

BLAŽENI

ALOJZIJE STEPINAC

ISSN 1331-9124

»Prihvati i Ti sa svojom obitelji krunicu u ruke, da i Tvoja obitelj postane dionikom blagoslova Bogorodice, što ga svijet s pravom očekuje.«

(Bl. Alojzije STEPINAC,
Pismo, Krašić, 12.XII.1953.)

God. 10 (2003.)

24. svibnja

GLASNIK POSTULATURE

Broj 2

Cijena 5 kn

Blaženi Alojzije Stepinče, moli za nas!

PAPINA RIJEČ

Na Veliki četvrtak ove godine, 17. travnja 2003., Ivan Pavao II. uputio je apostolsko pismo »Ecclesia de Eucharistia – Crkva živi od Euharistije« naslovljeno svim biskupima, svećenicima, đakonima i drugim Bogu posvećenim osobama kao i svim Kristovim vjernicima, o Euharistiji i njezinu odnosu s Crkvom. U iščekivanju službenog prijevoda ove enciklike, čitateljima Glasnika donosimo nekoliko probranih odlomaka iz uvodnih napomena u encikliku (prvih 10 brojeva), koji neka posluže svim čitateljima Glasnika, osobito članovima molitvene zajednice »Bl. Alojzije Stepinac«, kao poticaj na radosno i aktivno sudjelovanje u Euharistijskim slavlјima, te pobožnostima koje u zdravoj vjeri pridonose produhovljenijem kršćanskom životu.

»Crkva živi od Euharistije. Ta istina ne izriče samo svakidašnje iskustvo vjere, nego u jedno spaja srž misterija Crkve. Ona s radošću čuti višestruke oblike ostvarenja Isusova obećanja: ›Ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta.‹ (Mt 28, 20)

Iz pashalnog misterija rađa se Crkva. Upravo se zbog toga Euharistija, koja je po vazmenom misteriju pravi pravcati sakramenat, stavlja u središte crkvenog života. To se vidi iz samih slika prve Crkve, koje donose Djela Apostolska: ›Oni su bili postojani u apostolskoj nauci, zajedničkom životu, lomljenu kruhu i u molitvama.‹ (Dj 2, 42)

U ›lomljenju kruha‹ je dogodena Euharistija. Nakon 2000 godina nastavljamo ostvarivati tu prvočnu

sliku Crkve. I dok to činimo u Euharistijskom slavlju, oči duše su upravljene na vazmeno Trodnevљe: u ono što se dogodilo uvečer Velikoga četvrtka, za vrijeme Posljednje večere, i nakon nje. Ustanovljenje Euharistije dakle sakramentalno je predujnilo događaje koji će se otuda malo po-malo ostvarivati, počevši od agonije u Getsemaniju. Ponovno gledamo Isusa koji izlazi iz dvorane Posljednje večere, silazi s učenicima da bi prešao potok Cedron i stigao u Maslinski vrt. U tom vrtu stoe i danas još neka maslinova stabla, vrlo stara. Možda su bila svjedoci onoga što se u njihovoj sjeni dogodilo one večeri, kad je Krist u molitvi iskušao smrtnu muku ›a znoj mu posta-

Ivan Pavao II., predan Kristu i sav predan Mariji, propovijeda na Žnjanu, u Splitu, 4. listopada 1998.

de kao guste kaplje krvi što padaju na zemlju (Lk 22, 44). Krv, koju je bio malo prije povjeroio Crkvi kao piće spasenja u sakramentu Euharistije, počinje biti proljevana; njezino izlijevanje dovršit će se zatim na Golgoti, postavši oruđe našega spasenja: ›Krist... pošto se pojавio kao veliki svećenik budućih dobara, [...], ušao je jedanput zauvijek u Svetinju nad svetinjama, ne krvlju jaraca i junaca, nego vlastitom krvi, i pribavio nam vječno otkupljenje.‹ (Heb 9,11-12) [...]

›Mysterium fidei! – Tajna vjere!‹ Kad svećenik naviješta ove riječi, nazočni uskliknu: ›Tvoju smrt, Gospodire, naviještamo, tvoje uskrsnuće slavimo, tvoj slavni dolazak iščekujemo.‹

Euharistija je kruh života. Čestice posvećene za vrijeme mise po beatifikaciji kard. A. Stepinca podijeljene su u mnoštvu, koje je prema procjenama stručnjaka brojilo preko 400.000.

U tim ili sličnim riječima Crkva, dok pokazuje Krista u misteriju njegove muke, objavljuje također i svoj vlastiti misterij: »Ecclesia de Eucharistia... Crkva živi iz Euharistije«. Ako se darom Duha Svetoga na Duhove pojavljuje Crkva i zapućuje putovima svijeta, odlučan trenutak njezine izgradnje sigurno je ustanova Euharistije u dvorani posljednje večere. Njezin temelj i njezino vrelo je cjelokupno pashalno Trodnevlje, ali ono je skupljeno, prije započeto, i »koncentrirano« zauvijek u Euharistijskom daru. U tom daru Isus Krist povjerava Crkvi vječno posadašnjenje pashalnog misterija. Njime je ustanovio tajnovitu »istodobnost« između onog Trodnevlja i protjecanja kroz sve vjekove.

Ta misao vodi nas osjećajima velikog i zahvalnog divljenja. [...]

To Euharistijsko »udivljenje« želim ovim okružnim pismom ponovo oživiti, u sustavnom jubilejskom nasleđu, koje sam želio povjeriti Crkvi apostolskim pismom »Novo millenio ineunte«, i s njezinim marijanskim okrunjenjem »Rosarium Virginis Mariae«. Promatrati Kristov lik, i promatrati ga s Marijom, to je »zadatak« koji sam predočio Crkvi na obzoru trećeg milenija, zazivajući je da zaplovi na otvoreno more povijesti s oduševljenjem nove evangelizacije. Promatrati Krista znači znati ga prepoznati gdje god se on očituje, u mnogostrukim prisutnostima, ali osobito u životu sakramentu svoga tijela i krvi. Crkva živi od Euharistijskoga Krista. On je hrani, On je prosvjetljuje. Euharistija je tajna vjere, i ujedno tajna svjetla (»Rosarium Virginis Mariae«, 19). Svaki put kad je Crkva slavi, vjernici mogu na neki način oživiti iskustvo dvojice učenika u Emausu:

›TVOJU SMRT,
GOSPODINE,
NAVIJEŠTAMO,
TVOJE
USKRNUĆE
SLAVIMO,
TVOJ SLAVNI
DOLAZAK
IŠČEKUJEMO.‹

›Njima se otvorise oči i prepoznaše ga.« (Lk 24, 31)

Otkada sam započeo svoje služenje Petra nasljednika, uvijek sam pridavao Velikom četvrtku, danu Euharistije i svećeništva, znak osobite pozornosti, upućujući posebno pismo svim svećenicima svijeta. Ove godine, 25. moga pontifikata, želim uključiti puno snažnije svu Crkvu u ovo Euharistijsko razmišljanje, ali i s nakanom zahvaliti Gospodinu za dar Euharistije i svećeništva: »Dar i tajna« (Papina autobiografija). Ako sam, proglašujući godinu krunice, želio staviti ovu moju 25. godišnjicu u znak promatranja Krista u školi Marijinoj, ne mogu propustiti ovaj sveti četvrtak 2003. a da se ne zaustavim pred »Euharistijskim likom« Kristovim pokazujući novom snagom Crkvi središnjost Euharistije. Od nje Crkva živi. Tim »živim« kruhom se hrani. Kako ne osjetiti potrebu potaknuti sve da je uvijek doživljavaju obnovljenim iskustvom? [...]

Osobno sam, u prvim godinama svoje apostolske službe na Petrovoj stolici, apostolskim pismom *Dominicae Cenae* (24. veljače 1980.), pretresao pojedine vidove Euharistijskog misterija i o njegovom utjecaju na život onoga koji mu je služitelj. Danas nastavljam nit toga govora sa srcem još punijim uzbuđenja i zahvalnosti, gotovo odražavajući riječ psalmiste: »Što da uzvratim Gospodinu za sve što mi je učinio? Uzet ēu čašu spasenja i zazvat ēu ime Gospodnje.« (Ps 116, 12-13)

Ovom nastojanju navještaja crkvenog Učiteljstva odgovorio je duhovni rast kršćanske zajednice. Nema sumnje da je liturgijska obnova Drugog vatikanskog sabora pridonijela velikim dobitcima za svjesnije, aktivnije i plodonosnije sudjelovanje vjernika na svetoj žrtvi oltara. U tolikim mjestima, osim toga, klanjanje Presvetom Sakramenu nalazi svakodnevno široki prostor i postaje neiscrpljivo vrelo svetosti. Pobožno sudjelovanje vjernika na Euharistijskoj procesiji na svetkovinu Tijelova je milost Gospodinova, kojom on svake godine radošću ispunja onoga koji u njoj sudjeluje. Mogli bismo naznačiti i druge pozitivne znakove vjere i Euharistijske ljubavi.

Nažalost, uz ova svjetla, ne manjkaju sjene. Naime, postoje mjesta gdje se uočava gotovo potpuno napuštanje kulta Euharistijskog klanjanja. Nadodaju se, u jednom ili drugom području crkvenoga života, zlouporabe koje pridonose potamnjenu prave vjere i katoličkog nauka o ovom čudesnom sakramantu. Pojavljuje se koji puta gotovo ništavno shvaćanje Euharistijskog misterija. Ogoljeno od svoje žrtvovne vrijednosti, biva življeno kao da ne nadilazi značenje i vrijednost gozbenog bratskog susreta. Osim toga, potreba ministerijalnog svećeništva, koje se oslanja na apostolsko nasleđe, biva koji puta potamnjena, a sakramentalnost Euharistije biva svedena na čisti učinak navještaja. Otuda se također, tu i tamo, pojavljuju ekumenske inicijative, za koje, premda velikodušne u nakanama, dopuštaju Euharistijsku praksu suprotnu disciplini u kojoj Crkva izriče svoju vjeru. Kako ne očitovati, zbog svega toga, duboku bol? Euharistija je preveliki dar da bi se moglo podnosići dvoznačnosti i umanjenja. Vjerujem da će ovo moje pismo pridonijeti učinkovitosti da bi se raspršile sjene nauka i neprihvatljive prakse, kako bi Euharistija nastavila sjati u svem sjaju svoga misterija.«

ŽRTVA JE ZALOG ŽIVOTA

Pred izlaženje ovoga broja Glasnika Ivan Pavao II. potpisao je apostolsko pismo o Euharistiji. Iz pregleda sadržaja same enciklike proizlazi da ona želi ukazati na nauk Crkve o Euharistiji, ohrabriti vjernike, pridići posustale i vratiti zalistale. Nakon uvoda u kojem dominira ushićenja nad Kristovim djelom otkupljenja, Sveti Otac u prvom poglavju razmišlja o Euharistiji kao o daru vjere. Krist ga je darovao Crkvi na Posljednjoj večeri i potvrdio ga pashalnim otajstvom. Blaženi bi Alojzije Stepinac rekao da je ona sakramenat nepotkupljive Kristove ljubavi, što nam ga On daje kao okrepnu i zalog spaseњa, a Isus ga je »izrezao iz svoga srca«.

Začudna je uistina podudarnost bl. Alojzija Stepinca riječima Ivana Pavla II. Kako neće biti podudarni kad su obojica žive i nepokolebljive vjere u stvarnu Isusovu prisutnost u Euharistiji. Rasli su u previranjima koja su Europu zadojila ratovima i mržnjom neslućenih razmjera, a dozreli u kršćanskoj i katoličkoj baštini, koja je baš snagom Kristovoga misterija »nada i zora« spasenja čovječanstva. Vrijedilo je to ne samo u 20. stoljeću, nego i u 21. stoljeću, a vrijedit će zauvijek, jer je Krist uvijek suvremen, »njegova su vremena i vjekovi«.

U tom prvom poglavju Sveti Otac govori o problemima koji su potamnili horizont našeg vremena. Govori o potrebi djelovanja za postignuće mira, za uspostavljanje odnosa među narodima na temelju pravde i solidarnosti, o obrani ljudskog života od začeća do naravne smrti, o suprotnostima u »globalizaciji« gdje se najslabiji, najmanji i najsironašniji, čini se, nemaju čemu nadati. U takvom svijetu mora zasjati kršćanska nada, i baš je zato Gospodin želio ostati s nama u Euharistiji »upisujući u tu svoju žrtvovnu i bratsku prisutnost obećanje čovječanstva obnovljena u njegovoj ljubavi«.

Kako su to sukladne riječi onima koje je blaženi Alojzije izgovorio na Euharistijskom kongresu u Starome Gradu na Hvaru, 18. kolovoza 1940.: »Sveta Euharistija zaista je najlepši zlatni vez ljubavi među pojedincima, obiteljima, narodima i državama. Ako čovječanstvo želi isplivati iz svojih poteškoća i naći sreću i mir, nema drugog puta nego li vraćanje svetoj Euharistiji. Materijalizam prošloga stoljeća, (...) prekinuo je vezu čovjeka s Bogom, i zbog

toga je nužno morao donijeti pakao u ljudsko srce i očaj u ljudsku dušu. Sveta Euharistija veže čovjeka s Bogom, i zbog toga nužno uspostavlja mir i sreću u ljudskom srcu, a prema tome donosi sreću i blaženstvo cijelom ljudskom društvu.«

U drugom poglavju nove enciklike Sveti Otac govori o tome kako Euharistija izgrađuje Crkvu. Navodeći Drugi vatikanjski sabor, on podsjeća da je Euharistijsko slavlje u središtu rasta Crkve. Naime, »Crkva, ili Kristovo kraljevstvo već prisutno u misteriju, Božjom snagom vidljivo raste u svijetu« (LG 3), gotovo htijući odgovoriti na pitanje: »Kako raste?«, nadodaje: »Kad god se na oltaru obavlja žrtva križa, kojom je bio žrtvovan Krist, naše vazmeno janje« (1 Kor 5, 7), vrši se djelo našeg otkupljenja.« Ujedno se sakramentom Euharistijskog kruha predočuje i izvršuje jedinstvo vjernika, koji tvore jedno tijelo u Kristu. (Usp. I Kor 10, 17) [LG 3].

Ta sudbonosna povezanost između Euharistije i Crkve, koja nalazi snažna odjeka u Papinoj svjetlosti, oživljavala je osobu i poslanje našeg Blaženika. Osjećajući u sebi transfuziju presvete krvi, kao član mističnoga tijela Crkve, koji je duboko vjerovao da se u misi Isus Krist žrtvuje, na nekrvni, ali zbiljski i istiniti način te oživljuje Crkvu, mogao je ponavljati: »Što duže živim, to te više ljubim sveta Crkva Božja.« i: »Kad bih imao dao bih sto životu samo da živi Sveta Crkva Božja!« Time je potvrdio kako onaj koji žrtvovno živi ne može presahnuti u ljubavi.

U trećem poglavju Sveti Otac govori o apostolstvu Euharistije i Crkve. Znamo da je Crkva »jedna, sveta, katolička i apos-

Pozoran i pobožan bl. A. Stepinac sudjeluje na euharistijskom kongresu u Požegi, 14. kolovoza 1937.

toljska«. »Jedna i katolička je također i Euharistija.« I ona je sveta, zapravo, dapače je presveti sakramenat. Upućujući da je Crkva utemeljena »na temelju apostola« (Ef 2, 20), svjedocima izabranima i poslanima izvršiti samu Kristovu misiju, Sveti Otac je progovorio o apostolima i služiteljima Euharistije koji »in persona Christi – u ime Kristova« čine Euharistiju. Progovorio je o zaređenim svećenicima, ali i o svekolikom Božjem narodu koji aktivno sudjeluje u svakoj Euharistiji vršeći svoj dio svećeničke službe. Sveti Otac i tu doziva u svijest misao Drugog vatikanskog sabora, da se »njedna kršćanska zajednica ne može izgrađivati ako nema svoj korijen i stožer u svetkovanim presvete Euharistije« (PO 6).

Dobro je to shvatio bl. Alojzije, neu-morno potičući vjernike na aktivno sudjelovanje u žrtvi Svetе mise, ne samo u nedjelje i svetkovine, nego po mogućnosti i u radne dane. Imao je duboko u svijesti, tu misao da su žrtva Svetе mise ljestve po kojima Krist silazi na zemlju i po kojima on ljudsku muku »naše vapaje i naše molitve odnosi na nebo«, stoga je važno da se vjernici približuju tim ljestvama da bi se mogli uzdići na nebo.

U četvrtom poglavju Papa govori o euharistiji i kršćanskom zajedništvu. Želi naglasiti da Euharistija stvara zajedništvo i odgaja za zajedništvo. Potiče da vjernici u

svojoj duši trajno njeguju želju za euharistijskim misterijem. Govori naime o svetoj pričesti i opominje riječima sv. Ivana Zlatoustog: »I ja podižem svoj glas, molim i zaklinjem da se nitko ne približava ovome svetom stolu uprljanom i potkupljenom savješću. Takovo približavanje, naime, nikada se ne može nazvati pričešću pa makar bismo i tisuću puta doticali tijelo Gospodinovo već osuda, mučilo i povećanje kazni.«

U petom pak poglavlju uznastojao je progovoriti o uresu euharistijskih slavlja. Riječ je kako o samom liturgijskom prostoru, tako i o svem onome što bi moglo profanirati samo slavlje. Osobito je riječ o poslušnosti liturgijskim propisima i izbjegavanju kreativnosti i prilagodbi, koje često puta dovode do zlouporabe, formalizma, a koji put i do stvaranja grupa i odijelenosti pojedinaca od prave Crkve.

U šestom poglavlju Sveti otac progovara o želji da Crkva usvoji pravi duh Euharistije. Učinio je to goreći o Marijinoj školi vjere i o njoj kao o ženi Euharistije.

Počast oltaru počast je zapravo Isusu Kristu. Sloga slike tajne treba slaviti i u njima sudjelovati »s dubokom vjerom i s dubokom poniznošću», reče bl. Alojzije na euharistijskom kongresu u Požegi, 14. kolovoza 1937.

mo prema nauku bl. Alojzija zalog opstanka

- da svi čimbenici javnog mnijenja i nositelji odgovornosti u društvu porade na uspostavi ljestvice istinskih, pravih, neprolaznih, nadnaravnih vrednota
- da u ovo vrijeme beznađa u hrvatskom društvu svaki građanin pronađe izvor nade u bolju i vedriju budućnost.

Blaženi je Alojzije uvijek u takvim trenucima govorio: »In te, Domine, speravi!« Tim riječima i mi želimo iskrenu dobrodošlicu Svetome Ocu. Želimo mu ujedno i zahvaliti na beatifikacijama, jer će na čast oltara uzdići dr. Ivana Merza i s. Mariju od Propetoga Petković.

Neka toj radoći i tim iščekivanjima pridonese i ovaj broj Glasnika. Članci i slike, dok nas žele podsjetiti na blaženoga Alojzija, neka nas potaknu na suradnju u Glasniku, na usvajanje vrednota radi kojih je on položio svoj život i na zauzimanje životnog stava koji je upravljen prema vječnosti.

On je tu vječnost naslutio euharistijskom vjerom kad je kao mladomisnik zapisaо:

»Ako se može naći raj na zemljji, nalaži ga svećenik u svetoj Misi.« (Pismo kolegama u Germansko-Ugarski Zavod u Rimu, Zagreb, 18. rujna 1931.).

On nam je takvu vjeru predocio i na Euharistijskom kongresu u Karlovcu 28. lipnja 1936.: »Mi vjerujemo u pobedu Tvoju, Kriste Bože, Svetootajstveni! Nema te sile na ovome svijetu, koja bi nas bila kadra i za čas samo pokolebiti u tom našem vjerovanju.«

Neka nam on, i novi hrvatski blaženici, izmole takvu vjeru i takvo pouzdanje!

**U Zagrebu, 23. travnja 2003.
Dr. Juraj Batelja, postulator**

Pronalazi naime duboku analogiju između »fiat« što ga je Marija izgovorila kod navještenja, i riječi »amen« kojom svaki vjernik potvrđuje da je primio tijelo Kristovo. Od Marije je zatraženo da vjeruje u onoga koga je začinjala »po djelovanju Duha Svetoga« da je »Sin Božji«. (Usp Lk 1, 30-35). U susljednosti s Djevičinom vjerom, u Euharistijskom misteriju traži se od nas vjerovati da se isti onaj Isus, Sin Božji i sin Marijin čini prisutnim svim svojim bivovanjem ljudsko-božanskim u znakovima kruha i vina.

Ovih nekoliko probranih misli iz nove enciklike Ivana Pavla II. i njihova aktualizacija na osobu bl. Alojzija Stepinca od velike je važnosti za našu Crkvu. Sveti će

Riječima: »Oslani s nama, Gospodine, jer je rod ljudski upao u tamu, iz koje ga nitko ne može izvesti osim Tebe!«, blaženi je Alojzije Stepinac hrabrio vjernike na euharistijskom kongresu u Požegi, 14. kolovoza 1937.

Otac te misli zasigurno aktualizirati tijekom svoga trećeg pohoda Crkvi u Hrvata, kojemu se radujemo iz više razloga:

- očekujemo da u narodu oživi vjera u Isusa Euharistijskog
- posvijestimo se da u Majci Euharistijskoga Kralja, presvetoj Bogorodici, ima-

2003

STEPINČEVO U ZAGREBAČKOJ KATEDRALI

Trodnevница

Uoči blagdana bl. Alojzija Stepinca održana je u Zagrebačkoj katedrali prigodna trodnevница. Začela je u petak 7. veljače koncelebriranim misom, koju je predvodio generalni vikar Zagrebačke nadbiskupije prelat Vladimir Stanković. On je u propovijedi podsjetio na riječi iz Papine homilije koju je izrekao 10. rujna 1994. u zagrebačkoj prvostolnici, nazvavši tada još slugu Božjega Alojzija Stepinca »najsvjetlijim likom Crkve u Hrvata«.

Prelat Stanković govorio je kako je blaženi Stepinac cijeli život živio prema svome biskupskom geslu »U tebe se, Gospodine, uzdam!«, te tako nikada u životu nije očajavao, niti pokleknuo, jer se u Boga uzdao. Spomenuo je također Stepinčeve veliko poštivanje Pape.

Liturgijsko pjevanje predvodio je zbor Instituta za crkvenu glazbu KBF-a u Zagrebu »Albe Vidaković«.

U subotu 8. veljače, u sklopu trodnevne duhovne priprave za Stepinčevo, misno je slavlje predvodio mons. Vlado Košić, pomoćni biskup. U prigodnoj homiliji istaknuo je Blaženikovu pastirsку dobrotu i ljubav prema svim ljudima.

Biskup Košić iznio je niz primjera Blaženikove skrbi za potrebite preko Caritasa Zagrebačke nadbiskupije, posebice u vrijeme Drugoga svjetskog rata. Za bl. Stepinca Drugi svjetski rat bio je povod za djelovanje, i on je pomagao ljudima koji su trpjeli, neovisno o tome jesu li katolici, pravoslavci, židovi ili bezvjerci, on je činio sve da spasi nevi-

lik blaženog Alojzija Stepinca živi u srcima katolika u Domovini i diljem svijeta te u srcima mnogih ljudi dobre volje. Vidjelo se to i u ovogodišnjim slavljima kojima je obilježena 43. obljetnica njegove smrti i liturgijski blagdan. Znakovito je da se radost zbog njegova postavljanja za uzor čovjeku suvremenoga doba proširila iz Zagrebačke katedrale u gotovo sve katoličke župe hrvatskih nadbiskupija i biskupija, u župne crkve i dvorane na gotovo svim kontinentima svijeta kao i u kapelama brojnih redovničkih zajednica i crkvenih institucija.

Kroz trodnevnice, devetnice, akademije, priredbe i sportska natjecanja u proslave je uključeno na tisuće mlađih, onih koji dobro poznaju Blaženikov vjernički značaj, kao i onih koji tek sada bivaju privučeni snagom njegova kršćanskog značaja.

Premda bi ovaj časopis želio sačuvati zabilježene sadržaje svih tih proslava i slavlja, on to iz više razloga nije u mogućnosti. Ali i ovdje navedeni, vjerujem da su riječiti govor kako su lik i djelo bl. Alojzija zaživjeli u vjerničkoj svijesti Crkve u Hrvata i diljem katoličkog svijeta.

ne ljudi, kazao je biskup, spominuvši primjere kako je Stepinac protestirao kod tadašnjih vlasti kako bi zaštitio nevine Srbe, te njegovo zauzimanje za proganjene Židove.

Biskup Košić okupljene je vjernike pozvao da se i oni, po primjeru blaženog Stepinca, uključe u karitativne aktivnosti, kako u svojim župnim zajednicama tako i pojedinačno.

Liturgijsko pjevanje drugoga dana priprave za Stepinčeve predvodio je ansambl Zvjezdice.

Zagrebački pomoćni biskup Josip Mrzljak predvodio je misno slavlje u Zagrebačkoj katedrali posljednjega dana trodnevne duhovne priprave za Stepinčeve, u nedjelju 9. veljače, te je tom prigodom govorio o Blaženiku kao uzoru u slušanju i primjeni Božje riječi. Govo-

Članice molitvene zajednice iz Ferdinandovca pjesmom su pratile misno slavlje u čast bl. Alojziju, u Katedrali, 10. ožujka 2003.

reći o tome koliko je za Blaženika bilo važno Sveti pismo, biskup Mrzljak je u propovijedi podsjetio kako je bl. Stepinac u zatočeništvu u Krašiću već zarana molio te je tako bio u najintimnijem susretu s Bogom, on je meditirao riječ Božju iz koje je živio.

Iz toga susreta s Bogom bl. Stepinac je živio i stoga je mogao podnijeti sve muke i poruge, kazao je biskup. Biskup Mrzljak pozvao je na molitvu bl. Stepincu kako bismo mogli iz dana u dan slušati riječ Božju kao novu, jer ona je za nas kršćane uvijek nešto »najmoderne«. Liturgijsko pjevanje predvodio je Collegium pro musica sacra.

Na blagdan bl. Alojzija Stepinca u ponedjeljak 10. veljače u prepunoj je Zagrebačkoj katedrali, koja čuva Blaženikove zemne ostatke, središnje misno slavlje predvodio zagrebački nadbiskup Josip Bozanić, rekavši kako je u liku blaženoga Alojzija sažeta, kako je to posvjedočio Ivan Pavao II. »cijela tragedija koja je pogodila Europu tijekom dvadesetog stoljeća, obilježena velikim zlima fašizma, nacizma i komunizma«, te da kardinal Stepinac pripada onim vrijednostima na kojima smo kao kršćani i katolici pozvani graditi novu Europu.

Na misnome slavlju, na kojemu su koncelebrirali apostolski nuncij u Hrvatskoj nadbiskup Giulio Einaudi, vojni biskup Juraj Jezerinac, pomoćni biskupi Josip Mrzljak i Vlado Košić, te više od stotinu svećenika, sudjelovalo je mnoštvo vjernika koji su dupkom ispunili Katedralu, a mnogi u nju nisu mogli ni unići.

Propovijed nadbiskupa Josipa Bozanića na blagdan bl. Alojzija Stepinca, u Zagrebačkoj katedrali, 10. veljače 2003.

UVOD

Čitanja: 2 Kor 1,3-7.8b-9.12;
Iv 12,23-28

Predraga braće i sestre!

1. Vjernička zahvala, molitva i utjeha samo djelomično ovise o okolnostima u kojima živi Crkva. To pokazuje svaki deseti dan mjeseca veljače, koji nije ostao samo sjećanje na prošlost, i nije bio tek vrijeme i mjesto nekoga protivljenja u doba komunizma, već je trajno mjesto proslave Boga u svetosti života nama bliskoga uzornika, kardinala Alojzija Stepinca. Današnji je datum postao snažan spomendan i spomendar hrvatskih katolika, diljem domovine i svijeta, a osobito Zagrepčana i onih koji se toga dana nalaze u Zagrebu. Večeras smo ovdje, kako bismo zahvalili Bogu, uputili mu svoje molitve i osjetili utjehu kojom može tješiti samo Bog.

O njoj nam govori apostol Pavao kada u Poslanici Korinćanima, koju smo čuli u prvoj čitanju, piše da je »po Kristu obilata i utjeha naša«. Riječi »utjeha« i »tješiti« u ovome kratkom odlomku ponavljaju se čak deset puta. Te riječi ne pripadaju nejasnomu osjećaju, pomoću kojega se dijeli tuđa bol i životna kriza, već označuju djelatnu potporu koja se temelji na Božjoj čvrstoći i na Božjoj

utjesi. Imenom Tješitelj, Parakletos ili Consolator zovemo Duha Svetoga. U tom pojmu je sadržana blagost koja učvršćuje; sigurnost koja se ne pretače u nasilje; blizina koja potiče na prevladavanje zla; prostor »stamene nade« koji nadilazi svaku ljudsku utjehu. To su darovi Duha Svetoga. O tome piše sveti Pavao Korinćanima.

Istinski produžetak Božje utjeha jesu sveci i blaženici. Danas je pred nama lik blaženoga Alojzija Stepinca, čiji život i smrt kao proslava Boga i evanđeoski, to jest duhovski, govor ima puno toga reći našoj Crkvi i u sadašnjemu trenutku, u okolnostima ovogodišnjeg Slavlja.

KRŠĆANSTVO KONSTANTA EUROPSKE PREPOZNATLJIVOSTI

2. Iskustvo nam potvrđuje iz susreta s vjernicima, ali i s onima koji to nisu, kako se Hrvatska u Evropi i u svijetu lako prepoznaje i o njoj se lako razgovara zahvaljujući Katoličkoj Crkvi, a u suvremenoj zbilji toga prepoznavanja povlašteno je mjesto blaženoga Alojzija. U govoru o suvremenoj Europi, i o Hrvatskoj u njoj, nije moguće previdjeti tu svjetlu točku, u sjaju koje se lako pronalaze Kristovi naslijedovatelji,

Mons. Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački, propovijeda u Katedrali na Stepinčevu, 10. veljače 2003.

bez obzira kojemu narodu pripadali. Naime, u liku blaženoga Alojzija sažeta je, kako je to posvjedočio Ivan Pavao II. »cijela tragedija koja je pogodila Europu tijekom... (dvadesetog) stoljeća, obilježena velikim zlima fašizma, nacizma i komunizma« (Bit će mi svjedoci, 54). U kardinalu Alojziju Stepincu blista u puni evanđeoski odgovor, i zato on pripada onim vrijednostima, na kojima smo kao kršćani i katolici pozvani graditi novu Europu.

Katolička je Crkva dio europske baštine, jer je kršćanstvo ugrađeno u korijene europske kulture i civilizacije, te stoga kršćanstvo ostaje konstanta europske prepoznatljivosti. Tu kršćansku prepoznatljivost s hrvatskim predznakom ovako je 1998. godine, nakon proglašenja blaženim Alojziju Stepincu, opisao Sveti Otac: »Vidio sam društvo koje želi graditi svoju sadašnjost i budućnost na čvrstim temeljima demokracije, u posvemašnjoj vjernosti svojoj povijesti prožetoj kršćanstvom te se s potpunim pravom uključiti u zbor ostalih europskih nacija« (Bit će mi svjedoci, 50-51).

Snimka za uspomenu na križmu u Počupskom, 21. rujna 1936.

309). I danas možemo ponoviti isto, premda su društvene i političke okolnosti sasvim drugčije. I u Hrvatskoj.

STEPINAC JE PROZREO SVU BEZBOŽNOST KOMUNIZMA I FAŠIZMA

4. Tadašnji je život naš Blaženik promatrao nošen valovima dva ju ekstrema: »između internacionalnog komunizma i poganskog nacionalizma«, o čemu je govoreći akademskoj mlađeži 14. travnja 1940. godine naglasio: »Najveći rodoljubi u povijesti naroda odnjihali su se u krilu Njegove – Katoličke Crkve! Ali ljubav prema domovini i narodu nije neodređeno čuvstvo, magloviti zanos, nego čin, djelo, nesebične žrtve! [...] Ali [...] Nema istine tako svete, nema ideala tako uzvišena, da ga ljudska ograničenost ili zloba ne bi pokušala okaljati, iskriviti ili čak iznakaziti [...]. To na žalost vrijedi i za domoljublje i za nacionalizam« (Propovijedi, poruke, govor 1934.–1940., str. 392).

nom, koji se rađa iz kontakta s Bogom. Ali onda će se automatski vatra, koja bukti u nutrini duše, prenijeti i na vanjske okolnosti, i bit će uspostavljen red u međunarodnom, narodnom, gospodarskom i socijalnom životu, oko čega se već desetljeća uzalud trude svi državnici i stručnjaci u tim pitanjima. Europska kultura može ozdraviti samo pod uvjetom da joj se vrati duša, da joj se vrati Isus Krist, Bog!« (Propovijedi, poruke, govori 1934.–1940., str.

Blaženi Alojzije Stepinac, po svoj prilici 12. rujna 1943., prigodom posvete glavnog oltara u crkvi sv. Antuna u Zagrebu; fotografiju učinila obitelj Daranji iz Zagreba (Sveti Duh)

Te su riječi blaženoga Alojzija tako dragocjene da bi ih trajno valjalo razmatrati. Tim više što zvuče kao upozorenje istinskoga vjernika i pastira, na koje se nije osvrtalo ni slijeva ni zdesna, u bujanju protukršćanskih ideja nacizma i širenja ko-

munističkih laži. Posljedice i jednoga i drugoga u narodnome životu još i danas osjećamo. Blaženik nastavlja riječima, svježinu kojih nijedan objektivni analitičar tadašnjega konteksta neće zanemariti: »Pokušajte najočevidnijim činjenicama dokazati, kako je komunizam lažan i poguban. Pokušajte tim duhovnim slijepcima otvoriti oči, sav će se vaš trud slomiti pred iracionalnim dubinama ljudske naravi, koje je zahvatila strahovita zaraza komunističkoga mesjanizma. Ali na drugoj je strani gotovo jednako snažna i opasna epidemija poganskog nacionalizma [...]. Pokušajte fanaticima nacionalizma pokazati, kako su beskrajno smješni njihovi pokušaji postaviti na olatare, pred kojima se naš narod klanjao božanskom Učitelju, druge učitelje, koji su tek jučer došli! Pokažite fanaticima nacionalizma, kako je upravo za pripadnike malih naroda bezumno oduševljavati se za poganske nacionalizme velikih naroda« (Propovijedi, poruke, govori 1934. – 1940., str. 393). Nadbiskup Stepinac dobro je prozreo svu bezbožnost i jednog i drugog sustava, u kojima nije vidio istinsko ostvarenje hrvatskoga čovjeka i vjernika.

STEPINČEV POZIV NA JEDINSTVO HRVATSKOGA NARODA

5. Riječi upozorenja, nakon kojih je uslijedilo njegovo svjedočanstvo do smrti, i za nas su utjeha. Baš je on svojim životom i radom pokazao otvorenost Evangelijskog jedinstva vlastitog naroda po Evangeliju. Obraćao se hrvatskom narodu, iskreno i toplo, žudeći za jedinstvom najprije braće i sestara u istoj vjeri. Druge pri tome nije isključivao. Vjerovao je u Krista kao Istinu. Put i Život, i baš zato dizao glas protiv bilo koje političke pretjeranosti, protiv sukoba i polarizacije, jer je znao da one vode u propast ne samo vjernike, već i narode. Bio je svjestan da će ga to prisiliti da bude gromobranom za napadaje i slijeva i zdesna.

Crkva je za njega bila susretište jedinstva, mjesto gdje ne postoje vlasnici Istine, već njezini služitelji; mjesto gdje se svaki čovjek klanja

samo Bogu i baš ih taj stav najdublje veže, dokidajući pogubne razmirice zbog vlastitih prohtjeva pojedinaca i skupina. Crkva kao susretište zajedništva unutar kulture sukoba također je Stepinčeva baština. Crkva u Hrvatskoj to želi biti i danas, jer hrvatski je narod preumoran od podjele. No, nekim je da odgovara hrvatska podjela.

JASNE I NEUPITNE VREDNOTE

7 Crkva i danas potiče sve odgovorne u nas na još uvijek neoblikovan konsenzus, koji treba biti jasan i neupitan, oko temeljnih dobara i ciljeva hrvatskog naroda, države i društva. Postoje vrednote za koje se živi i umire, kojima se ne trguje, i koje ne smiju doći u pitanje.

»Zujezdice« predvode liturgijsko pjevanje 2. dana Trodnevnice za Stepinčeve 2003.

6. Pozvani smo biti mjesto promicanja jedinstva i mira, stvarajući prostor dostojnoga života za svakoga čovjeka. Bili smo prozivani da, zbog želje da uredimo odnose u društvu na civilizacijski način i na pravnoj razini, imamo povlašteno mjesto u društvu kao katolici. A tada smo samo kao većina u ovoj državi u neposrednom postkomunističkom razdoblju nastojali otvarati sve nove puteve demokratskog i pravnog prepoznavanja Crkava i religija u našem društvu. Danas tih optužaba više gotovo i nema; one su postale besmislene. Imamo pravo ustvrditi da smo kao većina u ovoj državi uvijek oko tog nastojali, i danas zahvaljujemo Bogu za sve postignute dogovore. Mi želimo samo u svojoj državi živjeti slobodu koju tražimo za druge, a da zbog toga ne budemo lažno optuživani da smo netolerantna većina.

Možda ta želja da služimo i da ponudimo Crkvu kao prostor jedinstva nekim smeta, kada se ističe da je utjecaj Katoličke Crkve u Hrvatskoj prevelik. Utjecaj čega? Ili nekima smeta što želimo slogu, mir, oporaštanje, požrtvovnost; što propovijedamo poštenje, pravo i dostojanstvo za svakoga, i što kao put do istinskoga ispunjenja ljudskoga života ukazujuemo na Križ i Uskrsnuće Isusovo? Kada jedan narod živi svoje kršćanstvo, tada ga je teže posvađati, teže razjediniti, teže mu prodavati ideologije po vlastitome ukusu. Je li to prevelik utjecaj?

Ili je možda prevelik utjecaj glas Crkve koja štiti obitelji, mlade, i podiže glas protiv zala droge i drugih ovisnosti, pozivajući sve odgovorne strukture da ne zanemaruju gorki problem koji je istom jasnoćom video i blaženi Alojzije. U nagovoru na otvorenju Hrvatskoga socijalnog tjedna, 25. listopada 1937., rekao je: »Temelj na kojem počivaju narod i čovječanstvo jest bez sumnje obitelj [...] Crkva pak katolička, koja je oduvijek bila nositeljica reda i mira,

neće ni ubuduće zatajiti niti ostati po strani kad se bude radilo o pitanjima od tolike važnosti, kao što je pitanje obitelji» (Propovijedi, poruke, govori 1934. – 1940., str. 191).

SVIMA JE ZADAĆA BRANITI OBITELJ

8. Dvije godine kasnije (na početku nove školske godine 1939./1940. društva Katoličke akcije) ožalošćen govori: »Sa strahom i tugom gledamo već na tolike razvaline i ruševine naših hrvatskih obitelji« (Propovijedi, poruke, govori 1934. – 1940., str. 341). Na te se riječi nadovezuje i govor iz studenoga 1940.: »Želim da svima bude konično jasno, da Hrvatska nema budućnosti, ako se cijela javnost, a specijalno naša banska vlast, svim silama i sredstvima, koja joj stoje na raspolaganju, ne odupre zločinima, koji pogadaju hrvatsku obitelj, mako se ti zločini vršili baš pod firmom znanosti ili socijalnih indikacija ili tobože zdravlja [...] Jake i sretne Hrvatske nema bez jakih, fizički i moralno zdravih i zadovoljnih hrvatskih obitelji« (Propovijedi, poruke, govori 1934. – 1940., str. 480).

Premda su te riječi izgovorene prije više od šezdeset godina, kao da ostaju pitanje sadašnjega trenutka u stvaranju novoga zakona o obitelji. Slične je riječi izgovorio i papa Ivan Pavao II. u govoru prigodom IV. svjetskog susreta obitelji u Manili 25. siječnja ove godine, pozivajući kršćanske supružnike na uvjerljivo i dosljedno svjedočenje »istine o obitelji«. Obitelj je baština čovječanstva, ona je veliko i vrlo dragocjeno dobro, nužno za život, razvoj i budućnost naroda, rekao je Papa. To je poziv svima, pa i politički odgovornim ljudima, da brane ustanovu obitelji i poštuju stavove vjernikâ kad se odlučuje o obitelji. Drukčije nije jasno kako to da bi u državi u kojoj se velika većina građana izjašnjava katolicima, najviše zakonodavno tijelo donosilo zakone koji nisu u skladu s katoličkom vjerom. Premda se može pitati koliko netko dijeli stavove Crkve, iako se izjašnjava katolikom, legitimno je također i pitanje koga zastupnici zastupaju i kakav je njihov vjernički profil.

Na Stepinčevo 2003. tijekom cijelog dana je Katedrala bila ispunjena hodočasnicima. Mnogi su se od njih isповijedili i pričestili

To je ujedno i poziv katolicima da budu prisutniji u društvu i svoje stavove izriču na jasan način. O tome je nadbiskup Stepinac govorio mladima sljedećim riječima: »Mnogi su odavno odbacili svoje katoličko ime i uvjerenje [...] Više im imponira jedno namještenje od danas do sutra, negoli ostati katolik i kršćanin i sačuvati vječnu baštinu neba, obećanu sinovima Božjim. Više im imponira jedan vikač, koji ni sam ne zna što hoće, negoli Isus Krist, Učitelj svijeta [...] Drugi se ponašaju tako, kao da bi izgubili na ugledu, ako bi se otvoreno priznali katolicima [...] Katolička đačka omladino! Više katoličkog ponosa u životu! To je potreba našega vremena! Nemate se čega sramiti!« (Propovijedi, poruke, govori 1934. – 1940., str. 402).

VJERA JEST PRIVATNA STVAR, ALI UVJEK S JAVNIM POSLJEDICAMA

9. Na završetku jednoga doba i živeći nesigurnost pred razdobljem koje dolazi, katolici mogu biti zbumjeni i gotovo im se čini da je svakovrsni pluralizam dopustiv, što više uvjera nas se da je to uvjet za demokraciju. Takva uvjerenja nerijetko koče vjernike da se zauzmu

demokratski opravdanim sredstvima za vlastite stavove i da se bore za opće dobro na temelju vjerničkih uvjerenja. Radi davanja smjernica katolicima u vezi s nekim pitanjima glede zauzetosti i ponašanja katolikâ u političkome životu, oglasila se nedavno i Kongregacija za nauk vjere (Doktrinarna nota, potpisana 24. studenoga 2002.), naglašavajući da postoje etička načela koja ne mogu biti predmetom trgovine (usp. br. 3). Zar nam ne odjekuju u ušima riječi koje je o blaženome Alojziju na Mariji Bistrici rekao Sveti Otac: »Dobro je znao da se ne može popuštati kada je u pitanju istina, jer istina nije roba kojom se može trgovati« (Bit će mi svjedoci, 19). U tome se dokumentu (br. 4), između ostaloga, poziva katolike u politici da brane obitelj utemeljenu na monogamnom braku između osoba različitog spola, koja treba biti zaštićena u njezinu jedinstvu i postojanosti. Napominje se da se pravno s takvom obitelji ne mogu izjednačiti drugi oblici suživota.

Određenom ozračju relativizma pridonosi i stvaranje neke vrsti paralelizama u životu političara vjernika, a oni se najčešće grade na izgovoru kako je vjera »privatna stvar«. Vjera jest privatna stvar, ali uvjek s javnim posljedicama! Za čovjeka vjernika nije moguće dijeliti duhovni i svjetovni život, graditi život koji bi imao duhovne zahtjeve i vrednote, i neki drugi koji se očituje u obitelji, poslu, društvenim odnosi-

ma i kulturnoj zauzetosti (usp. br. 6). Pri kraju Note stoji: »Nedovoljno je i ograničavajuće misliti da se zauzimanje katolika u društvu može ograničiti na jednostavnu preobrazbu struktura, jer ako na osnovnoj razini nema kulture koja je u stanju prihvatići, opravdati i provoditi u djelu stajališta koja proizlaze iz vjere i morala, te će promjene uvijek počivati na slabim temeljima« (br. 7).

BAŠTINA BLAŽENIKA HRVATSKE KATOLIČKE UTJEHE!

10. Blaženi Alojzije Stepinac se zauzimao za mir u svim ratovima svoga vremena – i u Drugom svjetskom ratu i u ratovima prije i poslije njega. On kao čovjek Božjega mira u svakom je vremenu stao uz one koji su stradavali. Pritom nikada nije izlagao druge, nego uvijek samo sebe. Nikada mu nije bilo blisko žrtvovati ili odreći se bilo koga u korist dobrobiti svoga naroda, kojega je zauzeto volio. On je znao da nema ničega zbog čega bi čovjek smio žrtvovati drugoga čovjeka. Jer u Božjem svijetu nema veće dragocjenosti od čovjeka. Štoviše, on je razumio da je upravo čovjek – i to svaki čovjek – onaj biser zbog kojega se Isus odrekao svoje jednakosti s Bogom kako bi umro za čovjeka. Kako bi umro da bi čovjek mogao istinski zaživjeti.

I zato se ne smijemo miriti, kao što se ni Stepinac nije mirio, ni s kakvim ratovima, ni sa čijim žrtvama, jednako ni s onima uočljivima ni s onima na različite načine zastrtima. Stoga i u složenim međunarodnim pitanjima sadašnjeg trenutka stojimo čvrsto uz Svetog Oca, koji neumorno zagovara mir i mirna rješenja teških problema. I ponavljamo njegove riječi: »Poteškoće s kojima se čovječanstvo susreće na početku novog tisućljeća navodi na misao da samo zahvat Odozgor može pružiti nadu u svjetliju budućnost« (Krunica Djevice Marije, br. 40). Po zagovoru blaženog Alojzija Stepinca i blažene Djevice Marije, Kraljice mira, molimo za neizmjerni dar mira.

Draga braćo i sestre! Suočeni s novim izazovom Kristove i svoje Crkve, na tragu Stepinčeve baštine i uzora, možemo reći da je njegov lik

istinski rukavac koji vodi do vrela života. On nas vodi do utjehe koja učvršćuje u nadi, jer u svojoj naglašenoj pripadnosti hrvatskomu narodu nije ostao zarobljenikom zemaljskih ideologija, što prepoznaje svaki dobromanjerni i istinski čovjek. Resila ga je ljudska, pastirska i evanđeoska otvorenost, u kojoj je primjećivao i borio se protiv sukobljenosti i nejedinstva naroda. Bio je branitelj temeljnih vrednota čovjeka i društva, u čemu ga nisu ljljalja nesnalaženja i namjerno stvarani zamagljeni prostori koji su se širili, gurajući Boga iz središta ljudske zbilje. Hrabrio je vjernike katolike da se zauzmu u političkim pitanjima, kako bi Kristova radosna vijest zaživjela u srcima ljudi i darovala im zadovoljstvo i usmjerenošću prema vječnosti.

To je, draga braćo i sestre, Stepinčeva baština! To je baština blaženika hrvatske katoličke utjehe! To je baština koja nas obvezuje!

Prošle sam godine na današnji dan obznanio nakanu o održavanju Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije i otvorio predpripremne rade, žečeći tako i na znakoviti način staviti našu Nadbiskupijsku sinodu pod osobitu zaštitu blaženog Alojzija Stepinca. Prošle jeseni je započelo razdoblje pripreme uspostavljanjem pripremnih tijela Sinode i pokretanjem nadbiskupijskog savjetovanja. Danas pozivam svakoga vjernika i svakoga čovjeka dobromanjernika da pridonese tome radu na obnovi naše Nadbiskupije.

Želimo da Crkva bude širi prostor dijaloga, koji se u društvu previše sužava i isključuje, te da ostvarujemo kulturu zajedništva i povjerenja. Želimo da svaki vjernik može dati svoj doprinos i prijedlogom i kritikom, da se čuje glas svakoga tko želi dobro Zagrebačkoj Crkvi i tko smatra da svojim zauzimanjem može doprinijeti njezinu rastu. Taj zajednički hod koji smo započeli nudi svakomu mjesto i prostor. Na nama je da ga osmislimo, iskoristimo, trajno otvaramo riznice Duha Svetoga, koji ima toliko toga reći našim suvremenicima i nama samima. Zato na kraju upućujem molitvu za dobru pripremu i plodonosan rad Sinode, čije granice i obzorja još ne vidimo:

Bože, svemogući i добри Оče!

*Ti si nas u Kristu izabrao prije vjekova,
da bismo bili tvoj sveti narod.*

*Otvori nam srce nadi i milosti Sinode
kao tvojemu pozivu na obnavljanje
zajedničkoga doma
naše svete Zagrebačke Crkve,
da u svijetu bude vidljivi
znak tvoje ljubavi
koja prihvata, oprašta i spasava.*

Gospodine Isuse. Dobri pastir!

*Ti vodiš Crkvu na životne pašnjake.
Daj da zajednički dijelimo radosni
napor Sinode,
kao put novoga navještaja Radosne
vijesti.*

*Daj da u vjerničkim zajednicama
poraste glad
za tvojom riječju i da je svjedoče
životom,
preobražavajući svijet na sliku tvoga
Kraljevstva.*

Duše Sveti, dare Ljubavi!

*Poslan si od Oca i Sina, da bi nas
vodio prema zreloj vjeri.*

*U srcima svih vjernika, pobudi iskrenu
želju za solidarnošću,
kako bi Sinoda bila djelatan odgovor
na očekivanja ljudi.*

*Podari nam snagu svjedočenja;
budi zalog našega jedinstva,
izvor utjehe i nade te sigurnost
prepoznavanja istine!*

Blažena Djevice Marijo, Majko Crkve!

*U zajedništvu sa svetima koji su nosili
Evangelje
u hrvatskoj Domovini,
prati naše korake,*

*da bismo zajedno živjeli događaj
Sinode
kao dar nove Pedesetnice
kako bi svaka kršćanska zajednica
postala kvascem čovječnjega društva.*

Po Kristu Gospodinu našemu. Amen.

•••

PROPOVIJED KARDINALA
CRESCENZIA SEPEA ZA VRIJEME
SVEČANE MISE LI HRVATSKOJ CRKVI
SV. JERONIMA LI RIMU, LI NEDJELJU,
9. VELJAČE 2002.

Hvaljen Isus i Marija!

»Neka tako svjetli vaša svjetlost pred ljudima da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima«.

Vaša svjetlost svijetli. »Ja sam svjetlost«, govori Gospodin. Svjetlost je poslana na svijet da osloboди i prosvijetli narode i da pokaže ljudima put spasenja. Svjetlost dođe, no tmine je ne primiše. To je otajstvo Boga koji je postao čovjekom, to je otajstvo Krista koji na križu postaje mučenikom – svjedokom Očevim, svjedokom Očeve ljubavi prema ljudima. To je također otajstvo čovjeka. Bog, koji je život i svjetlost, dolazi k ljudima, kako bi ljudi mogli imati život i svjetlost. No mnogi od tih ljudi zatvaraju se u svoje tmine i ne primaju ga.

Crkva proživljava ovo otajstvo već dvije tisuće godina. U tome se sastoji povijest Crkve, od prvoga mučenika pa do naših dana, kao i povijest Crkve dvadesetoga stoljeća. Zbog toga je Sveti Otac želio u velikoj jubilarnoj 2000. godini spomenuti te svjedoke vjere, te isповjednike: tisuće njih, desetke tisuća, koji su posvjedočili za Krista.

Takva je i povijest našeg blaženog kardinala Stepinca. »Šaljem vas među vukove«, prorokovao je Gospodin. »Šaljem vas u krvavu kupelj«, reče kardinal Stepinac svojim mладим svećenicima, jer je znao da će ti ljudi tminâ, ti ljudi koji su zatvarali, mučili, pogubljivali, pokušati učiniti sve, kao što se zabilo i s njime – kako bi pokolebali to svjedočanstvo za Krista i za Crkvu, ili ga, što je još gore, slobomili. No on je bio uzorom vjernosti, svjedočanstva, odsnosti Kristu, vjernosti Kristu, i njegovoj Majci. Da, poštovanost Mariji, Djevici i Majci štitila ga je i pomagala mu u teškim iskušenjima, da izdrži u svemu. I upravo zbog toga ga se napadalo s optužbama i prijetnjama i činilo sve da slome tu njegovu vjernost. Vjernost Crkvi, a osobito vjernost Petrovu Nasljedniku. Sve je to bilo u ime vjerske tradicije vlastite hrvatskome narodu. Blaženik piše u svojoj duhovnoj oporuci: »Predragi moji sinovi! Ostanite vjerni po svaku cijenu, pa bude li potrebno, i po cijenu života, Kristovoj Crkvi, koju vodi Petrov Nasljednik kao vrhovni Pastir. Vi znate da su naši očevi i naši predci tijekom stoljeća lijevali potoke i rijeke krvi kako bi očuvali sveto blago katoličke vjere i ostali vjerni Kristovoj Crkvi. Ne ćete biti dostojni imena vaših očeva budete li dopustili da vas otrgnu od Stijene na kojoj je Krist sagradio Crkvu.«

Upravo se na tu Stijenu obarahu neprijatelji Crkve, kako bi prekinuli vez vjernosti Petru, a tako i Crkvi, a tako

Kardinal Crescenzio Sepe propovijeda za vrijeme svečane Mise u hrvatskoj crkvi Sv. Jeronima u Rimu, proslavljajući Stepinčevo, u nedjelju, 9. veljače 2002.

i Kristu. Željeli su ukloniti toga junaka vjernosti. Bilo je to vrijeme u kojem su tmine, najprije crvene boje, a potom i crne, prekrile Zagreb. No, Božja je providnost poslala čovjeka na vrlo neuobičajeni način, mogli bismo reći: čovjeka imenom Alozije Stepinac. I postavila ga je naučiteljem vjere, svjedokom vjere na crkvenoj katedri.

Bio je izabran, gotovo mimo redovitih pravila izbora, na tako značajnu stolicu. »Bijaše to jedva znan svećenik«, kako priopovijeda kardinal Bertoli u svojoj uspomeni, »te ga nakon jedva četiri godine Sveti Otac poziva da bude pastir Crkve zagrebačke«. Tada je i kralj dao svoj pristanak, misleći da se radi o pokornome i slabu čovjeku. Ali on je sve iznenadio kad je, najprije kao koadjutor nadbiskupa Bauera, a potom i kao njegov nasljednik, taj dakle mladi svećenik, relativno mlađi, postao uzorom neslomljive i stamene vjere, te vjernosti koja nije dopuštala sumnju. Prijetili su mu, mučili ga, zatočili ga u kućni pritvor, zadržali u njegovu mjestu. Ali on je uvijek svojim postojanjem svjedočanstvom – koje se katkada prikazivalo kao ironija prema njegovim progoniteljima, no on im nikada nije učinio zla, niti se dao rasrditi – znao pružiti podršku vjere svojim svećenicima, svojim redovnicima, svojim redovnicama i svjetovnjacima.

Blaženi je Stepinac bio svjetlost koja je nastavljala rasvjetljivati tmine, premda su tmine činile sve da ga utruju. A koja je bila tajna? To da je ta svjetlost, taj čovjek, taj svjedok vjere, bio u neprestanome dodiru s vječnom svjetlošću, a to je Krist. Nadasve u molitvi, nadasve u odricanju, u patnji, u predanju. On, svjetlost svojega naroda, koji se nikada nije odijelio, koji nikada nije odvojio svoj sjaj od izvora svjetla, koji je Krist. Tako je. Ta neslomljiva vjera, koja je osokolila sve da budu vjerni Kristu i Crkvi. »Ako mi vi ne date za pravo, dat će mi za pravo povijest«, reče svojim progoniteljima.

Mlađi križari okupljeni na tečaju u Mokricama radošno se okupljaju oko svoga Nadbiskupa

Dobro je prorekao, jer danas, nakon četrdeset i tri godine, povijest mu je ne samo dala za pravo, nego mu dodijelila počasno mjesto. To je ljudska povijest, jer su i sami njegovi krvnici bili prisiljeni priznati da je proces farsa, da je trebao biti sredstvo mučenja, sredstvo gonjenja. Dala mu je za pravo i povijest Crkve, koja ga je postavila na svjećnjak, te ga predstavlja današnjim kršćanima kao primjer vjernosti i ljubavi prema Kristu i Crkvi. Nadasve, daje mu za pravo povijest, koja je u Bogu, jer Bog ga je primio među svoje svete, i podario mu vječno blaženstvo.

Draga braćo i sestre! Dopustite mi da se najsrdačnije zahvalim monsinjoru rektoru koji me je htio pozvati da slavim s vama i za vas ovaj liturgijski spomen blaženoga Alojzija Stepinca. Pozdravljam također preuzvišenoga gospodina De Magistris-a, oca Ardu, eminencije ambasadora i sve vas. Jer lijepo je spominjati i slaviti mučenika vjere. Lijepo je, jer osnažuje našu vjeru, jer i mi iz krvi i ustrajnosti tih ispovjednika možemo crpiti snagu da budemo danas svećenici, redovnici, redovnice, svjetovnjaci, koji su na početku trećega tisućljeća utemeljeni na Stijeni, a to je Krist, koji živi u Petrovu nasljedniku, rimskome Papi. Jer povijest Crkve je orošena mučeničkom krvlju, sve od onoga Mučenika na Golgoti, kojemu je iz boka

provrela krv i voda, i koji je tako postao izvorom ljudskoga spasenja. Toliko ih nastavlja proljevati krv: najprije apostoli, Kristovi učenici – ovdje, po primjeru svetoga Petra i Pavla, u Rimu; no i posvuda u svijetu, u svim vremenima ovih dvadeset stoljeća, u svim okruženjima.

I danas, u tolikim krajevima svijeta, još uvijek vjernost Kristu, vjernost Crkvi i vjernost Rimskome prvosvećeniku stoji cijene. Stoji progona, stoji odricanja, stoji napora, a često stoji i mučeništva. Koliko li vijesti svakoga dana prisluže u našu kongregaciju o zatočenim biskupima, o izgnanim svećenicima, o časnim sestrama i svjetovnjacima odvedenima u zatvore!

*Dobrodošlica u Pokupskom uz svirku tambura,
21. rujna 1936.*

No Krist pobjeđuje. Krist vlada. Krist nastavlja svima i posvuda biti Spasiteljem ljudi. U ime i u duhu kardinala Stepinca. On koji je zavrijedio grimiz koji mu je Papa htio dodijeliti kao znak svojega poštovanja i svoje ljubavi – a nadasve Crkvi, na osobit način, vašemu hrvatskom narodu. Gledajte ovoga svjedoka vjere! To je svjetlost koja rasvjetljuje i danas, nakon četrdeset i tri godine. To je svjedok koji potiče, koji daje snagu, da bismo i mi, poput njega, mogli ostati vjerni Kristu i Crkvi. Jer tu se nalazi pobjeda. Tu se nalazi odvažnost. Tu se nalazi vjernost: biti osnaženi Božjom snagom, osjećati neprestanu Kristovu prisutnost među nama; osjećati se ucijepljenima u to tijelo koje je Crkva, otajstvena Kristova Zaručnica; osjećati se u zajedništvu sa svim kršćanima i katolicima na svijetu.

Pružimo svjedočanstvo svojim životom. Poučeni primjerom blaženoga kardinala Stepinca, koji je živio iz vjere sve do junaštva, pripremimo se za vječni Očev zagrljaj koji će nam, kao i njemu, dati nagradu vječnoga života – nagradu za ljubav i za vjernost, nagradu za milosrđe – nagradu zajedništva s Bogom našim, s Ocem, Sinom i Duhom Svetim. Amen.

♦♦♦

SPOMENDAN SUZAŠTITNIKA VARAŽDINSKE BISKUPIJE

Na 43. obljetnicu smrti blaženika Alojzija Stepinca, suzaštitnika Varaždinske biskupije, misno slavlje u Varaždinskoj katedrali u ponedjeljak 10. veljače predvodio je varaždinski biskup Marko Culej. U nazočnosti većeg broja vjernika, nakon uvodnoga svečanog ophoda od Biskupskog ordinarijata do katedrale, s biskupom su misu suslavili njegovi najbliži suradnici i 20-tak svećenika iz župa Varažinske biskupije.

Učenici 2. razreda XV. gimnazije iz Zagreba pozorno su razgledali Blaženikovu spomen-zbirku

Podsjetivši u propovijedi na Stepinčev prelazak iz ovozemaljskog života u vječnost prije 43 godine, biskup Culej rekao je kako je svijeća koja je gorjela u tom času pokraj njegova uzglavlja u rodnom Kраšiću bila simbol nadnaravne svjetlosti vjere za koju se borio kroz cijeli život, radi koje je bio proganj en i koja mu je u tom trenutku dala nadu da će se uskoro preobraziti u vječno svjetlo koje se više nikada neće ugasiti. Govoreći o evanđelju dana, biskup je rekao kako se parabola o pšeničnom zrnu odnosi na svakog čovjeka, koga Isus poziva da svoj život is-

troši za bližnjega, kako bi mogao niknuti novim plodovima.

»I mi večeras možemo reći kako smo plod njegova života i njegove smrti, njegove vjere i patnje. I mi možemo uskliknuti kako je srce blaženog Stepinca među nama, a njegova ljubav i duh žele biti u nama. On i nas danas putem svoje duhovne oporuke poziva da budemo jedno srce i jedna duša, kako bi hrvatski narod bio složan.

Na žalost, 43 godine nakon njegove smrti moramo reći da smo još daleko od toga da budemo jedinstveni«, upozorio je biskup, istaknuvši da je u hrvatskom narodu previše međusobne razdijeljenosti, kako stranačke, tako i materijalne. Kazavši kako je Stepinac uočavao i osuđivao nepravde i zla učinjena malenima, odbačenima, siromašnim i proganjjenima koje je ostavio rat za sobom, istaknuo je da su pravda i osjećaj za pravednost bili u temeljima života tog mučenika.

»Ljubio je ljude, a osuđen je zbog mržnje onih koji su mrzili sve što je Božje«, istaknuo je biskup u homiliji. Kardinal Stepinac nije se pouzdao u ljude, jer nijedno biće nije tako prevrtljivo kao čovjek, kazao je biskup Culej podsjetivši da se uzdao jedino u Boga. Na kraju misnog slavlja biskup Culej blagoslovio je okupljene moćima bl. Stepinca koje se nalaze u moćniku, ali i ugrađene u oltar Varaždinske katedrale.

STEPINČEVO U MARIJI BISTRICI

U povodu blagdana bl. Alojzija Stepinca, u svetištu Majke Božje Bistričke u Mariji Bistrici svečano misno slavlje predvodio je 10. veljače župnik i upravitelj svetišta mons. Lovro Cindori. Na misi su, uz brojne okupljene Stepinčeve štovatelje, sudjelovali i članovi molitvene zajednice »Bl. Alojzije Stepinac«.

STEPINČEVO U OSIJEKU

Blagdan blaženog Alojzija Stepinca svečano je u ponedjeljak 10. veljače proslavljen u župnoj crkvi Preslav ног Imena Marijina u Osijeku. Središnje koncelebrirano euharistijsko slavlje predvodio je župnik iz Ivanovca Andrija Vrbanić, koji je u uvodnoj riječi istaknuo kako smo se tim slavljem pridružili Crkvi u hrvatskom narodu, koja na posebni način slavi našeg blaženika.

Gunjanski župnik Ivan Lenić u propovijedi se osvrnuo na pročitano evanđelje, rekavši da su Isusova blaženstva poruke nade, a upravo je bl. Alojzije Stepinac svojim geslom »U tebe se, Gospodine, uzdam!« svoje

poslanje i život stavio u pouzdanje u Boga te je živio u svjetlu svoga gesla. On je hrabrio i ulijevao nadu, a njegove su propovijedi bile ispunjene onim što je u sebi nosio, rekao je Lenić.

Na kraju misnog slavlja župnik mons. Martin Radman vjernicima je priopćio podatak, zapisan u župskoj Spomen knjizi, da je 19. kolovoza 1937. tadašnjeg donjogradskog župnika Josipa Šepera, posjetio zagrebački nadbiskup-koadjutor dr. Alojzije Stepinac, a u njegovoj je pratinji bio njegov tajnik dr. Franjo Šeper, nečak donjogradskog župnika. Večernje misno slavlje predvodio je biskupov tajnik Markan Kormanjoš, prošlogodišnji mladomisnik iz Donjega grada.

SPOMENDAN BL. STEPINCA U POŽEGI

U povodu blagdana bl. Alojzija Stepinca 10. veljače svečano euharistijsko slavlje u crkvi Sv. Lovre u Požegi predvodio je đakovački i srijemski biskup Marin Srakić, zajedno s domaćim biskupom Antunom Škvorčevićem, generalnim vikarom mons. Josipom Devčićem, članovima Stolnog kaptola i tridesetak svećenika, među kojima je bio katedralni arhiđakon Vjekoslav Marić i nekoliko dekana Požeške biskupije.

Na početku slavlja biskup Škvorčević uputio je pozdrav biskupu Srakiću, svećenicima i vjernicima, koji su do posljednjeg mesta ispunili crkvu. Podsjetio je, da »smo se okupili na spomen 45. obljetnice smrti Alojzija Stepinca i da po peti puta slavimo njegov blagdan, nakon što je 1998. g. uzdignut na oltar blaženih i kako ga je Požeška biskupija izabrala za svoga drugog zaštitnika«.

Spomenuo je da je 1998. g. crkva Sv. Lovre posvećena i u oltar ugrađen dio njegovih posmrtnih ostataka, a na desnom prozoru u svetištu izrađen njegov lik, te

da ga Požežani otada časte kao drugog zaštitnika svoje starodrevne crkve Sv. Lovre. Izrazio je radost što slavlju predsjeda biskup susjedne mjesne Crkve Marin Srakić i istaknuo, da valja u tom vidjeti određenu znakovitost: slavlje Alojzija Stepinca kojega je papa Ivana Pavao II. proglašio blaženim u tijeku svoga posljednjeg pastoralnog pohoda Hrvatskoj predvodi biskup mjesne Crkve koja se sprema za ovogodišnji Papin pochod.

U propovjedi je biskup Srakić prikazao lik bl. Alojzija kroz sve ono što je kao velikan posvjeđočio svojim biskupskim djelovanjem, sve do osude na namještenu sudu 1946. godine i pravedničke smrti u Krašiću 10. veljače 1960. godine. Prisjetio se kako je dva dana prije toga bio osuđen sadašnji umirovljeni đakovački i srijemski biskup Ćiril Kos, za čiji

Procesija koncelebranata kojima će predsjediti kardinal Crescenzio Sepe ulazi u svetište hrvatske crkve Sv. Jeronima u Rimu, proslavljujući Stepinčevo, u nedjelju, 9. veljače 2002.

je proces u Osijeku bio za svjedoka pozivan i sam Alojzije Stepinac, te da je na dan njegove smrti kao kroničar Bogoslovnog sjemeništa u Đakovu zapisao kako je umro svjedok vjere, koji će jednoga dana biti okrunjen svetačkom aureolom. Na temelju biskupskog gesla Alojzija Stepinca »U tebe se Gospodine uzdam« biskup Srakić je istaknuo blaženikovu veličinu kao čovjeka nade, te je potaknuo požeške vjernike da unatoč mnogim poteškoćama ne dadnu mjesata beznađu u svom životu.

STEPINČEVO U MAKARSKOJ

Nakon održane dokumentarne izložbe »Život i djelo kardinala Stepinca« od 15. do 31. siječnja u Gradskom muzeju Makarska, u organizaciji poglavarstva Grada Makarske te makarske župe sv. Marka, gdje je bilo izloženo 150 fotografija te 50 pisanih dokumenata o Stepincu, što ih je prikupio prelat Juraj Batelja kao postulator kauze za proglašenje blaženim kardinala Stepinca, u ponедjeljak 10. veljače u Makarskoj je proslavljen i blagdan bl. Stepinca.

Tom je prigodom svečano misno slavlje u zbornoj crkvi Sv. Marka predvodio sužupnik makarske župe sv. Marka Zdravko Šarić. Mogu li vjernici koji su članovi istoga naroda kojem je pripadao i bl. Stepinac danas živjeti istinu, ili je njihova savjest preopterećena zlom i grijehom, upozorio je u propovijedi vlč. Šarić, pozavši vjernike da se diče djelom bl. Stepinca, njegovim imenom i slavom.

Mons. Sljepan Đacković, tajnik bl. Alojzija od 1941. do 1945., propovijeda u Krašiću, 10. veljače 2003.

STEPINČEVO U RIMU

Svečanu misu u povodu Stepinčeva u hrvatskoj crkvi Sv. Jeronima u Rimu predvodio je i propovijedao prefekt Kongregacije za evangelizaciju naroda, kardinal Crescenzo Sepe.

Uz kardinala Sepea koncelebrirali su nadbiskup Luigi de Magistris, veliki pokorničar, otac Bernard Ardura, tajnik Papinskoga vijeća za kulturu, poglavari Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima predvođeni mons. Jurom Bogdanom, rektori različitih rimskih zavoda, te šezdesetak svećenika, među kojima su mnogi hrvatski svećenici koji se nalaze na službi ili studiju u Rimu.

Zahvaljujući se kardinalu Sepeu na predvođenju misnog slavlja, rektor Zavoda mons. Bogdan govorio je o stoljetnim vezama Kongregacije za evangelizaciju naroda i svetojeronskih ustanova te hrvatskog naroda, koje se danas posebno očituje s Hrvatima u Bosni i Hercegovini. Rektor Bogdan je istaknuo kako blaženi mučenik Alojzije Stepinac dolazi iz mučeničke Crkve koja je u dvadesetom stoljeću dala mnoge svece i mučenike poput Miroslava Bulešića, Drinskih mučenica, fra Rafe Kalinića i drugih.

Na misi je pjevao mješoviti studentski zbor pod ravnateljem i sviranjem na orguljama Ive Andrića, svećenika Đakovačke biskupije. Uz brojne hrvatske bogoslove i redovnice na svečanom slavlju sudjelovali su veleposlanici RH pri Svetoj Stolici Franjo Zenko i BiH Ivica Mišić, te veleposlanici RH u Italiji Drago Kraljević i BiH Lukša Šoljan.

Proslave Stepinčeva u Rimu i u Hrvatskoj najavio je opširnim člankom vatikanski poluslužbeni dnevnik Osservatore Romano u četvrtak 6. veljače. Uz članak je objavljena i Stepinčeva fotografija s potpisanim tekstom: "Povijesna slika: Pastir Alojzije Stepinac za vrijeme 'prežalosnog procesa' kako ga je definirao papa Pio XII., montiranog od jugoslavenskih komunista 1946. godine". Rimski dnevnik "Il Tempo" objavio je u nedjelju 9. veljače prigodni članak o Stepincu i najavio svečanosti u hrvatskoj crkvi Sv. Jeronima.

Od Stepinčeve smrti do danas hrvatska crkva Sv. Jeronima u Rimu bila je najutjecajnije mjesto u inozemstvu gdje se promicala istina o životu i krepostima blaženog Alojzija Stepinca. Od 1960. do danas liturgijskom je slavlju u Sv. Jeronimu gotovo uvijek presjedao neki od kardinala rimske Crkve.

STEPINČEVO U NAJMLAĐOJ ZADARSKOJ ŽUPI

U najmlađoj zadarskoj župi, smještenoj u predgrađu zvanom Bili Brig, proslavljen je 10. veljače blagdan župnog zaštitnika bl. Alojzija Stepinca. Svečano koncelebrirano euharistijsko slavlje predvodio je umirovljeni zadarski nadbiskup Marijan Oblak zajedno s generalnim vikarom mons. Ivanom Mustaćem, župnikom don Igorom Ikićem, dekanom Zadarskog dekanata Zadar-Istok don Mladenom Kačanom i petnaestoricom svećnika.

Obraćajući se nazočnim vjernicima, predvoditelj euharistijskog slavlja istaknuo je činjenicu da je ta župa nakon Stepinčeva proglašenja blaženim bila prva župa u Hrvatskoj njemu na čast posvećena, dodajući da na to mogu biti ponosni, ali da ih ta činjenica i obvezuje. »Obvezuje vas da upoznate život i djelo naslovnika svoje župe, da se molite svome nebeskom zaštitniku i da naslijedjute svoga blaženika.«

Blagdanu je prethodila trodnevna priprava župe. Prvog dana 7. veljače Misu je slavio župnik don Igor Ikić, a nakon Mise održano je predavanje za roditelje i bračne parove, koje su vodili članovi Obiteljskog savjetovaništva iz Caritasa Zadarske nadbiskupije. Drugog dana, 8. veljače, misu je slavio povjerenik za mlade Šibenske biskupije don Marinko Mlakić, koji je kasnije održao susret s mladima. Posljednjeg dana priprave, 9. veljače, Misu je slavio župnik župe Gospe Loretke u Zadru don Niko Šošić, nakon koje je uslijedila isповijed.

Časna sestra iz Garešnice radosna je na Stepinčevu doveđu u Zagreb autobus s hodočasnicima

BLAGDAN BL. ALOJZIJA STEPINCA U PRAPUTNJAKU

U župi sv. Josipa u Praputnjaku u ponedjeljak 10. veljače misnim slavljem vjernici župničke skupine u Bakarskom dekanatu proslavili su blagdan blaženog Alojzija Stepinca. Misno slavlje predvodio je mons. dr. Milan Šimunović, vanjski suradnik skupine, a koncelebrirali su Petar Belanić, moderator, i Franjo Šiško, sužupnik.

Mons. Šimunović u propovijedi je ukazao na ustajnost i nepokolebljivost blaženog Alojzija Stepinca, koji je za svoje ideale i za svoju vjeru bio spremna podnijeti i prezir i poniženje i smrt. »Vidim danas, pogotovo u ovim krajevima, jedan veliki problem, tzv. ljudskog obzira. Danas nas nitko ne progoni, mi nećemo zbog vjere na sud, ali ako nam neki susjed kaže: Što se motaš oko popa, što ideš svake nedjelje u crkvu? – mi se onda odmah pokolebam. Tako je i s mladima, ako im se netko naruga u kafiću ili negdje vani, onda odmah

odustaju. Jesmo li mi danas spremni podnijeti prezir i podsmjehivanje?

Vjera prvih kršćana bila je stamena, čvrsta kao kamen. A mi se zbog bilo čega odmah pokolebamo, nismo spremni podnijeti neku žrtvu. Nije danas lako opstati od raznih podsmijeha sa strane. Zato nema redovničkih ni svećeničkih zvanja, jer se mnogi ruge, pa čak i stariji.

Moramo se ugledati u velike ljude kao što je bl. Stepinac», istaknuo je u propovijedi mons. Milan Šimunović, koji je zatim pred slikom blaženika izmolio zavjetnu molitvu koju je sam sastavio, a u kojoj je molio za ustrajnost u svjedočenju Evangelja, te da ne padamo pod utjecaj javnog mnijenja koje često nije sklono kršćanskoj vjeri, za pomoć bojažljivim kršćanima da prestanu biti žrtve okoline, za ustrajnost u vjeri redovitim kršćanima, za duh požrtvovnosti, s kojim ćemo ulagati svoje snage u izgradnju naših župnih zajednica.

Maturanti iz Velike Gorice sa zanimanjem i radošću pratili su izlaganje o životu i smrti bl. Alojzija Stepinca i utekli se njegovou zagovoru

STEPINČEVO U RIJECI

U povodu spomen-dana bl. Alojzija Stepinca 10. veljače, riječki nadbiskup Ivan Devčić slavio je Misu sa štićenicima i osobljem Doma za starije i nemocne osobe »Kantrida« u Rijeci. U propovijedi je nadbiskup Devčić opisao blaženog Alojzija kao čovjeka koji je bio uvjeren da se u svakoj situaciji i uviđek može činiti dobro, što je on i činio našavši se u situaciji kad bi svatko pomislio kako više nije u mogućnosti ništa učiniti. No, kardinal Stepinac je »svojom stamenošću i upornom čvrstinom, u onim teškim vremenima kada su mnogi vjernici otpadali iz straha da ne budu proganjeni, stajao uspravno te time posvjedočio kako čovjek mora biti dosljedan sebi; vjeran Bogu i svojim idealima.«

STEPINČEVO U FUNTANI KRAJ POREČA

Župa sv. Bernarda u Funtani kraj Poreča svečano je proslavila blagdan bl. Alojzija Stepinca u ponedjeljak 10. veljače, Misom koju je predvodio župnik iz Vrsara Mladen Metika u koncelebraciji s domaćim župnikom Ivanom Butkovićem i svećenicima Porečkog dekanata. Predvoditelj misnog slavlja istaknuo je kako je bl. Stepinac bio prije svega čovjek duboke vjere, koju je primio u obiteljskom domu, ali i velik štovatelj Majke Božje. Citirao je riječi čileanskog nadbiskupa Alfreda Cifuentesa: »Njegovi su ga krvnici htjeli uništiti, a uveličali su ga mučeničkom aureolom. Mislili su da će izbrisati njegovo ime, a učinili su ga besmrtnim.« Rekao je također kako smo svi mi pozvani promicati pravdu, istinu i slobodu, a najbolji primjer i kompas za orijentaciju nam može biti naš bl. Alojzije, koji je uvijek ostao vjeran Bogu i Crkvi. Pozvani smo živjeti tako, da bismo i mi mogli reći kao naš blaženik: »Moja je savjest čista.«

BLAGDAN BL. STEPINCA U ŽUPI STRAŽEMAN

Župa Stražeman u Požeškoj biskupiji tradicionalno je proslavila i ove godine 10. veljače, dan smrti bl. Alojzija Stepinca. Euharistijsko slavlje u župnoj crkvi predvodio je požeški biskup dr. Antun Škvorčević uz sudjelovanje župnika Josipa Devčića, kaptolačkog dekana Vladimira Vrarga, gvardijana i župnika iz Požege fra Marijana Opitza, župnika iz Kutjeva Mate Rukavine, tajnika Ivice Žuljevića i stalnog đakona Zdravka Ticla.

Prije slavlja u ispunjenoj crkvi župnik Devčić pozdravio je biskupa, podsjetivši na poštovanje koje je župa Stražeman u tijeku mnogih godina iskazivala svome nadbiskupu, svjedoku vjere. Biskup Škvorčević je u uvodnoj riječi pozvao nazočne da svojim vjerničkim raspoloženjem srca i bistrom savješću postanu dionici one Božje stvarnosti od koje je živio bl. Alojzije, te da zajedno s njime budu molitelji za dobro Crkve, domovine i svoje osobno. U propovijedi se biskup Škvorčević zapitao je li Alojzije Stepinac ostao u pamćenju svoga naroda i ima li nam još što reći u suvremenim zbivanjima. Istaknuo je kako je naš blaženik na montiranom sudskom procesu 1946. godine više puta ponovio da mu je savjest čista i mirna te da je za svoje uvjerenje spremjan umrijeti.

Na trijumfalnom luku župne crkve u Stražemanu 1987. godine postavljen je mozaik s hrvatskim kraljevima, svećima, blaženicima i Božjim ugodnicima, među kojima je i lik bl. Alojzija Stepinca. Tadašnje vlasti prekrile su bojom Stepinčev mozaik, a župnika Devčića odvele u zatvor. Minulih devedesetih godina sa Stepinčeva lika skinut je premaz, a nakon njegova proglašenja blaženim crkva je dobila njegove moći.

Uoči Stepinčeva župna zajednica pripremala se dvodnevnom duhovnom obnovom koju su predvodili ravnatelj Pazinskog kolegija Vilim Grbac na temu: »Svjedočiti vjeru danas« i ravnatelj sjemeništa »Redemptoris Mater« u Puli mr. Janez Oberstar na temu: »Došao sam navijestiti radosnu vijest«.

STEPINČEVO U HKM U SINDELFINGENU

U povodu blagdana bl. Alojzija Stepinca, u HKM Sindelfingen priređeno je 9. veljače predstavljanje četvrte knjige novinara i publicista Zorana Vukmana »Stepinac, znak vremena«. Na početku predstavljanja sve okupljene pozdravio je voditelj misije fra Minko Vukman. Govoreći o životu i djelu, životnim porukama, znakovima prema kojima kardinal Alojzije Stepinac živi u svakome hrvatskom čovjeku, Zoran Vukman je istaknuo kako su pred njegovom vjerom,

STEPINČEVO U KRAŠIĆU

Na blagdan bl. Alojzija Stepinca 10. veljače u njegovoj rodnoj župi Krašić svečano prije podnevno misno slavlje predvodio je zagrebački pomoćni biskup Josip Mrzljak zajedno s generalnim vikarom Zagrebačke nadbiskupije prelatom Vladimirom Stankovićem, postulatom kauze za proglašenje svetim bl. Stepinca dr. Jurjem Bateljom, i dvadesetak svećenika.

Propovijed je održao tajnik bl. Stepinca mons. Stjepan Lacković, u kojoj je govorio o tajničkoj dužnosti koju je obnašao tijekom cijelogra Drugoga svjetskog rata te se osvrnuo na Stepinčeve proglašenje blaženim u Mariji Bistrici pred stotinama tisuća vjernika.

Gоворио је о томе како је 1946. године кардинал Stepinac неправедно осуђен на 16-godišњу казну, што је, по njegovoj ocjeni, била zapravo смртна осуда, jer је узрокovalа njegovu прерану смрт. Mons. Lacković зајел је да за свога живота дојви проглашење светим свога надбiskupa.

Nadbiskup Stepinac, prijatelj mladih

postojanošću i hrabrošću pali svi komunistički pokušaji da se raskoli Katolička crkva, te da se iz hrvatske memorije izbriše misao na državnost i nacionalnu samobitnost. Njegovo je pouzdanje u Boga obranilo pravednu savjest i ljudsku slobodu pred nehumanom logikom komunizma i fašizma, a na njegovoj je vjeri i žrtvi stvarana i današnja hrvatska država, istaknuo je Vukman.

Srednjoškolci iz Velike Gorice predvođeni vč. Vladom Vidakom, katehetom, razgledaju Spomen-zbirku bl. Alojzija Stepinca

DAN VOJNE KAPELIJE "BL. ALOJZije STEPINAC" U KARLOVCU

U Karlovcu je u ponedjeljak 10. veljače u Domu OS RH »Zrinski« svečanim euharistijskim slavlјem koje je predvodio vojni biskup Juraj Jezerinac proslavljen Dan vojne kapelije »Bl. Alojzije Stepinac«. Uz velik broj vojnika na Misi su bili nazočni visoki vojni i policijski časnici te predstavnici gradskih i županijskih vlasti. Biskup Jezerinac u propovijedi je podsjetio na događaj proglašenja blaženim kardinala Stepinca u Mariji Bistrici te istaknuo kako njegov lik najbolje ocrtava evanđeoska prispopoba o pšeničnom zrnu, što je istaknuo i Sveti Otac prigodom beatifikacije.

Rekavši da je Isus bio osuđen kao politički buntovnik, vojni biskup posvijestio je činjenicu da su sličnu sudbinu dijelili i njegovi sljedbenici tijekom povijesti, a među njima i bl. Stepinac te stotine hrvatskih svećenika, redovnika i redovnica koji su bili ubijeni u tijeku Drugoga svjetskog rata i porača. Rekavši kako nema proslave bez žrtve, tj. bez mučeništva, biskup je istaknuo osobito ono duhovno, skriveno od javnosti.

Za današnju katoličku mladež to znači da se mora oduprijeti opasnosti da postane žrtva droge i nemoralja; kršćanskim roditeljima to znači obvezu življena u duhu Evangelijsa te prihvaćanja života i odgajanja djece u duhu vjere; vojnicima i redarstvenicima to pak znači obvezu da kao vjernici uz cijenu žrtve ostanu na visini vojničkih i policijskih dužnosti.

Nakon Mise riječi zahvale svima za nazočnost i doprinos slavlju izrekao je vojni kapelan Andrija Markač, koji je zapovjedniku Marekoviću darovao moći bl. Stepinca.

STEPINČEVO U OGULINU

Drugi zbor župe bl. Alojzija Stepinca Ogulinu, nakon njezina osnivanja 28. listopada 2001. izdvajanjem iz župe Sv. Križa, održan je u nedjelju 9. veljače u Domu mjesnog odbora Salopek selo u Kućinićima. Svečanu Euharistiju u povodu spomendana nebeskog zaštitnika župe predvodio je apostolski nuncij u Hrvatskoj nadbiskup Giulio Einaudi u koncelebraciji s osam svećenika i redovnika, na čelu sa župnikom o. Marijanom Jelušićem.

Uz gotovo dvije stotine župljana misnom slavlju nazočio je i gradonačelnik Ogulina Ivan Vučić. Proslavi Stepinčeva prethodila je trodnevница koju je vodio o. Anto Garić iz samostana Glavotok s otoka Krka. Nakon što je prenio pozdrave pape Ivana Pavla II., nuncij Einaudi prisjetio se posjeta Petra na nasljednika Hrvatskoj: »Za drugog posjeta Hrvatskoj 3. listopada 1998. Papa je u Mariji Bistrici proglašio blaženim Alojzija Stepinca i iznio radost hrvatskom narodu na novom plodu svetosti koji hrvatska Crkva daje cijeloj Crkvi. Stepinac i u današnje vrijeme daje svom narodu kompas kako vjerovati u Boga, jedinstvenu crkvu na čelu s Petrovim nasljednikom te u praštanju bližnjemu.«

Na kraju misnog slavlja, koje je uveličao i župski zbor, nunciju je darovana monografija grada Ogulina kao i tradicionalni proizvod toga kraja, najbolje u Hrvatskoj kiselo zelje. Vrijedne župljanke priredile su specijalitete za zakusku nakon misnog slavlja.

Nadbiskup Stepinac uvijek je savjesno i točno obdržavao sve ono što je bilo propisano za dosljeno slavljenje euharistijskog olajstva; na euharistijskom kongresu u Požegi, 14. kolovoza 1937.

PROSLAVA STEPINČEVA U IVANOVCU

Vjernici župe bl. Alojzija Stepinca u Ivanovcu kod Čakovca okupili su se u nedjelju 9. veljače na misnom slavlju, koje je u župnoj crkvi Sv. Vida u povodu proslave Stepinčeva predvodio varaždinski biskup Marko Culej.

Nakon pozdravnih riječi župnika Pavla Mesarića, biskup Culej uručio je medalju Varaždinske biskupije bračnom paru Ivanu i Ani Kranjčec, u znak zahvalnosti za njihovu veliku dobrotu i nemjerljiv prinos u obnovi kapelice u filijali u Štefanцу.

Obraćajući se okupljenima, biskup Culej podsjetio je da se 10. veljače obilježava 43. obljetnica smrti mučenika Alojzija Stepinca, te je pozvao nazočne da blaženiku Stepincu preporuče u molitvama domovinu Hrvatsku, njezin narod i Crkvu, kako bi ga naslijedovali u ljubavi, dobroti i pomoći prema domu i bližnjemu.

»10. veljače 1960. g. bačeno je u zemlju zrno vječnog života bl. Alojzija Stepinca, koje je niknuvši do njelo obilni rod vjerničkog života hrvatskog naroda. I mi možemo biti sjeme koje donosi rod, ako sebe ugradimo u Isusa Krista i dopustimo da Krist postane dio našeg života«, kazao je biskup Culej u propovijedi, dodavši kako je Stepinac bio čovjek molitve, čovjek koji je duboko ponirao u poruke Svetog pisma, čovjek euharistije i klanjanja Isusu u Presvetome oltarskom sakramantu.

»Mučenika Stepinca častimo danas na oltaru kao uzor ljubavi prema Bogu i kao poziv na dobrotu prema čovjeku. Mi danas duboko vjerujemo da je on naš zagovornik kod Boga«, rekao je biskup, istaknuvši kako samo vjera u Boga, dobrota prema čovjeku i ljubav prema Crkvi mogu ljudima pomoći u današnjem vremenu. »U nedavnom ratu hrvatski narod molio je s krunicama u rukama, a danas se gotovo zaboravilo na krunicu. Vratimo je u naše ruke, jer i danas živimo u vremenu punom neizvjesnosti i nesigurnosti«, poručio je biskup.

»Bog je onaj, koji upravlja sudbinom naroda i čovječanstva.

On je narod naš ne samo stvorio, nego i očuvao.« Tako je mislio bl. Alojzije. I što je vjerovao, druge je učio i sam je to živio; na euharistijskom kongresu u Požegi, 14. kolovoza 1937.

Osvrnuvši se u propovijedi na aktualna događanja u svijetu, koji se priprema za rat u Iraku, biskup Culej kazao je kako danas nijedno ratište nije daleko, jer se vatra rata može brzo proširiti među druge zemlje i narode.

Za proslavu zaštitnika svoje župe vjernici iz Ivanovca i Štefanca pripremali su se devetnicom, koju su vodili župnik Mesarić i župnik iz Novog Sela na Dravi mr. Josip Janković, inače rodom iz Štefanca.

FRANKFURT: AKADEMIJA U ČAST BL. ALOJZIJA STEPINCA

Akademija u čast bl. kardinala Alojzija Stepinca pod gesлом »U čast Tvoju, blaženi kardinale!«, održana je u subotu 8. veljače u dvorani Bikuz u Hoechstu u Frankfurtu. Goste i sudionike, kojih je bilo više od tisuću, na početku je pozdravio voditelj frankfurtske Hrvatske katoličke župe fra Petar Vučemilo.

Kazao je kako je bl. Alojzije Stepinac postao uzor svima nama, i kao ljudima, i kao kršćanima i kao Hrvatima, dodajući kako je »njegovo ime zapisano uistinu zlatnim slovima u našoj povijesti«.

U akademiji je sudjelovao postulator za proglašenje svetim bl. Alojzija Stepinca prelat dr. Juraj Batelja, koji je u tijeku programa govorio najprije o povijesnom kontekstu Stepinčeva života i njegovoj osobi u tom kontekstu, a potom i o moralnoj veličini i duhovnom značenju bl. kardinala. Prelat Batelja je između ostalog istaknuo kako je bl. Alojzije Stepinac značenjem svoje osobnosti snažno označio dvadeseto stoljeće te se tako uvrstio u povijest hrvatskoga naroda, a za njega je rimski biskup kazao da je najsvjetlijli lik Crkve u Hrvata.

»Bog je bio u središtu života kardinala Stepinca. Ono što je za života vjerovao postalo je njegova stvarnost: volja Božja na zemlji, Božje lice u vječnosti«, kazao je prelat dr. Batelja, koji je u nedjelju 9. veljače predvodio mise i propovijedao u crkvi Sv. Alberta i u katedrali Sv. Bartolomeja u Frankfurtu.

U bogatom programu u tijeku večeri nastupili su: Mješoviti zbor »Mato Leščan« iz Frankfurta pod ravnateljem dr. Josipa Lacića i orguljskom pratnjom s. Pavlimire Šimunović; Mješoviti zbor HKM Mainz pod ravnateljem s. Dragice Ljubos i orguljskom pratnjom dr. Jose Majdančića; Mješoviti zbor HKM Wiesbaden pod ravnateljem s. Auksilije Milić; Zbor djevojaka iz Frankfurta pod ravnateljem s. Pavlimire Šimunović; Mješoviti zbor HKM Mannheim pod ravnateljem mo. Ivana Žana, a jednu je glazbenu točku solo izveo Thomas Kosmidis.

U drugom dijelu programa nastupio je Folklorni ansambl »Croatia« iz Frankfurta sa svojim A, B i C skupinama i tamburašima te Jazz skupina »Leptirice« iz Mainza. U nastavku je nastupio Mate Bulić i VIS »Status CRO«. Kroz program je vodila Betina Mamić.

Božji blažoslov koji je samo od Božja primao blaženi je Alojzije neumorno dijelio Božjemu narodu; na euharistijskom kongresu u Požegi, 14. kolovoza 1937.

POŽEGA: TRIBINA O BL. ALOJZIJU STEPINCU

U dvorani bl. Alojzija Stepinca u Biskupskom dvoru u Požegi održana je 6. veljače 2003. tribina u pripravi spomena 43. obljetnice smrti toga blaženika na temu: »Ja sam za svoje uvjerenje pripravan svaki čas i umrijeti! – Život i djelo zagrebačkog nadbiskupa i kardinala bl. Alojzija Sepinca.«

Predavanje je održao ugledni bibličar o. Bonaventura Duda, a Dvoranu su do posljednjeg mesta ispunili štovatelji bl. Stepinca, među kojima je bio i požeški biskup dr. Antun Škvorcević i gradonačelnik Zdravko Ronko.

O. Bonaventura svojim je karakterističnim načinom izlaganja oživio časni lik bl. Alojzija Stepinca. Od njegova djetinjstva, mladosti, studija u Rimu, svećeničkoga i biskupskog ređenja, vođenja Zagrebačke nadbiskupije pa sve do sudskog procesa i zatvora u Lepoglavi i u Krašiću te mučeničke smrti 10. veljače 1960. godine.

Iznio je svoja sjećanja na blaženikove propovijedi, posebno onu 1946. g. u Zagrebačkoj katedrali po povratku s hodočašća u Mariju Bistrigu, o svom sudjelovanju na njegovu sprovođu i propovijedi nadbiskupa Franje Šepera tom prigodom.

TEOLOŠKI PODLISTAK

KATOLIČKI VJERNIK ŽIVI U SVIJETU, ALI NE OD SVIJETA

Nakon koncila je postalo osobito aktualno pitanje koji stav treba zauzeti vjernik prema da-

našnjem svijetu, današnjoj civilizaciji. To se pitanje pojавilo u vezi s općenitom namjerom Crkve da se otvori današnjem svijetu, da dokazuje svoju zainteresiranost za sve što se događa u svijetu, i to iz nijednog drugog razloga nego iz želje služiti današnjem čovjeku u njegovu traženju istine i smisla života. Ovo služenje Crkva hoće vršiti iz ljubavi prema Bogu i čovjeku, smatrajući ovu ljubav nerazdvojivom. Ljubiti Boga i ne ljubiti bližnjega, to je nemoguće. Ljubav Boga i čovjeka, dakle, određuje načelni stav katoličkog vjernika u današnjem svijetu. To nije ništa novog.

O tome se nije trebalo uopće raspravljati. Poteškoća je nastala tek kod pitanja na koji način treba vjernik iskazivati svoju ljubav prema svijetu u kojem živi. Na način da se s njime identificira, da ga prihvati kao Božju stvarnost, da se prilagodi svijetu, da ga smatra svojim? Svaka od ovih

mogućnosti postala je predmet rasprava i razmišljanja, i to zajedno s pitanjem o podanašnjenu Crkve, o otvaranju Crkve prema svijetu. Ne negirajući legitimnost jedne ili druge mogućnosti, ipak smatram da biblijska izreka „biti u svijetu ali ne od svijeta“ određuje najlegitimnije provođenje vjerničkog života i u današnjem svijetu. Ova izreka predstavlja zaista program Crkve kao zajednice vjernika za njezin hod kroz povijest, pa tako i danas.

»Biti u svijetu ali ne i od svijeta« formula je koja najprije nagoviješta određenu distanciranost vjernika od postojećeg društva, od okoline u kojoj živi. Vjernik posjeduje kritičku svijest prema svemu što se događa u društvu, stanovitu opreznost ili čak nepovjerenje prema društvenim zbivanjima. Ova formula može sadržavati najrazličitije konkretne osjećaje vjernika prema svijetu: osjećaj prihvaćanja ali i osjećaj odbijanja, osjećaj indiferentnosti ali i osjećaj angažiranosti, osjećaj optimizma ali i osjećaj pesimizma.

Čudotvorca jubilarica slika M. B. Bistricki.

Bl. Alojzije životno je bio povezan uz lik Majke Božje Bistričke – kraljice Hrvata. Dokaz je tome i sličica – uspomena na krunjenje Gospina kipa u Mariji Bistrici

7. srpnja 1935.

Teško je reći zašto je netko zahvaćen baš ovim osjećajem a ne drugim. Sigurno je da ljudi žive s ovim osjećajima i da prema njima nastoje oblikovati svoj život. Sigurno je da nema jednog rješenja za sve vjernike kako da ostvaruju načelo »biti u svijetu ali ne i od svijeta«. Jedno vrijedi kao općenito pravilo za sve katoličke vjernike: identificiranja sa svijetom ne može biti. Crkva jest solidarna sa svijetom u tom smislu da su brige, patnje, radosti i žalosti ljudi njezine brige i patnje, njezine radosti i žalosti. No to ne znači da je Crkva identična sa svijetom, da je ona postala »svijet« ili još gore: samo jedan njegov dio, samo jedna društvena snaga pored mnogih drugih društvenih udruženja, sa zadatkom služiti napretku društva po nacrtu političkih stranaka ili znanstvenih teorija.

»Biti u svijetu ali ne i od svijeta« znači da katolički vjernik posjeduje originalne kriterije, dobivene vjerom, u svjetu kojih može prosuđivati i vrednovati društvena i svjetska zbivanja. Konkretno to znači da vjernik vrši kritiku nad današnjim društvom, nad današnjom civilizacijom iz nadahnuća Evnađelja, iz istina i spoznaja njegove kršćanske katoličke vjere. On uspoređuje stanje današnje civilizacije, današnjeg društva – npr. današnjega hrvatskog društva – sa zahtjevima Božjim, objavljenima u Svetom Pismu, u katoličkom nauku sadržanom u koncilima, u vjerničkoj pobožnosti, u primjerima svetaca, u liturgiji, u nauku živog crkvenog učiteljstva. To je osnovica za vršenje kritike, za prakticiranje kritičke distancije prema društvu, za spremnost služiti tom istom društvu ali i za mogućnost emancipirati se od tog društva, napustiti ga za volju savršenog naslijedovanja Krista Gospodina u životu samostana, u životu kontemplacije i molitve.

Vidimo da je katolički vjernik na neki način izuzet iz društva jer je krštenjem postao novim čovjekom primivši time posve novo usmjereno života, posve novi sustav vrednota. Ljudi koji nisu vjernici obično ostaju cijelog života privezani uz sustav vrednota koji im je društvo odgojem i obrazovanjem – socijalizacijom – »nametnulo«. Oni postaju dio tog društva, potpuno integrirani, i tek pojedini ljudi jake osobnosti imaju snagu uzdići se nad društvo, staviti njegov sistem vrednota u pitanje. Kako rekoh, za katoličkog vjernika je ovakav stav nešto naravno. On znade da mora živjeti u društvu u kojem se rodio, ali po svojoj vjeri znade također i to da on ne živi po mjerilima i načelima tog društva kada se radi o bitnim pitanjima života. Vjernik konkretizira svoje »biti u društvu ali ne i od društva« u prvoj liniji na taj način, da uspoređuje sistem vrednota svog društva sa sistemom vrednota svoje kršćanske vjere.

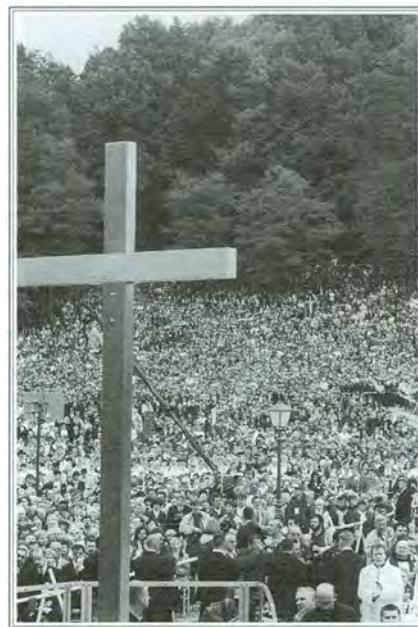
Kad je, na primjer, zavladao bezbožni komunizam u Hrvatskoj, Crkva nije mogla tražiti od vjernika da se prilagode tom sustavu, toj novoj vlasti, nego je najprije ispitala sistem vrednota komunističke ideologije i vlasti, i onda donijela odluku o tome što treba činiti Crkva kao institucija i kako se trebaju ponašati katolički vjernici. Sud i odluka je bila jasna: Crkva će se svim snagama suprotstaviti komunističkom društvu i vlasti. Ona to nije učinila radi toga jer je za monarhiju ili koji drugi sustav države.

Crkva u Hrvata na čelu s bl. Alojzijem Stepincom suprotstavila se komunizmu jer je njegova ideologija potpuno nespojiva s kršćanskim vjerom, s duhom Evanđelja, s kršćanskim načelima i normama koje određuju odnose među ljudima. Kardinal Stepinac je propovijedao otpor bezbožnoj

ideologiji jer je ona sjala mržnju i razdor među hrvatskim narodom, jer su komunisti htjeli lišiti hrvatskog čovjeka najvećeg blaga koje čovjek može imati na zemlji: vjeru u Boga i nadu u vječni spas. Nadbiskup Stepinac je doslovce provodio kršćansko načelo »biti u svijetu ali ne i od svijeta«. On je ostao živjeti u hrvatskom društvu, u komunističkom svijetu, iako su mu nudili mogućnost da ga napusti i ode u Rim. Pastir je ostao sa svojim stadom da mogne svjedočiti kako treba živjeti da ne budemo od ovoga svijeta, od komunističkog društva. Njegovo svjedočanstvo se pretvorilo u mučeništvo. »Ako treba umrijeti, umrijet ćemo!«, rekao je svojim tužiteljima. Ukloniti se u bezbožno društvo i pomiriti se s protukršćanskim sustavom, to duboki vjernik ne može nikada prihvati.

Bl. Stepinac nam mora i danas biti uzor kako da živimo u društvu ali ne i od njega i s njime.

Dr. Josip SABOL

»U križu je spas!« – to je na neki način i načelo bl. Alojzija potvrđeno njegovom beatifikacijom na Mariji Bistrici 3. listopada 1998.

BLAŽENIK GOVORI O EUHARISTIJI

Na Veliki četvrtak, 17 travnja 2003, Ivan Pavao II potpisao je encikliku o Euharistiji Vođen osobnom vjerom u Isusovu prisutnost u euharistiji i suočen s hladnocom vjernika i svećenika glede njena slavljenja i čašćenja odlučio je progovoriti i Božji narod potaknuti nayasne stave i potrebu žive vjere glede presvetе Euharistije.

Dok čitamo Papine misli rado se prisjecamo i svjedočkog Stepinčeva slavljenja i čašćenja Euharistije Iz njegova svjedočkog stava - u ovom osobito euharistijском trenutku Crkve - donosimo propovijed koju je Blaženik izgovorio na dan Prve pričestii u župnoj crkvi u Krasiću 1954 godine Prva se pričest obično podjejlivala uz blagdan sv. Alojzija Gonzage, zaštitnika mlađeži, a to je ujedno bio i imendan blaženog Alojzija.

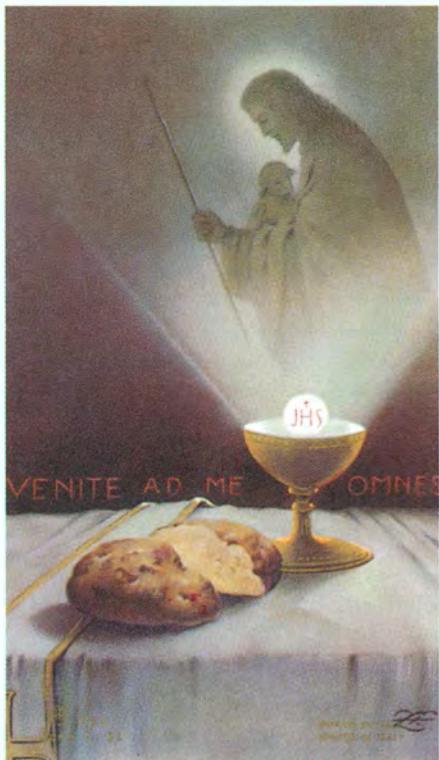
DRAGA DJECO!

Danas je dan Vaše prve svete Pričesti, Vašeg prvog susreta s Božanskim Spasiteljem u Presvetoj Euharistiji. Što Vam govori taj dan?

Na ušću rijeke Dunava, Nila, Jordana živi ptica, koju zovu pelikan. Kada ta ptica ima mlade, onda je napose revna u lovu na ribe, kojima se hrani. Kada hrani svoje mlade, komada im ribu, koju uhvati, da ju lakše proglutaju, pa se pritom okrvavi tako, da izgleda kao da su joj rastrgana sva prsa. To je dalo povoda vjerenju starih ljudi, da su mislili, da pelikan trga u nevolji svoje vlastito tijelo, samo da ne stradaju njegovi mladi i ne oskudjevaju na hrani. Tako su ljudi samo mislili za pelikana, jer zapravo dolazi ta krv od riba, koje hvata i komada, pa se pritom okrvavi.

Ali ono što su za pticu pelikana samo mislili ljudi, to se u puno višem značenju doista događa svima, koji su

po Kristu postali djeca Božja, kao što ste i Vi svi. Kada dođu u dob, da znamo razlikovati obični kruh od Tijela Gospodnjega, onda Isus dolazi k nama u Presvetom Oltarskom Sakramenu i daje im svoje pravo tijelo i krv za hranu i pilo. Nije Isusu dragome bilo dosta, da za nas grešne ljude postane čovjekom u krilu Djevice Marije. Nije Mu bilo dosta, da za nas trpi u betlehemskoj štalici zimu u svetoj Badnjoj noći. Nije Isusu dragome bilo dosta, da radi nas mora bježati pred krvavim Herodom kad Ga je htio ubiti. Nije Mu bilo dosta, da radi nas boravi 30 godina u tišini nazretske kućice, poslušan svetom Josipu i svojoj Majci Mariji. Nije Mu bilo dosta, da tri godine naučava Evanelje i puno pretrpi od Židova, koji su Ga mrzili i napadali. Nije Mu bilo dosta, da je radi nas grešnih ljudi bio uhvaćen i osuđen na smrt, bičevan, trnjem okrunjen i razapet na križu, gdje je umro u najstrašnijim mukama. Tada su bila razderana ne samo Njegova prsa kao u pelikana, nego je cijelo tijelo Njegovo bilo ras-

Sličice na euharistijske motive pronađene su u ostavštini bl. A. Stepinca.

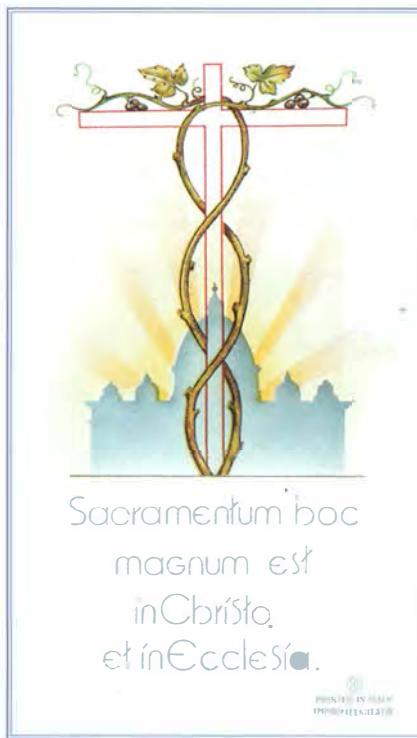
trgano u strašnim mukama, pače i srce probodeno nakon smrti, da se iscjedi i zadnja kap krvи Njegove.

Ali sve to nije bilo Njemu dosta, tolika je ljubav Njegova prema nama. Prije nego je pošao u smrt radi nas, ustanovio je Presveti Oltarski Sakramenat na Posljednjoj Večeri, da bude hrana i pilo našoj duši u ovoj dolini suza, da naša duša uzmogne živjeti. Kada roditelji vaši, djeco draga, ne bi vama dali hrane čitav jedan dan, odmah biste oslabili. Da vam ne dadu dva dana hrane, jedva biste mogli stajati na nogama od slabine. A da vam ne dadu jesti nekoliko dana umrli biste brzo od gladi. Slično ide i sa našom dušom. Da nam Isus dragi nije ostavio svoga Presvetoga Tijela za hranu, duša bi naša brzo oslabila. I kad dugo vremena ne bismo imali Njegovog Presvetog Tijela, duša bi naša umrla od gladi. To se vidi iz riječi Isusovih, kada je rekao: »Ako ne jedete Tijela Mojega nećete imati života u sebi. Tko jede Tijelo Moje i piće Krv Moju ima život vječni i Ja ga ću ga uskrisiti u posljednji dan.«

Sveta dakle, Pričest, koju čete vi danas prvi put primiti, govoriti vam, djeco draga, o neizmjernoj ljubavi Isusa dragoga prema vašim besmrtnim dušama.

2 Ta ljubav Isusova odskače još više, kada se sjetimo što biva iza naše smrti. Tijelo se naše iza smrti stavlja u grob, gdje za kratko vrijeme istrune i pretvori se u prah iz kojeg je i stvoreno. No vi ste već sigurno vidjeli, kada se u jesen pšenično zrno bacu u zemlju. Ono padne u zemlju i tu naoko pogine, istrune. Ali da li zbilja posve istrune? Ne, iz njega na proljeće nastaje divan novi život. Iz njega niče najprije mladica, dok ne izraste do pune stabiljike, koja evo sada u mjesecu lipnju i srpnju donosi obilati rod. Zašto? Zato jer je Bog u svako zrno pšenice, ječma, kukuruza stavio životnu klicu, iz koje se rodi novi život.

Tako vidite biva i s nama. Naše tijelo istina istrune u grobu. Ali jer se duša naša hranila Tijelom Kristovim na ovom svijetu i živjela u milosti Božjoj, ako duša premine u milosti Božjoj, onda ostaje u našem tijelu kao neka životna klica, koja mu omogućuje, da na Sudnji Dan preobraženo i sjajno ustane iz groba na divan novi život u nebu, koji neće nikada vi-

mo rado hranili na zemlji Tijelom Njegovim, ako živimo i preminemo u milosti Božjoj.

3 Dan dakle prve svete Pričesti govoriti vam, djeco draga, o neizmjernoj ljubavi Isusovoj prema vašim dušama. On hoće da vas po ovom svetom Sakramantu učini sretнима i na zemlji i na nebu kroz sve vjekove. A što slijedi odатle za vas? Slijedi ponajprije, da ste Mu dužni vječnu zahvalnost za ovoliko dobročinstvo. Sveti Luka nam pripovijeda, kako je Isus jednom prolazio iz Galileje kroz Samariju u Jeruzalem. Tada Mu je došlo ususret deset gubavaca. Čim su ugledali Isusa izdaleka, počeli su vikati: »Isuse, učitelju, smiluj nam se.« I Isus im se smilovao: »Idite i pokažite se svećenicima!« Tako je tražio zakon Mojsijev. Čim su pošli, odmah su svi ozdravili. Ali što se dogodilo? Nitko ih na svijetu nije mogao ozdraviti od te strašne bolesti, nego Bog. I znali su vikati, da im se smiluje. Ali zahvaliti je od svih deset došao samo jedan jedini. Djeco draga, ne budite takovi, kao ovih devet nezahvalnika nego kao onaj jedan Samaritanac, koji se odmah kada je ozdravio vratio natrag, pao ničice pred Isusom i iz svec srca Mu zahvalio na golemom dobročinstvu. Vama,

še imati kraja, nego će trajati kroz sve vjekove. Kolika ljubav Isusa prema nama! Ne zadovoljava se s time, da nas hrani svojim Tijelom jednu ili dvije godine, nego hoće, da nam po ovome Presvetom Sakramantu Tijela i Krvi svoje osigura za sve vijeke život duše i tijela u nebu, ako se bude-

Za lakše razumijevanje prilika u kojima su izgovorene ove jednostavne, svete i vjerničke riječi donosimo bilješku župnika Vranekovića, kojom je događaj te prve pričesti zabilježio u svome dnevniku:

19. VI. 1954.

Danas je dan prve sv. Ispovijedi djece. Milicija je pojačana. Pred kućom su trojica, preko livade dva, po jedan kod Sv. Ivana, Ćuka, Hutina, Pribića, Krupače, Brezarića, prema Brleniću i na polju! Boje se upravo da će se nešto dogoditi, možda manifestacije ili što slično. Najdalje sam od toga da im prkosim. Želim samo, da strogo vršim svoju dužnost

kao župnik i dužnost prema Eminenciji. Rekao sam Eminenciji, da smo za nedjelju spremili malu akademiju kao čestitku za imendan, a još više za dvadesetu godišnjicu biskupskog posvećenja. Ne bih mu to inače unaprijed rekao, ali budući su prilike takove, iznenaditi ga nije zgodno. Računajući s time pitao sam prije. Odbio je rekavši:

- Pustite, ionako vas progone, a poslije će vas još i više. Udarit će vam još 100.000 poriza i slično. Nemojte se izlagati. Nisam ga htio puno uvjeravati, da je ipak zgodno i potrebno, nego sam to ostavio za zadnje. Rekao sam mu u subotu, da sam odlučio, da će iza Mise i prve svete Pričesti biti odmah u crkvi kratko čestitanje. To bi dolikovalo, kad se radi o visokom crkvenom dostoanstveniku, to ne bi bila nikakva profanacija, nego nešto što je potpuno u duhu liturgije. To više, kad smo stjerani među četiri zida. Na to mi reče, da ipak nije zgodno u crkvi, jer tu ide laus et gloria Deo (slava i čast Bogu), nego bolje, ako

djeco draga, čini Isus danas još mnogo više. Daje vam svoje Presveto tijelo za hranu, koje čuva dušu vašu od smrti vječne i polaže klicu vječnog života, kao što smo rekli i za vaše tijelo. Budite Mu dakle zahvalni do groba!

A onda, ljubite i vi Isusa, dok ste živi na zemlji, svim srcem svojim, svom dušom svojom, svom snagom svojom! Sigurno ste već čuli, kako su mnoga i mnoga crnačka djeca u Africi još pogani. Kad se njima desi sreća, da postanu kršćani katolici, onda znadu, kako treba ljubiti Isusa. Čitamo tako za četiri crnačke djevojčice, kako su bile na odgoju kod časnih sestara i tu primile prvu svetu Pričep-

st. Otac im je bio poglavica u selu i tvrdi poganin, pa je te svoje četiri kćerkice iza nekog vremena pozvao kući. Kad je misionar jednog dana prolazio kroz njihovo selo, pozvao ih je, neka dođu o Uskrštu na misijsku postaju, da zajednički proslave Uskrš. Obećale su. I zbilja, na Uskrš, sat prije svete Mise, evo njih. Ali, kako su izgledale sirotice! Sve su bile do krvi istučene. Što se dogodilo? Otac nije htio dopustiti da idu k svetoj misi makar su ga molile, nego im je zaprijetio svakoj s pedeset udaraca bićem. Ali ljubav k Isusu bila je u njihovim srcima jača i one su u noći pobegle. Ali otac je postavio špijune, koji su ih uhvatili i onda istukli do krvi. Nadale su se, da sada neće na njih tako strogo paziti, pa su opet pobegle, samo da dođu do Isusa u svetoj Misi i Pričesti. I uspjele su sretno doći. Kad ih je misionar žalio, jer će na povratku biti još gore istučene od oca, rekoše one misionaru: »Oče, bićevi će proći, ali Isus ostaje!«

Te su, vidite, djevojčice dokazale svoju ljubav prema Isusu svojom vlastitom krvlju. Isus toga možda neće nikad tražiti od vas, djeco, premda bi se moglo i vama što slično dogoditi. Ali kako bilo da bilo, ne bi bilo lijepo ni pravo, da vas crnačka djeca prestignu u ljubavi prema Isusu, kad su

ona mnogo kasnije upoznala Isusa i ljubav Njegovu negoli vi, koji ste od rođenja svoga kršćani i katolici. Djeko, dan vaše prve svete Pričesti, kao što smo rekli, govori vam o neizmjerenoj ljubavi Isusovoj prema vašim dušama. Neka vas taj dan opominje na vječnu zahvalnost i na vječnu ljubav prema Isusu!

♦♦♦

hoćete već, neka to bude pred kućom. Ali najbolje je: Pustite sve to. Ne ču da radi mene stradate vi i drugi! – Reče mi:

– U njihovim očima ne mogu biti ni bolji ni gori. Ionako su odlučili, da me ubiju.

A s druge strane: Eminenciji dolikuje da se to drži. To će i za ljudе biti jedno ohrabrenje, jer su ih ovi nesretnici uspjeli dosta zastrašiti. Nećemo da budemo defenzivni!

– Ah, neka onda bude! – rekao je konačno.

20. VI. 1954.

Krašić je opkoljen milicijom. Iz Krupača nikoga ne puštaju u crkvu. Iz ostalih sela u župi puštaju one, koji imaju legitimaciju. Ni seminarca Matu Stepinca ne puštaju na Sv. misu, ni redovnicu s. Bernardinu Stepinac. Dolaze pravopričesnici. Bio sam dosta uzneniran. Nekoliko noći nisam spavao, pripremajući stvari za pravopričesnike i program, a

sada ovoliko smetanje. No, u ruke Božje. U 7 sati uveo sam 35 pravopričesnika pred oltar. Ulazi zatim Eminencija. Zbor pjeva: »Evo svećenik veliki«. Narod je silno uzbuđen. Vidim to svakomu na licu. Eminencija podijelio djeci prvu sv. Pričest i održao dirljiv nagovor. Pričestio je i ostalu školsku omladinu i roditelje im. Iza sv. Mise djeca i sav narod sakupi se na prostoru između crkve i župnog dvora. Tu su bili smješteni stolovi, gdje je bila zakuska za pravopričesnike. Začudno taj prostor između crkve i župnog dvora bio je jedini slobodan od milicije. Sa Brebrić-brijega sve su dalekozorom pratili, što se zbiva pred kućom. Kroz lijepi špalir izlazio je Eminencija iz crkve. Dolazeći pred župni dvor zbor je zapjevao troglasnu pjesmu »Molitva na gori«.

(O župnikovoj čestitci i pjesmama djece, mlađih i Božjega naroda više ćemo saznati kad bude u cijelosti objavljen sadržaj dnevnika vlc. Josipa Vranekovića, župnika krašćkoga.)

MOLITVA VJERNIH

Pomolimo se, braćo i sestre, Isusu Kristu, koji nas sabire u ovoj Euharistiji po kojoj vršimo službu njegova svečeništva u redu kraljevskog i ministerijalnog dostojanstva.

1. Gospodine, na Posljednjoj večeri ustanovio si Euharistiju i predao je svojoj Crkvi. Daj da iz zajedništva Tvoga Presvetog Tijela i Krvi raste jedinstvo, sloga i mir u ljudskoj zajednici predviđenoj Tvojom Crkvom.

Ohrabri nas za spremnost na prevladavanje razlika, napredak istinskog ekumenizma i porast misionarskog djelovanja. Molimo Te.

2. Euharistija je otajstvo Tvoje čiste žrtve za spasenje naše i svijeta.

Obdari nas vjernim službenicima Eeuharistije: sigurnim učiteljstvom pape, razboritim vodstvom biskupa, revnim upravljanjem prezbitera, požrtvovnim služenjem đakona, spremnošću

na odricanje sadašnjih i budućih pripravnika. Molimo Te.

3. Na gozbi svoje ljubavi pozivaš sve svoje vjerne.

Po euharistijskom blagovanju ojačaj naše obiteljske i redovničke zajednice. Svakog pripadnika Naroda Božjega (svakog laika) okrijepi snagom za postojano svjedočenje tvoje spasiteljske nazočnosti koja prolazi zemljom čineći dobro. Molimo Te.

4. Ti si Pastir Dobri koji svoje ovce vodiš, braniš i život za njih polažeš, jer tvoje je kraljevstvo i slava i moć.

Upravitelje ovoga svijeta ispunи strahopštovanjem da svoju vlast i moć ne zlorabe, nego da se dadu ponizno voditi mesijanizmom u duhu Tvoga Evandelja, gradeći svoja kraljevstva u duhu Tvojeg sveopćeg kraljevstva pravde, ljubavi i mira. Molimo Te.

5. Tvoja muka, smrt i uskršnje sada se ponazočuje u euharistijskom spomenčinu.

Sve patnike, bolesnike i one koji podnose zla i protivštine, jačaj po euharistijskoj popudbini na njihovu križnom putu i na smrtnom času, da im bude okrepa za put u svjetlost uskršnja. Molimo Te.

6. Daj da naša životna procesija završi u vječnom klanjanju Tebi u općinstvu svetih.

I naša braća i sestre koji su preminuli neka Te otkrivena lica ugledaju i u slavi Tvojoj blaženi uživaju. Molimo Te.

7. Tvoja je Euharistija čudesna pretvorba – tajna vjere.

Daj da vjeru u Tvoju stvarnu nazočnost često isповijedamo, da Tebe nadasve, a sebe međusobno ljubimo, da sigurni u nadi očekujemo preobrazbu u posljednja vremena koja su već nastupila. Molimo Te.

Sluga Božji Miroslav Bulešić,
vjerni slavitelj Euharistije –
mučenik za vjeru

Primi milostivo i usliši, Gospodine Isuse Kriste molitve svoje Crkve koja ovom Euharistijom izvršuje povjerenu joj službu spašenja svijeta i hvale Trojedinoga Boga. Ti koji si jedini Posrednik između Boga i ljudi i jedini Veliki svećenik Božjega naroda, proslavi Oca svoga šaljući Crkvi Duha Svetoga, da u svijetu Tvoje djelo dovrši. Koji živiš i krajuješ u vjeke vjekova. Amen.

MISA ZAHVALNICA ZA HRVATSKE BOŽJE UGODNIKE

Zagrebački pomoćni biskup Vlado Košić predvođio je 15. siječnja u bazilici Srca Isusova u Zagrebu Misu zahvalnicu za hrvatske Božje ugodnike te za unapređivanje postupaka hrvatskih kandidata za čast oltara. Suslavili su dr. fra Josip Šimić, voditelj kauze o. Ante Antića, dr. o. Marijan Biškup, koji vodi postupak za kanonizaciju bl. Augustina Kažotića i bl. Ozanne Kotorske, o. Božidar Nagy, postulator kauze časnog sl. Božjeg Ivana Merza, don Anto Baković, promicatelj kauze Drinskih mučenica, a nazоčne su bile i predstavnice družbe Kćeri milosrđa, čiju će utemeljiteljicu s. Mariju od Propetog Petković Sveti Otac proglašiti blaženom u lipnju ove godine u Dubrovniku.

U propovijedi je biskup Košić kazao kako kršćani na početku novoga tisućljeća trebaju pridonijeti da svijet bude bolji i da ne izgubi nadu, a primjeri koji nam pokazuju pravi put su sveci. Oni dolaze iz svih puka i naroda, pa tako i mi Hrvati danas zahvaljujemo Bogu za njih, rekao je biskup, spomenuvši naše svece Nikolu Tavelića, Leopolda Bogdana Mandića i Marka Križevčanina, te niz blaženika od kojih je posljednji kardinal Alojzije Stepinac. Spomenuo je i službenice i sluge Božje iz hrvatskog naroda.

Zahvaljujući Bogu za sve te svijetle primjere, istaknuo je kako ljudi danas žele vidjeti Isusa, susresti se s njime, a mi kršćani dužni smo te ljude dovesti do Isusa.

•••

MAKARSKA: IZLOŽBA O STEPINČEVU ŽIVOTU I DJELU

U organizaciji Grada Makarske i župe sv. Marka, u Gradskom muzeju grada Makarske otvorena je 15. siječnja izložba »Život i djelo Alojzija Stepinca«, autora mons. Jurja Batelje. Na izložbi se mogu vidjeti brojne fotografije, pisani dokumenti koji svjedoče o blaženom kardinalu Stepincu. Izložba je obogaćena i predmetima iz riznice župe sv. Marka, među kojima je i kardinalov portret, koji je naslikao istaknuti hrvatski slikar Mladen Veža. Na svečanom otvaranju izložbe, župnik župe sv. Marka don Pavao Banić istaknuo je kako je želja organizatora da izložba osvijetli lik katoličkog svećenika te približi događaje i istinu o kardinalu. »Alojzije Stepinac, kojega je papa Ivan Pavao II. u tijeku svoga drugog posjeta Hrvatskoj proglašio blaženim u Mariji Bistrici 3. listopada 1998. godine, pretrpio je brojne nepravde, ali nikada nije napustio Hrvatsku. Patio je sa svojim narodom, a u tome se vidi i njegova veličina, domoljublje, vjera, dosljednost i povezanost s Katoličkom crkvom«, rekao je don Banić.

*Prof. Nevenka Nekić
govori na otvorenju izložbe
»Blaženikovo Podgorje, u
Jastrebarskom, 28. veljače
2003. Govoreći o bl. Alojziju
reče: »Bio je naš Rabi!
U načelima jasan!
U stavovima neslonjiv!
Zato ga slijedimo!«*

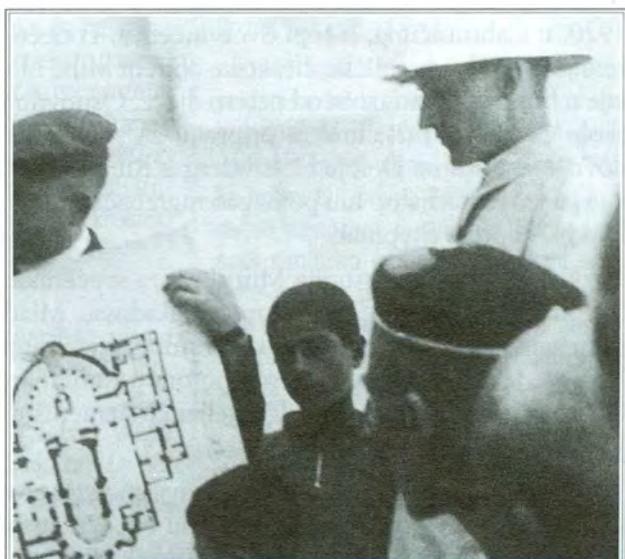

BLAŽENIKOVO PODGORJE

U petak 28. veljače 2003., u nazоčnosti velikog broja mještана i gostiju, otvorena je u Gradskom muzeju u Jastrebarskom izložba slika pod naslovom »Stepinčev Podgorje«. Riječ je o radovima s kolonija brojnih hrvatskih umjetnika, a nastale su u razdoblju od 2000. do 2003. (Dio tih radova predstavljen je u prošlom broju Glasnika.)

O blaženom Alojziju Stepincu progovorili su tom prigodom prof. Nevenka Nekić, mons. Juraj Batelja, postulator, mons. Josip Mrzljak, pomoćni biskup zagrebački, mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij, gosp. Mirko Škrabe, voditelj muzeja. Izložbu je otvorio mr. Damir Klemenić gradonačelnik Jastrebarskog.

Bl. Alojzije Stepinac kao hodočasnik u Svetoj Zemlji 1937.

»STEPINAC – IZAZOV NAŠEM VREMENU«

»Bl. Alojzije Stepinac – izazov našem vremenu« bila je tema predavanja koje je u srijedu 12. veljače u Biskupskom ordinarijatu u Varaždinu održao postulator kauze za proglašenje svetim bl. Stepinca dr. Juraj Batelja. Tribinu je u prigodi spomenada bl. Stepinca, suzaštitnika Varaždinske biskupije, priredila Podružnica Hrvatskoga katoličkog lječničkog društva Varaždinske biskupije.

Istaknuvši u izlaganju kako se ove godine o Stepinčevu vrlo malo pisalo u javnim medijima, dr. Batelja je rekao kako se stječe dojam da se u javnosti šuti o osobi koja je obilježila ne samo Crkvu 20. stoljeća, nego je pridonijela baštini cijelog čovječanstva neparcijalnim zauzimanjem za ljudska prava, slobodu i dostojanstvo ljudskog bića. Podsjetio je na Stepinčeve riječi o potrebi mira i radijnosti hrvatskog naroda,

izrečene prigodom otvaranja željezničke pruge Varaždin – Koprivnica 1937. godine, te na njegove pohode župama Međimurja, Zagorja i Podravine, gdje su ga deseci tisuća vjernika radosno i s ljubavlju dočekivali.

Nadbiskup je preuzevši službu u ta povijesna vremena shvatio da može očuvati narod u duhovnom jedinstvu jedino kroz marijansku i euharistijsku pobožnost. Vodio je duhovnu bitku, no imao je jasne ideje o tome što činiti, jer je znao da se sudbinom naroda ne smije igrati. Ujedno je upozoravao na loše običaje, zablude, poroke i zla toga vremena, kao što je pobačaj, pa se ne može smatrati da je to zlo samo novijeg doba.

Rekavši kako danas u narodu vlada tjeskobnost, a ne optimistično raspoloženje, upozorio je da je tako bilo i u Stepinčevu doba, kada je on bio narodu svjetlo, snaga i moralna podrška. »Zahvaljujući snazi svoje savjesti nije želio izdati narod i Crkvu, vlastiti narod koji je hranio vje-

rom, koji je vodio u vjeri. Samo čovjek zagledan u vječnost može biti jasna zvijezda i vođa naroda», kazao je dr. Batelja, istaknuvši kako je Stepinac bio svjedok vjere u Isusa Krista, zalagao se za pravednost i ljudska prava svih naroda. Bio je uistinu pravednik među narodima, iako to priznanje nije dobio, jer takvog zastupnika Židova Europa nije imala. Blaženik Stepinac nam je uistinu orientir, no čemu šutnja o njemu u javnosti, upitao je dr. Batelja, dodavši pritom da danas vjernici nisu pozvani častiti Stepinca kao takvoga, nego Isusa Krista koji nam po njemu dolazi ususret. »Mi postajemo jači za religioznu dimenziju vjere u Isusa, a ne u Stepinca, jer njega nema bez snage Duha Svetoga. No, bez snage njegova duha ojačana Božjim Duhom u doba kada je on bio progonjen, gdje bismo mi danas bili? Stoga je potrebno danas ukazivati na njega, ne da bude kao kakva zastava, nego da se uspostavi ljestvica etičkih, moralnih, ljudskih i kršćanskih vrednota, kojih je danas sve manje», rekao je dr. Batelja.

Novi GROB SLUGE Božjega MIROSLAVA BULEŠIĆA

U petak, 11. travnja 2003., na nekdašnji liturgijski blagdan Gospe Žalosne, u Svetvinčentu su s mjesnog groblju u župnu crkvu Navještenja Marijina preneseni posmrtni ostatci Sluge Božjega, svećenika, mučenika, vlač. Miroslava Bulešića.

Sluga Božji Miroslav Bulešić, rođen je 13. svibnja 1920. u Čabrunićima, u župi Svetvinčentu. Potjeće iz zemljoradničke, katoličke, hrvatske obitelji Mihe i Lucije r. Butković, kao treće od petero djece. Osnovnu je školu završio u Juršićima, a pripravu za svećeništvo dovršio je u Rimu. Dok je bio student u Rimu, uzdržavao ga je i materijalno mu pomagao zagrebački nadbiskup bl. Alojzije Stepinac.

Nakon završenih studija Miroslava za svećenika u Svetvinčentu zaredio biskup mons. Radossi. Mladu misu je proslavio u župnoj crkvi Marijinog navještenja. Najprije je bio župnik u Baderni, potom u Kanfanaru. Godine 1947. imenovan je odgojiteljem u sjemeništu u Pazinu.

Miroslav je na svakom mjestu je savjesno vršio svoje poslanje. U teškom ratnom vremenu bio je neustrašiv navjestitelj krčanskih istina i zaštitnik ugroženog

svijeta. Protivština se nije bojao. Pred poteškoćama nije uzmicao. U zgodno i nezgodno vrijeme navještao je i branio, svom odlučnošću i nepokolebljivo, blago svete vjere. Uzdah: »Isuse, ti si trpio, daj da i ja trpim s Tobom!«, koji je 19. svibnja 1947. zapisao u svoj dnevnik, postao je uskoro stvarnost.

Kao odgojitelj sjemeništaraca u Pazinu, u ljetnim mjesecima godine 1947., pratio je mons. Ukmara na krizmama po istarskim župama. Poslije krizme u Lanišću, 24. kolovoza 1947., za vrijeme napada komunista na župnu kuću partizanski su ga bojovnici zaklali. Dok je umirao Miroslav je vatio: »Isuse, primi dušu moju!«

Pokopan je na mjesnom groblju u Lanišću odakle mu je tijelo 1958. preneseno na groblje rodne župe u Svetvinčentu.

Na obljetnicu Miroslavova ređenja za svećenika, u spomenuti petak, 11. travnja 2003., njegovo je tijelo u svećnoj povorci preneseno u novopripremljenu grobnicu u župnoj crkvi. Prisutni svećenici i Božji narod još su se jednom susreli s izvornim krčanskim svjedočanstvom za vjeru.

To je svjedočanstvo protkano nesebičnom ljubavi prema Crkvi i Evandželu. Jamac mu je isti Duh koji je tijekom povijesti jačao krčanske duše, u progonu pred ideološkim neprijateljem i pred napašću svijeta. Od

tga su Duha kršćansku jakost primili i bl. Alojzije Stepinac i sluga Božji Miroslav Bulešić. Povezivao ih je, dakle, isti Duh, duh uskrsloga Gospodina koji djelatan živi u svojoj Crkvi i po Golgoti svoje privodi k slavi uskrsnoga.

Svečani obredi, kojima je prisustvovalo mnoštvo vjernika iz istarskih župa kao i rodbina Sluge Božjega, počeli su pjesmom i molitvom križnog puta počevši ispred župne crkve do groblja.

S groblja, sa zemnim ostatcima Sluge Božjega, nastavljen je ophod prema župnoj crkvi gdje su u novo izgrađenu grobnicu položeni zemni ostatci budućeg hrvatskog blaženika.

SESTRA MARIJA PETKOVIĆ

Marija Petković rođena je 10. XII. 1892. u Blatu na Korčuli u obitelji imućnih i pobožnih roditelja. Već kao djevojčica pokazivala je posebnu pobožnost. Živi u svijetu, ali ne u svjetskoj raskoši. U njezinoj čistoj duši sve više raste ljubav prema Kristu Raspetom i milosrdna ljubav prema siromasima, bolesnima i bijednima. U natoč protivljenju svojih najbližih potpuno se posvećuje Bogu kao redovnica. Na poticaj dubrovačkog biskupa Josipa Marčelića osniva hrvatsku redovničku Družbu Kćeri Milosrda 1920. g. s posebnom svrhom služiti najpotrebnijima, posebice siromašnoj djeci i siročadi. Nova redovnička zajednica započinje svoje djelovanje najprije u Blatu na Korčuli i potom se njezin blagotvorni rad sve više širi po domovini. Od 1940. do 1952. s. Marija razvija veliku misijsku djelatnost u Južnoj Americi, kamo se njezina redovnička družba proširila. 1952. vraća se u Europu i nastanjuje se u Rimu kamo je prenijela vrhovnu upravu svoje Družbe. Umrla je u Rimu, 9. srpnja 1966. g. na glasu svetosti. Njezin grob nalazi se u kući matici Družbe u Blatu na Korčuli. Družba sestara Kćeri Milosrda jest prva izvorna hrvatska redovnička zajednica koja se proširila izvan granica domovine po svijetu i svojom karizmom obogatila univerzalnu Crkvu.

U petak, 6. lipnja 2003. Sveti će Otac proglašiti blaženom časnu službenicu Božju Mariju od Propetog Isusa rođ. Petković, utemeljiteljicu družbe Kćeri milosrda. Nama, koji iz neposredne blizine pratimo postupak za proglašenje svetim bl. Alojziju Stepinca, osobito je draga i čestitamo ovu beatifikaciju družbi sestre

Slijedilo je misno slavlje, koje je kao i križni put predvodio porečko-pulski biskup mons. Ivan Milovan. Koncelebrirali su svi biskupi riječke metropolije: mons. Ivan Devčić, nadbiskup riječki i metropolit, mons. Valter Župan, krčki biskup i mons. Mile Bogović, gospočko-senjski biskup te pedesetak svećenika.

Riječi sluge Božjega: »/Gospodine/, ako me hoćeš k sebi, evo me pripravna, moj život Ti sasvim darujem za svoje stado. Uz tvoju milost i, ako me ti učiniš dosljednim ne bojam se mučeništva, već ga žudim. Neka bude volja Tvoja!«, koje je iz Miroslavova dnevnika preuzeo i u propovijedi vjernicima protumačio mons. Milovan, uklesane su i na novi Miroslavov grob.

Marije od Propetog Isusa, koja je svojim duhom, utemeljenim na snažnoj vjeri prokušanoj trpljenjem, ne samo utemeljila i vodila zajednicu za zemaljskog života, nego je i sada prati do ove radosti proglašenja blaženom, koja će ne samo matičnoj družbi nego i cijelom narodu biti radost, utjeha i poticaj na zauzetiji kršćanski život. U iščekivanju tog dragog događaja donosimo opetovno pismo koje je kardinal Stepinac uputio sestrama Družbe Kćeri milosrda, kao krašički zatočenik, 13. listopada 1956.:

Drage časne sestre!

Primio sam vaše cijenjeno pismo kojim mi saopćujete da slavite 25. godišnji jubilej dolaska vaše družbe u Zagrebačku nadbiskupiju. I četvrt vijeka puno je u tom kratkom ljudskom životu, kad veli sveto pismo: "Svako je tijelo travka."

I ja se radujem zajedno s vama, iako sam tijelom odsutan. Za budućnost vam

pak ne želim ništa drugo, nego da dišete duhom Nazareta, koje ime nosi i vaša kuća u Šestinama. Tada će sve biti dobro. I Crkva naime ne želi si ništa drugo na blagdan Svetе Obitelji nego ono, što izražava u misnoj molitvi toga dana: "Gospodine Isuse Kriste, Ti si bio Mariji i Josipu podložan i posvetio si kućni život neizrecivim krepostima; daj da se uz pomoć njihovu poučimo uzorom Tvoje Svetе Obitelji i s Njom postignemo vječnu zajednicu".

Ako u vašoj zajednici bude vladala onako duboka poniznost, kao u Svetoj Obitelji; onakvo pouzdanje i ljubav prema Bogu i bližnjemu; onakvo vjerno obdržavanje svetih pravila, kao što je tamо obdržavanje zakona Božjega; onakva strpljivost u svim kušnjama života; onako skrušena i topla molitva Bogu svaki dan, onda će vaša draga Družba cvasti i rasti svaki dan Bogu na slavu i svetoj Crkvi na korist, dok ne postigne punine, predviđene u nedokučivoj providnosti Božjoj.

Ništa zato što ste danas stisnute i pritisnute bezbožnim progonstvom. Već je poganski rimske car Marko Aurelije upoznao veliku istinu, kad je rekao: "Može netko biti posve Božji čovjek, a ipak ostati nepoznat u svijetu." Bog naime sudi samo po jednom: po nakani srca. Gdje je srce puno Boga, sve je dobro, makar se prema vani ništa ne zapažalo. Nastavite dakle radom u tom duhu, pa će se i za sve vas moći jednom ponoviti ona staru riječ: "Magna vixit, nihil dixit". Ništa duduše nije rekao ovaj ili onaj, ali se životom pokazao kao veliki čovjek.

Uz blagoslov i pozdrav u Gospodinu svima

Alojzije kard. Stepinac,
nadbiskup zagrebački

STEPINAC I MERZ

IVAN

Merz je rođen 16. XII. 1896. g. u Banjoj Luci, gdje je 1914. g. završio gimnaziju. Nakon započetog studija u Beču pozvan je u vojsku i poslan na talijansko bojište u Prvom svjetskom ratu. Po završetku rata nastavlja studij književnosti u Beču i dovršava ga u Parizu. Dolazi u Zagreb 1922. g. gdje službuje kao profesor francuskog i njemačkog jezika na gimnaziji. Doktorirao je 1923. na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu radnjom o utjecaju liturgije na francuske pisce.

Razmišljanjem, studijem, a osobito kroz ratna stradanja i patnje dolazi do iskrenog obraćenja Bogu i uvjerenja o istinitosti katoličke vjere. Svoj život potpuno posvećuje Isusu Kristu. Aktivno radi na odgoju hrvatske mladeži u tadašnjim katoličkim organizacijama u koje uvodi načela papirske Katoličke Akcije. Premda mlađ i kao laik smatran je »stupom Crkve« u Hrvata i zalaže se za liturgijsku obnovu. Njegovu ideju o osnivanju »svjetovnog reda« djelomično je ostvarila Marija Stanković utemeljuviši zajednicu Suradnica Krista Kralja.

Umro je u Zagrebu 10. svibnja 1928. g. u 32. godini života, na glasu svetosti. Na smrti je prikazao svoj život Bogu kao žrtvu za hrvatsku mladež. Grob mu se nalazi u Bazilici Srca Isusova u Zagrebu.

Pripremajući se za beatifikaciju Ivana Merza, zanimljivo je i korisno prisjetiti se nekoliko činjenica iz života sada već blaženog Alojzija Stepinca i budućeg blaženika Ivana Merza.

Vršnjaci. Alojzije Stepinac i Ivan Merz bili su go-to vršnjaci. Merz je od Stepinca bio stariji svega godinu i pol dana. Merz je rođen 16. XII. 1896., a Stepinac 8. V. 1898.

Na istoj bojišnici u Prvom svjetskom ratu. Obojica su bila u Prvom svjetskom ratu i to na istom, talijanskom bojištu. Obojica su u ratu doživjela dublje shvaćanje svoje vjere i približavanje Bogu.

Zajedno u katoličkoj organizaciji. Obojica su pripadala istoj katoličkoj organizaciji, koja se najprije zvala Hrvatski katolički omladinski savez, a potom, od 1923. g., Hrvatski orlovske organizacije. Sačuvala nam se dragocjena fotografija od jeseni 1922. g., kada je na skupštini Hrvatskoga katoličkog omladinskog saveza mlađi profesor Ivan Merz, tek što je došao iz Pariza, bio izabran za njegova predsjednika. Na fotografiji su svi sudionici skupštine, među kojima je bio i mladić Alojzije Stepinac. Dakle već po Merčevu dolasku u Zagreb Stepinac sudjeluje na skupštini katoličke organizacije, gdje je sasvim sigurno vidio i slušao nastupe Ivana Merza. Mlađi Alojzije Stepinac nastavlja dalje biti član Orlovske organizacije, kojoj je dopredsjednik i potom tajnik bio Ivan Merz. Vidjeli su se također i u Đakovu na Orlovskom sletu 1924., kad je Merz u bis-

kupskom parku u sjeni katedrale održao čuveno predavanje o duhovnom životu. U jednom od svojih pisama djevojci Marija Horvat mladi Stepinac citira načela orlovske »Zlatne knjige«, priručnika Orlovske organizacije i nadodaje: »To je uistinu suho zlato knjiga. Napose kad piše o ponašanju prema djevojkama. Djevojačku čest čuvati i braniti kao zjenicu oka – nalaže nam naša Zlatna knjiga!« (Dian Baton, Mladi Stepinac – Pisma zaručnici, Rim, Ziral 1975, str. 89-90). Poznato je međutim da je hrvatsko izdanie te knjige s nadopunama priredio upravo Ivan Merz, koji je puno novoga unio u ovaj priručnik, napose što se tiče vjerskog života i povezanosti članova orlovske organizacije s Crkvom.

Stepinac, Šeper i Merz u Rimu. Kada je Stepinac bio na studiju u Rimu, Ivan Merz je izmijenio nekoliko pisama s njegovim kolegom Franjom Šeprom. Pisma su nam se sačuvala. Za vrijeme hodočašća za Svetu godinu 1925. Merz je stanovao u Germanicumu i ondje se susreo s obojicom bogoslova, Stepincom i Šperom. Stepinac je bio još uvijek u Rimu na studiju teologije kad je Merz umro u Zagrebu 10. V. 1928.

Mladi nadbiskup-koadjutor Stepinac posjećuje bolesnu majku Ivana Merza. Kada je 24. lipnja 1934. nadbiskup A. Stepinac posvećen za biskupa, odmah sutradan, 25. lipnja u poslijepodnevnim satima, posjetio je bolesnu majku Ivana Merza. Bio je to njegov prvi posjet kao nadbiskupa-koadjutora jednoj obitelji. O tome je tjednik »Nedjelja« br. 27 od 1. srpnja 1934. na str. 6. donio članak pod naslovom: »Nadbiskup-koadjutor pohađa bolesnu majku dr. Ivana Merza«. Članak glasi:

»Točno u 4 sata poslije podne (25. lipnja 1934. – op. ur.) odvezao se preuzvišeni dr. Stepinac u stan g. inspektora Mavre Merza. Gđa Merz, koja već godinu dana leži teško bolesna, dočekala je visokoga gosta sva sretna i uzbudena. To je za nju bio najznačajniji dan i velika utjeha. Makar teško govori, zanosno je pozdravila preuzvišenoga, zamolila ga da je blagoslovi, što je mladi nadbiskup srdačno i učinio.

Zatim se zadržao još desetak minuta u razgovoru o pok. Ivanu, što je za njegove sretne roditelje bila najveća radost. Dobra gospođa je iznosila razne zgode i uspomene iz života svoga kreposnoga sina, što je preuzvišeni velikim zanimanjem pratio. Čitava organizacija dijeli radost sa obitelji Merz, što je eto prvi posjet nadbiskupa-koadjutora posvećen bolesnoj majci i gospodinu ocu našega velikog zastavnika i učitelja pok. Ivana Merza.«

Stepinac govori o Merčevoj svetosti. Nadbiskup Alojzije Stepinac sudjelovao je na proslavi 15. obljetnice smrti Ivana Merza, 1943. u Zagrebu, u crkvi katedralne župe sv. Marije, gdje je služio Sv. misu za mlađež katoličkih organizacija. »Ljudi kreposti i kršćanskog savršenstva usrećuju narode« bile su riječi nadbiskupa Stepinca, koji je govoreći o kršćanskoj svetosti i svećima, potvrdio svetost Ivana Merza. Bilo je to u nedjelju 9. svibnja, dan uoči same obljetnice Ivanova ulaska u vječnost. Kod ove svete mise okupili su se brojni štovatelji Ivana Merza, kako mladi tako i odrasli. Ako se pažljivo analizira Nadbiskupova propovijed uočava se da je cijela posvećena kršćanskoj svetosti i poticanju nazočnih da se ide putem evanđeoske savršenosti po uzoru na tolike kršćanske svece. Važna je činjenica da je nadbiskup Stepinac izabrao upravo obljetnicu Ivana Merza za govor o svetosti i potrebi njezina ostvarivanja. Za Ivana Merza do tada još nije bio pokrenut postupak za proglašenje blaženim i svetim. No, upravo te godine, za 15. obljetnicu njegove smrti, javno je u tisku, u tjedniku »Nedjelji« iznesen prijedlog da se taj postupak pokrene. Tko god pažljivo pročita propovijed nadbiskupa Stepinca, dolazi nedvojbeno do slijedećeg zaključka: nadbiskup Stepinac je govorio općenito o kršćanskoj svetosti i ulozi svetaca u našem životu. Takvim načinom govora o svetosti u okolnosti Merčeve obljetnice ulaska u vječni život nadbiskup Stepinac je potvrdio svetost Ivana Merza, te ga je indirektno svrstao među svece koje je spominjao. To se zaključuje i iz njegovih riječi odmah na početku propovijedi, kad naglašava da su sveci oni koji

usrećuju narode, da bi odmah zatim nadodao: »To bih vam želio staviti na srce kad slavite spomen na jednog mladog čovjeka koji je nastojao slijediti poziv sv. Pavla apostola prvim kršćanima: ›Budite sljedbenici moji, kao što sam i ja Kristov!‹ (1 Kor 4,16)...« (Ova propovijed nadbiskupa Stepinca objavljena je u »Nedjelji« br. 11, 23. svibnja 1943. i u Glasniku Postulature »Sluga Božji Alojzije Stepinac«, br.2-3. 8.V.1996., str. 50.-51.)

Uz suglasnost kard. Stepinca pokrenut je postupak za Merčevu beatifikaciju. Postupak za proglašenje blaženim Ivana Merza počinje 1958., godine još za života kardinala Alojzija Stepinca, koji je bio zatočen u Krašiću. Postupak za njegovo proglašenje blaženim pokrenuo je Ivanov veliki štovatelj nadb. koadjutor Franjo Šeper. Očito je tu odluku donio uz odobrenje i suglasnost nadbiskupa Stepinca, kardinala, zatočenika krašičkog.

Nadbiskup Josip Bozanić: »Stepinac i Merz, dvije svijetle zvijezde.« Nadbiskup Josip Bozanić služio je 10. svibnja 1998. sv. misu u bazilici Srca Isusova prigodom 70. obljetnice smrti Ivana Merza. U propovijedi je usporedio Stepinca i Merza. Evo izvatka iz njegove propovijedi: »Papa dolazi k nama po drugi put. I tada će, kako jejavljeno, proglašiti blaženim slugu Božjega kardinala Alojzija Stepinca. I to je jedan od suvremenika dr. Ivana Merza. Samo dvije godine ranije (prije Stepinca) radio se Ivan Merz. Bili su suvremenici. I, zanimljivo je to da se često puta događa u povijesti Crkve kako se u jednom vremenu odjednom pojavljuju svijetle zvijezde na raznim stranama, kao da to postaje posebni Božji pohod ljudskoj povijesti. To se događalo i na prijelazu iz prošlog u ovo stoljeće; sluga Božji dr. Ivan Merz je katolički laik ili, kako se to želi reći, svjetovnjak. On je katolički laik s početka ovoga stoljeća. Ali, dok čitamo njegove zapise nalazimo da mnoge stvari koje je on tako bistro uočio na početku ovoga stoljeća, da su i te kako aktualne i danas, za ovo naše vrijeme na kraju toga istoga dvadesetog stoljeća.«

DAROVI ZA POKRIĆE TROŠKOVA U POSTUPKU PROGLAŠENJA SVETIM BL. ALOJZIJU STEPINCU

Nakon objavlјivanja zadnjeg broja Glasnika, svoj dar za pokriće troškova u postupku za proglašenje svetim kard. Alojzija Stepinca uručili su ovi darovatelji: Jerko JURIŠIĆ; Č. s. KLAUDIJA; Ozana CRNOGORAC – Biograd; preč. Matija BERIJAK – Zagreb; Ivan JANEŠ (Đakovo); vlč. Matija BURJA – Marija Bistrica, Alojzija PENIĆ; Štefica STOJAKOVIĆ, s. Velimira MARINOVIC, Ljubica PREVENDOR, Dragica STEPINAC – Brezarić, Ruža MATKIĆ – Dugo Selo, Neda RURINA, Ana JURATOVIĆ – Samobor, Mara ĆELIĆ; Ivka SRZIĆ – Makarska; s. Anijana LELAS – Zagreb; Anka KARAČIĆ

– Zagreb (Špansko); Marica i Renata PENIĆ – Zagreb; Župa Marija Majka Crkve – Zagreb (Trnovčica); Marica STIPKOVIĆ – Rastoki (Slavetić); Mladen KLEMENČIĆ – Zagreb; Nada PAČIĆ – Stuttgart.

Svoj dar za pokriće troškova u postupku za proglašenje svetim kardinalu Alojziju Stepincu možete poslati preko Zagrebačke banke na ime: Postulatura kard. Stepinca

devizni račun: 012101-01-2421741339

kunski račun: 2360000-1101605758

Zahvaljujemo svim dobročiniteljima i suradnicima, čijom molitvom i darom napreduje postupak za proglašenje svetim bl. Alojziju Stepincu. Molimo Vas pošaljite nam klijenu uplata izvršenih preko bankovnog računa, jer nam banka ne isporučuje imena uplatitelja.

MOLITVENA ZAJEDNICA BLAŽENOG ALOJZIJA STEPINCA

Već treću godinu djeluje »Molitvena zajednica blaženog Alojzija Stepinca«. To je skupina katoličkih vjernika. Do sada se u zajednicu uključilo oko 3.500 molitelja, koji žele ponajprije molitvom, pravčenom savjesnim kršćarskim životom, pridonijeti vlastitoj osobnoj duhovnoj formaciji, a time duhovnoj i moralnoj obnovi Crkve u Hrvata i samog hrvatskog naroda, na temeljima 14-stoljetne katoličke baštine.

Tko može postati i što čini član molitvene zajednice »Blaženi Alojzije Stepinac?«

Svaki se kršćanin može uključiti u Zajednicu »BLAŽENI ALOJZIJE STEPINAC«, koja promiče molitveni život, duhovne vrijednosti, i širi Kristovu ljubav u sva područja javnoga života, kako je to činio i bl. Alojzije.

Prijavnica se može naručiti na sljedećoj adresi:

ZAJEDNICA ŠTOVATELJA BLAŽENI ALOJZIJE STEPINAC

10000 Zagreb, Kaptol, 31
tel. (01) 481-1781; 468-0426;
fax.: (01) 468-0722

Svaki štovatelj Blaženog Alojzija Stepinca uključen u ovu molitvenu zajednicu moli:

- za čast i proslavu Isusa Krista i Katoličke crkve
- za čvrstoću osobne vjere i vjernosti Isusu Kristu i Crkvi
- za svoje osobne nakane i potrebe
- za domovinu Hrvatsku i svakog čovjeka
- za očitovanje i potvrdu svetosti bl. Alojzija Stepinca u postupku njegove Kauze za proglašenje svetim

Uz molitvu svaki štovatelj bl. Alojzija Stepinca uključen u ovu molitvenu Zajednicu svojim radom nastoji:

»Danas je cijeli svijet jedna bolnica. Samo Bog je kadar dati lijek.«, riječi su bl. Alojzija Stepinca na euharskijskom kongresu u Požegi, 14. kolovoza 1937.

- savjesno obavljati svoje svakidašnje obveze
- svjedočiti kršćanske istine u privatnom i javnom životu
- surađivati s Postulaturom u promicanju Blaženikova glasa svetosti
- sudjelovati svakog 10. u mjesecu u slavlju sv. Mise ili molitvenom sastanku
- darom i žrtvom pridonositi za uspješan dovršetak postupka za proglašenje svetim bl. Alojziju Stepincu

S vjerom u Općinstvo svetih, za potrebe svoje i braće ljudi, osobito za ozdravljenje bolesnih i obraćenje nevjernika, moli zagovor bl. Alojziju Stepinca, biskupa i mučenika s nakanom što skorijeg njegova proglašenja svetim.

MOLITELJI IZ JASTREBARSKOG U ZAGREBAČKOJ KATEDRALI

U četvrtak 10. travnja 2003., na misi u čast Blaženog Alojzija, u kojoj se molilo za sve dobrotvore u postupku za proglašenje svetim bl. Alojziju Stepinca, sudjelovali su brojni članovi molitvenih zajednica grada Zagreba.

Osobito je uočen nastup mješovitog zbora župne crkve sv. Nikole iz Jastrebarskog, koji je vodila s. Paula Puzjak, te mješovitog zbora crkve sv. Mirka iz Cvetkovića pod vodstvom Jelene Crnković.

Misu je predvodio i propovijedao mons. Juraj Batelja, postulator, a poslali su vlč. Stjepan Rožanković, župnik iz Jastrebarskog, te umirovljeni

ni župnici preč. Mato Repić (Lepoglava) i Franjo Stričak (Visoko). U župi Jastrebarsko aktivno djeluje i moli 200 članova molitvene zajednice bl. A. Stepinac.

MOLITVENA ZAJEDNICA BL. A. STEPINCA U VINICI

Zajednici štovatelja »Blaženi Alojzije Stepinac« pristupilo je 64 župljana župe sv. Marka Evanđelista u Vinici.

Njihov župnik, vlč. Valent Posavec, nastojat će zajedno s njima sve učiniti da naš Blaženi Alojzije uistinu bude »kompass kršćanstva u Hrvata za novo tisućljeće«, sa željom da on bude što skorije proglašen svetim.

MOLITVA VJERNIKA

Svećenicima i članovima molitvene zajednice donosimo obrazac molitve vjernika za euharistijska slavlja u ovom vazmenom vremenu. Sigurno će dobro poslužiti i uz dan molitve za duhovna zvanja, euharistijska klanjanja, svibanjske pobožnosti te slavlja u čast Srcu Isusovu u mjesecu lipnju te u raznim prigodama kad će se vjernici okupljati i moliti za proglašenje svetim Blaženoga Alojzija Stepinca i na druge nakane, osobito za zdravi vjernički duh prodahnut euharistijskim otajstvom.

Braćo i sestre! Bog je po Isusu Kristu uskrslo me ute-meljio Crkvu, da ona snagom Duha Svetoga bude u svijetu znak njegove otkupiteljske ljubavi. U svakom vremenu On u Crkvi podiže uzorne pastire koji njegov narod odvažno predvode na putu spasenja. Nadahnuti primjerom Blaženoga Alojzija upravimo naše pouzdane prošnje Bogu, Sve-mogućem Ocu.

I Bože, tako si ljubio svijet da si za njegovo spasenje predao svoga Sina. Daj da Tvoja Crkva njegovo spasi-teljsko predanje odvažno svjedoči ljudima našeg vremena, molimo Te.

2 Bože, Blaženi Alojzije gledao je u Crkvi veličanstveno djelo Tvoje ljubavi, i herojskim se žarom zalagao da ona bude djelotvorno ostvarivana. Daj i nama njegovim žarom srca voliti Crkvu i djelotvornom ljubavlju svjedočiti naše vjerničko poslanje, molimo Te.

3 Blaženi Alojzije živio je posvemašnje vjerničko preda-nje s velikim pouzdanjem u Tebe u svim trenucima

svoga života. Daj našem narodu da u nastojanju oko svoje sveukupne duhovne obnove sve dublje otkriva njegov primjer i zauzeto ga slijedi, molimo Te.

4 Bože, Blaženi Alojzije u evanđeoskom svjetlu je ljubio svoj narod i bio zaštitnik obespravljenih i proganjениh zbog klasne ili nacionalne pripadnosti. Daj da se i mi u svjetlu Tvoje riječi zauzimamo za dostojanstvo i prava svakoga čovjeka u našoj domovini, molimo Te.

5 Bože, naša je Crkva zapljuškivana valovima pogubnih ideologija koje suju kulturu smrti. Daj da potaknuti primjerom Blaženoga Alojzija odvažno odbacujemo »kul-turu smrti« i svim se snagama zalažemo za civilizaciju ljubavi i života u našem narodu, molimo Te.

6 Bože, Blaženi Alojzije bio je pastir gorljive pobožnosti prema Euharistiji i djetinje odanosti prema Bogorodici Mariji. Daj da i mi jačani Euharistijom i potpomognuti za-govorom Blažene Djevice Marije vjerodostojno živimo Tvoje evanđelje u našem vremenu, molimo Te.

7 Bože, Blaženi Alojzije hrabro je branio pred bez-božnim sudom Božanstvo Isusa Krista, djevičansko materinstvo Blažene Djevice Marije i čovjekov vječni život. Daj da i mi budemo odvažni u obrani svetinja naše vjere i vrijednosti života, molimo Te.

Bože, Oče naš, svome služi, Blaženom Alojziju udje-ljio si milost, ne samo vjerovati u Krista, nego i trpjeti za njega neustrašivim apostolskim žarom i ljubavlju prema Crkvi. Udjeli i nama jakost u ispovijedanju iste vjere i posto-janosti u trpljenju za nju. Po istom Kristu Gospodinu na-šem. Amen.

MISLI BL. ALOJZIJA STEPINCA O EUHARISTIJI

»Mi smo došli na ovaj Euharistijski kongres, da u ovo doba tolikog moralnog truleža u svijetu ojačamo svoju vjeru u prisutnost Kristovu u Presvetom ol-tarskom sakramantu... da ponovimo svoj krsni zavjet i svoju odlučnost, s Kristom živjeti i umirati.« (Propovijed na Euharistijskom kongresu u Čazmi 21. sr-pnja 1940.)

Kada mu je krašićki župnik savjetovao po uputi liječnika, da za psihičko opuštanje nabavi televiziju, odgovorio je: »To nije istina, da bi mi toliko dobro došao. Imam Isusa u svetohraništu, što mi

drugo treba!« (VJD, sv. III, str. 126.)

»Euharistija je naša najjača obrana, Isus u sv. Euharistiji na-ša je nesavladiva snaga, naša ut-jeha i radost u nevoljama živo-ta.« (Propovijed na Euharistij-skom kongresu u Samoboru, 12. srpnja 1938.)

»Na nas, na nas svećenike u prvom redu spada, da preko žrtve svete Mise pomognemo mundo naufrago (potopom ug-roženom svijetu.), ne dakako svojim silama, nego milošću Onoga, koji se u Misi žrtvuje i nas ovlašćuje, da ju izrabljujemo za čitav svijet. Nitko drugi ne će bez toga uspeti i naufragium (potop /propast/) svijeta bio bi

siguran, kad bi se na svijetu prestala prinositi Misna Žrtva ... Samo Sanguis Christi (Kri-stova krv) može donijeti spa-senje mundo naufrago. A kad se sjetimo, da se danas »ab ortu solis usque ad occasum et in omni loco sacrificatur et offertur nomini Deo oblatio munda« (»Od istoka do zapa-da, i na svakom mjestu prino-si se žrtva čista Bogu.«, usp. Mal 1, 11.), ni ne slutimo, kakva je snaga u našim ruka-ma, samo ako se njome, kako treba, poslužimo!« (Pismo vlč. Vinku KOMERIČKOM, žup-niku u Desiniću, Krašić, 11. rujna 1957.)

STUDENTI O KARDINALU STEPINCU

Na Institutu za kršćansku duhovnost Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, u seminaru pod naslovom »Prinos kardinala Stepinca hrvatskoj duhovnosti« akad. god. 2002./2003. sudjelovalo je 15 studenata. U brojevima *Glasnika* donijet ćemo pojedine njihove radnje napisane na temelju izvirne i arhivske Blaženikove ostavštine. Tako već u ovom broju donosimo uredak studentice Dragice Podunajec, pretresen na seminaru 17. 12. 2002., na temu: »Što jedan kršćanin katolik treba znati o svetoj misi?«, učinjen prema zbirci propovjedi Bl. A. Stepinca o knjizi Svetog pisma Levitski zakonik.

UVOD

Nakon povjerenog mi zadatka da napišem seminar o našem blaženiku pomislila sam da to neće biti nimalo teško. Vrlo je popularan svetac, toliko toga je o njemu napisano, neće biti većih problema. Nakon dobivenih propovijedi na teme iz knjige Levitski zakonik, opet isto, pa toliko je teologa pisalo upravo o tome. I, onda pravi izazov, čitanje jedne po jedne propovijedi, ostala sam zatečena. Udivljenje! Pa upravo zbog svega ovoga što je on napisao, a živio je, i jest SVET.

Svi dosadašnji radovi koje smo ovdje čuli govorili su o njegovu pastoralnom djelovanju i svekolikoj brizi za čovjeka, vodio je skrb o ovome ili onome, ali budući da je ovo Institut za kršćansku duhovnost, mislim da bismo ga trebali proučiti i pod drugim vidom, otkuda je on crpio snagu za sve to, a ja ću to pokušati u ovom radu barem djelomice osvijetliti. Naime, radi se o 37 propovijedi koje su napisane u Krašiću u sužanjstvu. Propovijedi su koncipirane tako da se navede odломak iz Svetoga Pisma, zatim slijedi egzegeza, i nakon toga propovjedni dio, u kojemu se donose mnogi primjeri iz života običnih ljudi, svecata, odnosno nekih značajnih osoba bilo iz povijesti, ili onoga vremena. Pokušat ću nam predložiti značenje svete mise u blaženikovu životu, svete mise kao žrtve, znaka i sredstva za čovjekov duhovni život, po kojoj pristupamo u zajedništvo s Kristom i po njoj među sobom pos-

tajemo zajednica i jedinstvo. Ovaj rad sam podijelila u tri cjeline: Uvod, Sveta misa i Zaključak.

PREGLED PROPOVIJEDI:

Razne žrtve (I.-XI.)

Posvećenje svećenika; o svećenicima (XII.-XV.)

O čistoći (XV.- XIX.)

Dan pomirenja (XX.)

Svetost ženidbe (XXI.-XXIII.)

Razne zapovijedi i добри naputci (XXIV.)

Razne kazne (XXV.-XXVII.)

Propisi za svećenike (XXVIII.-XXX.)

O godišnjim blagdanima (XXX)

Odredbe o svjetnjaku i kruhu i kazneni zakoni (XXXI.-XXXIII.)

Subotna i jubilejska godina (XXXIV.-XXXV.)

Blagoslov i prokletstva (XXXVI.)

Zavjeti i desetine (XXXVII.)

SVETA MISA

Prije nego li se išta može reći o svetoj misi trebamo progovoriti o žrtvi: »Jer je bez toga nemoguće razumjeti posve, što se iznosi i ovdje u Svetom Pismu i što jedan kršćanin katolik treba znati o misi.« (Prop. I., str. 1.) Što je žrtva? Bl. Alojzije nam već na prvoj stranici donosi primjere iz praktičnog svakodnevnog života kršćanina, jer on tako dobro pozna čovjeka onog vremena.

Uspoređujući žrtve roditelja, mladih boraca sa fronte, umećući među njih i lik udovice iz Evanđelja (on dobro zna da je mali čovjek

Crkva sv. Terezije Avilske, danas katedrala Požeške biskupije, bila je domaćin euharistijskog kongresa kojemu je 14. kolovoza 1937. presjedao bl. A. Stepinac.

spreman na velike žrtve), iznosi bít žrtve: »Da se čovjek iz ljubavi prema Bogu odrekne neke stvari, koja ima stanovitu vrijednost.« (Prop. I., str. 1.) I u jednom savršenom svijetu, u kojem bismo živjeli da prvi ljudi nisu zgrijesili, u svijetu ljubavi bila bi prisutna žrtva, i odricanje i patnja. Nije svaka patnja, žrtva, bol i trpljenje isključivo posljedica grijeha.

Kada se otac ili majka žrtvaju radi svoga bračnog druga ili djeteta, kada se rano ustaju, ili odlaze kasno na počinak, kada se kojećega moramo odricati da bi drugi ljudi imali i da bi njima bilo, onda je i tu prisutna žrtva i trpljenje za drugoga, a grijeha nema. Mjera ljubavi je žrtva i mjera žrtve je ljubav. Naravno, najveće čovjekovo dobro je Bog, i radi toga Dobra svaki je čovjek spremjan svega se odreći.

Međutim, sve starozavjetne žrtve, bilo paljenice, nekrvne, krvne, mirovorne zahvale ili okajnice, sve žrtve Staroga Zavjeta bile su samo sjena i priprava za pravu žrtvu Isusa Krista, i onda na spomen i ponavljanje te žrtve u Svetoj misi. Žrtva nije ništa drugo nego dobrovoljni dar, ili uništenje jedne vrijedne stvari da tim činom počastimo i priznamo Gospodina. »Ona ima četverostruku svrhu: žrtvom se hoće čovjek pokloniti Bogu kao najvišem Biću, žrtvom se hoće izraziti hvala Bogu za primljena dobročinstva, žrtvom se hoće pružiti Bogu zadovoljština za nanesenu Mu uverdu, žrtvom se napokon hoće isprositi od Boga potrebne milosti za dušu ili tijelo.« (Prop. I., str. 2.) Žrtve su stare koliko i čovječanstvo, nalazimo ih već u djece praroditelja.

snagu samo obzirom na žrtvu Sina Božjega Isusa Krista, koji je Sebe prinio na križu Ocu nebeskom za grijeha čovječanstva. One su bile samo slika i sjena buduće i jedine prave žrtve. Žrtve, žrtve Sina Božjega. Za danas pamtite samo to: zahvalnost, beskrajnu zahvalnost dugujemo Dragom Bogu što je poučio Izraelce o prinošenju žrtava i onda u punini vremena poslao Sina svoga na svijet koji je i danas jedina prava žrtva. Već vam to mora biti dovoljno da Svetu misu cijenite više od svega ovoga na svijetu. Ne samo radi zapovijedi Božje i crkvene, koja naređuje štovanje Boga i prebivanje Svetoj misnoj žrtvi, nego radi njezine neizmjerne unutarnje vrijednosti.« (Prop. I. str. 3-4.)

Upravo iz ovih redaka čitamo cijelu teologiju Starog i Novog zavjeta, sve je usmjereni prema jed-

spaljen je na veliki Petak na drvetu križa. Zar ognjem običnim? Ne, ali zato u ne manje žestokom ognju besprimjernih boli, kad su mu svete ruke i noge bile pribijene čavlima i tako u strašnim mukama visjele tri sata na križu, da onda ispusti dušu, i nakon što je umro, Presveto Srce Mu je bilo otvoreno kopljem, da se iscijedi i zadnja kaplja one Presvete Krvi, koju bezbožni ljudi znadu na poseban način proklinjati, umjesto da je sa suzama pokajnicama zazivaju kao jedinu nadu spaša u ovoj dolini suza. Ta žrtva paljenica Kristova na križu obnavlja se i obnavljat će se do konca svijeta nekrvnim načinom u Svetoj misi.« (Prop. III., str. 3.)

U Svetoj misi on vidi najveće sredstvo kojim možemo prevladati sve poteškoće i krize u svom životu i najizvrsnije sredstvo našeg posveće-

U Svetom Pismu Bog naređuje do u najmanje tančine Izabranom narodu sve što se tiče žrtava, ali i pogani prinose žrtve, no one nisu mogle umilostiviti Boga: Alojzije dalje piše:

»Krv bikova i junica i drugih životinja, kako veli sveti Pavao, nije dovoljna žrtva, da izbriše jedan jedini laki grijeh, kamo li sve smrtne grijeha čovječanstva.

Ove su dakle žrtve starih Izraela u Starom Zavjetu imale svoju

nom, prema Isusu Kristu, sada shvaćamo odakle je crpio snagu. Potpuno svjestan svoje situacije on niti u jednom trenutku ne zdvaja, ne plače nad svojom sudbinom kao zatočenik, njemu njegova žrtva nije bila teška jer:

»Nikada se nije prinijela Bogu čistija žrtva nego što je neokaljani Jaganjac Božji, Isus Krist.

Ako su sve žrtve paljenice Starog zavjeta bile spaljivanje ognjem, i ovaj novozavjetni Jaganjac Božji

Vjernici župe Sopje su s radošću i pobožnošću sudjelovali na euharistijskom kongresu u Požegi, 14. kolovoza 1937.

nja. U propovijedima ćemo naići na ne malen broj poznatih svetaca, papa, književnika i običnih ljudi koje će on navoditi kao primjere i svjedočenja o snazi Svetе mise u nekim teškim povijesnim vremenima.

On navodi primjer francuskog enciklopedista, pa tako čitamo: »Oni su zapravo stvorili francusku revoluciju, koja je progutala milijun ljudskih života, često puta na najbestijalniji način. Kada je dakle 1775. tadašnji Sveti Otac papa proglašio jubilejsku godinu i bezbožni D'Alambert vidio kako ljudi grnu u crkve i kako se vidno popravlja život kršćana, poviknuo je: »Ovo je revoluciju odgodilo barem 20 godina.« A bezbožni Voltaire je uskliknuo: »Još jedan takav jubilej, i naša je filozofija propala.« (Prop. XXXIV., str. 4.)

Međutim valja istaknuti da se dva puta u sedmoj i jedanaestoj propovijedi vraća na isti odlomak

Lev 7, 1-38, tamo gdje se upravo govorio o žrtvama Starog Zavjeta, ističući da u misi Novoga Zavjeta imamo Spasiteljevu žrtvu koja na savršeniji način: »Pruža Bogu i poklon kao vrhovnom Gospodaru svega, i zahvalu kao najvećem i zapravo jedinom dobročinitelju, i pruža zadovoljštinu za nanesene uvrede, i najuspješnija je prošnja za nova dobročinstva, što ih od Boga očekujemo.« (Prop. XII., str. 1.)

Govoreći o prosbenoj žrtvi Svetе mise ističe da ona proizvodi svoje djelovanje na način molitve, iz koje izlazi velika snaga i pomoć vjerniku. Naravno, on neće zaboraviti ni da je čovjek grešan, i iznosi nam čitavu lepezu grijeha, i svaki od njih pojedinačno nabraja. Da bi čovjek vjernik pristupio svetoj prijesti nužno je da bude izmiren s Bogom. On će vrlo često rabiti izraz »guba grijeha«, to je ono što čovjeka odvodi od Boga, a čovjek u svojoj biti ima iskonsku želju za pomirenjem. »Ako sa svoje strane ne stavimo никакve zapreke uvijek ćemo nešto dobiti po Svetoj misi, i to mora biti za nas i te kako veliki poticaj, da se žrtvom Svetе mise što više služimo u svim nevoljama i potrebama života.« (Prop. XI., str. 2.)

On daje mnoštvo uputa i nagovora roditeljima kako da odgajaju

svoju djecu, te da ih se često sjete u Misi, jednako tako i sve dnevne briže i potrebe: »Hiljade vas briga mori u tom jadnom životu briga i duše i tijela. Za sve vam može pomoći sveta Misa: da vam Bog udjeli zdravlje tijela, da vam polja i vignograđe sačuva od suše i tuče, da vam dade sreću pri blagu i gospodarstvu, da vam sačuva od požara i potresa kuće i gospodarske zgrade, i tako redom. Ali molite onako i služite se svetom Misom onako, kako je Krist rekao: »Tražite najprije kraljevstvo Božje i pravdu Njegovu, a sve ostalo će vam se nadodati.« Za sve može pomoći Sveta misa, ta najdivnija Presveta žrtva.« (Prop. XI., str. 3.)

Ali da bi se Svetoj misi moglo pristupiti on ističe potrebu unutar njeg čišćenja, skrušenog kajanja, i nemalo puta vrijednost jednog drugog sakramenta, Ispovijedi. Navodi nam lepezu grijeha koji sprječavaju čovjeka da može dostoјno i valjano primiti sv. Pričest. Bez grijeha ne bi bilo iskrivljenog pogleda na svijet, na Boga, na sebe i bližnjega, iskrivenoga pogleda kojim čovjek grešnik sad sebe stavlja u središte svijeta. Bez tog nečistog sebeljublja koje ne poznaje pravu ljubav, svaka je žrtva besmislena i nemoguća, teška i odbojna.

Svečana procesija koju je predvodio bl. A. Stepinac na euharistijskom kongresu u Požegi, 14. kolovoza 1936.

Zato nam Blaženik donosi primjer raskajanog gubavca, nekoga plemića koga je i njegova vlastita obitelj izbacila iz kuće zbog bolesti, a pomogao mu je neki misionar, primjer čovjeka koji vapi za pomoć, čovjeka koji više: »O pouči me toj divnoj vjeri, pomozi mi da i ja dođem Bogu.« (Prop. XVII., str. 4.) Zabrinut za stanje duše ondašnjega čovjeka, on dalje piše: »Ali jao kršćanin, koji više ne zna ni vikati k Isusu, makar je sav obuzet gubom grijeha: »Isuse, učitelju smiluj mi se!« jer »Svakog je od nas manje više zahvatila ili počinje zahvaćati guba: bludnost, nekoga lakomost, nekoga zavist i mržnja, nekoga psovke, klevete, hule i tako redom. Vićimo, dok imamo vremena, k učitelju i liječniku duša Kristu Gospodinu: »Isuse, učitelju, smiluj mi se! Ne daj mi biti zauvijek odijeljen od Tebe i svetih Tvojih, nego mi se smiluj, da se riješim gube grijeha i iza smrti budem pridružen svetima tvojim, da Te hvalim kroz sve vijekte. Amen.« (Prop. XVII., str. 4.)

Dalje slijedi tumačenje Levitica, redoslijedom koji sam u uodu navela, ali ipak je svoje propovijedi završio primjerom jednog velikog sveca, M. Kolbea, i njegovom žrtvom, navodeći primjer sveca ne sluteći da će i on biti proglašen istim, dakle niti svetac ne može ostati ravnodušan pred žrtvom običnog čovjeka, svetac se divi svecu i na kraju propovijedi piše: »Držite dake dobro na umu što ste čuli tokom razlaganja iz treće knjige Svetoga Pisma o žrtvi, koju je Bog naredio u starozavjetnom bogoslovju.

Starozavjetna žrtva, ili bolje žrtve, jer su bile mnogobrojne, bile su samo slaba sjena žrtve Novoga Zavjeta, najprije na Kalvariji, a onda u Svetoj misi, gdje se za nas žrtvuje Sin Božji, Isus Krist. Ta Svetna misa

mora biti za nas uvijek najveći događaj dana, mjeseca, najveći događaj čitavoga našega života. Jer ako smo spašeni od smrti vječne, od pakla i njegovih užasnih strahota, to imamo zahvaliti samo smrti Kristovoj, koji je umro za nas na križu i koji ponavlja tu žrtvu, i na otajstveni način svaki dan umire za nas na našim oltarima«. (Prop. XXXVII., str. 5.)

Sav smisao našeg života ovdje na zemlji u tome je da upoznamo ljubav koju Bog ima prema nama i da joj povjerujemo, te da na tu ljubav odgovorimo ljubavlju i budemo tako jedni drugima svjedočanstvo te ljubavi. Kada su sveti Franjo ili Mala Terezija upoznali Krista i kada su se u njega zaljubili, kada su ga upoznali srcem, znanošću srca, ljubavlju koju Bog ima prema njima, i kada su toj ljubavi povjerovali, htjeli su to odmah naviještati i ići u misije, u propovjednike, među ljudе, da svima navijestite ljubav kojom nas Bog ljubi, istu tu ljubav nalazimo i kod bl. Alojzija Stepinca. Srećа i radost kojom je bio preplavljen i preplavlјivan neopisiva je i vječno živa, vrutak vječne ljubavi koji je provro u njemu toliko je snažan da ga ne može ostaviti nekreativnog. I postao je znak, svjedočanstvo te ljubavi.

On u svojoj VIII. propovijedi, meni osobno najdražoj, iznosi cijelu teologiju, od stvaranja, od svega onog materijalnog i vidljivog, sunca, mjeseca, zvijezda, mora, do onog duhovnog, anđela i krune stvaranja čovjeka. »Njihov je broj neizmjeran. Svaki je od tih anđela silno uvišen iznad čovjeka i po svojoj inteligenciji i po svojoj moći i kao čisto duhovno biće, dok je čovjek tjelesno-duhovno biće«. (Prop. VIII., str. 2.)

On se divi Bogu, povijesti svijeta i ljudima koji su živjeli prije nas, a kako veli živjet će i poslije nas, divi se neizmjernoj prirodi, i pita se: »A zašto je to sve to dragi Bog stvorio? U prvom redu radi slave imena

Bl. Alojzije dolazi na krizmu u Počupsko, 21. rujna 1936.

svojega, kao što govori Sveti Pismo: »Sve je radi Sebe stvorio Gospod« (Prič. 16, 4) Blaženik je rukom nadopisao: »Stvorio je dakako i nama u korist«. (Prop. VIII., str. 2.)

I ovdje ja nailazim na mističnu notu propovijedi, neodoljivo me podsjeća na Hvalospjev stvorenja svetoga Franje, sveca kojega je i sam častio i piše: »Ukoliko je sve to stvorio radi slave divnoga imena svojega, svakako je razboritom čovjeku jasno da sva stvorenja imadu jedan jedinstveni hvalospjev Bogu. Ocean i mora čine to svojim bučnim valovima, potoci svojim žuborenjem, izvori svojom bistrinom, cvijeće svojim mirisom i divnim bojama, ptice svojim pjevanjem, lavovi i zvjeri svojim urlikanjem, zlato svojim sjajem, gromovi na nebu svojom grmljavinom, planine svojim visinama, da tako sva nebesa pričaju slavu Gospodnju.« (Prop. VIII., str. 2.)

Svakom je jasno da bića koja su obdarena razumom, moraju Boga slaviti na način svojstven njima. Čovjek, koji je pak razumno biće, mora to isto činiti kao što su to činili i patrijarsi i proroci, i nebrojeni bogobojazni ljudi. Bog zna da se njegova stvorenja ne mogu sama od sebe na njega osloniti, to jest da mu ne mogu vjerovati bez Duha Svetoga, odnosno bez Duha Sina njegova. Zato je i ljudi stvorio po Kristu, stvorio ih je u milosti Kristovoj, ispunjene Duhom Svetim. U sljedećem citat on Boga naziva »dobri Bog«, izrazom koji je tako često koristila sveta Mala Terezija, koju je posebno štovao i koja je ostavila dubok dojam na njega. »Jedno ograničeno biće ne može pružiti Bogu

dostojne hvale. To može biti samo neograničeno. I zato se Dobri Bog pobrinuo, pa je izumio ovo majstorsko djelo nad sva ostala djela, žrtvu Svetе mise, u kojoj se Sin Božji postavši čovjekom pod prilikom kruha i vina prikazuje bez prestanka Bogu kao najdivnija žrtva klanjanja i hvale.« (Prop. VIII., str. 3.)

On će reći da mu nitko veće žrtve ne može učiniti osim Sina, a budući smo i mi dijelovi tog otajstvenog Tijela, jasno je da i mi vjernici prinosimo najveću hvalu i slavu. Utjelovljeni Sin Božji, Isus Krist, žrtvovao se (predao se ljudima) do kraja, do smrti, i to smrti na križu. To je silazni smjer Kristove žrtve. No, Isus se žrtvovao i Ocu, prikazao se Ocu, odnosno dao se kako bi Otac njime raspolagao i od njega učinio Izvor i Začetnika života, kako bi ga Otac mogao predati bezpridržajno do kraja. Na Veliki petak su se susrele dvije stvarnosti: Božje darivanje čovjeku do kraja, i ljudska nevjera i oholost. Na Uskrs je Otac znalački razlučio te dvije stvarnosti, ovjekovječio svoju, bo-

žansku stvarnost Velikoga petka: postavio je Sina sebi zdesna da se sad Sin za nas vječno zauzima i da nam posreduje život vječni (usp. Heb 7, 25). »I onda se nemojte čuditi, ako je Crkva pod teški grijeh naredila svim svojim vjernicima da su dužni svake nedjelje i zapovjedanog blagdana polaziti Svetoj misi.« (Prop. VIII., str. 3.)

ZAKLJUČAK

Iz ovih par citata koji su meni bili dragocjeni pokušala sam ocrtati od kuda bl. Alojzije crpi svoju snagu i daje nam upute za podnošenje naših križeva u svakodnevnom životu. Radi se o jednom izuzetnom čovjeku, teologu, svećeniku, kateheti i pedagogu, osobi fantastične erudicije, poznavatelju društveno-političke i kulturne situacije ne samo onoga vremena nego i povijesti. Nadasve je poznavatelj Svetoga pisma, kako Starog tako i Novoga zavjeta.

On ovu knjigu Levitskog zakonika čita i tumači iz perspektive Novoga Zavjeta, iščitava iz nje ljubav Božju ne samo prema izabrano-

me narodu, Izraelu, nego i prema Crkvi, novome izabranome narodu, kao i prema svakoj pojedinoj duši, dakle i vlastitoj. U njegovim propovijedima sve je usmјerno na osobu Isusa Krista, Uskrsloga, na temelju kojega vjerujemo da će Otac i nas uskrisiti kao što je uskrisio i Sina svoga. On je vrata koja vode u život. Samo je on naš put, naš pristup k Ocu, naše spasenje ovisi samo o njemu. Dok su nam ta vrata otvorena imamo pristup, i samo zato što su nam ta vrata otvorena posjedujemo spasenje, spašeni smo. On je došao da život imamo, u izobilju da ga imamo. Ali, On nije samo transcendentni Bog, Onostrani, Preuvišeni i Nedodirljivi, on je Pastir, ali Pastir Dobri. Onaj koji polaže život svoj za ovce svoje. Biti dobar znači ljubiti, ljubiti do kraja, do smrti, smrti na križu.

I upravo zato je bl. Alojzije tako hrabar i miran, gotovo spokojan u podnošenju svoje žrtve. On zna kome je povjerovao. On ljubi Boga, jer je život, i zna da samo On ima život u sebi. Njegovo je biće život. Alojzije zna da ne može živjeti bez

Njega, jer on mu iz časa u čas život daje, to jest sebe priopćuje. On se želi Ocu predati, po Njegovu primjeru, kako se Isus nama predao, do smrti, smrti na križu, tako se i on predaje cijelim bićem, i cijelim svojim životom. Kada ne bismo znali kada su propovijedi napisane, vidjeli bismo koliko su danas aktualne, koliko vrijede upute i što nam je danas činiti, i kakovo blago nam je Bog u Svetoj misi ostavio, a završavam riječima našeg Blaženika: »I dok se bude Sveta misa služila na zemlji, dotle ima nade za rod ljudski, da će naći u Boga oproštenje po ovoj Žrtvi. Kada se bude odslužila zadnja sveta Misa na zemlji, nema čovjek što više prinijeti Bogu za otkup svojih grijeha, i pravda Božja može da istupi i sudi čovječanstvu po djelima njegovim.« (Prop. II., str. 3.)

I kada jednom završiš sa čitanjem propovijedi ne možeš izdržati a da se ne vratиш na početak, i nije ti potrebna nikakva literatura, nego želja da moliš zagovor blaženog Alojzija Stepinca.

Dragica Podunajec

Misli bl. Alojzija Stepinca o Euharistiji

»Žrtve su najsigurniji znak ljubavi prema dragom Bogu, i dok taj znak nosite na sebi, to jest živite životom žrtve, bit ćete na dobrom putu. Ali, za žrtvu treba snage! Naći je pak nigdje ne ćete koliko u svetoj Euharistiji, koja je proizašla iz najveće žrtve na svijetu, žrtve Isusa našega na drvetu križa.« (Pismo jednom svećeniku, Krašić 17. travnja 1954.)

»Ali, tko se bude trudio, toga će upravo Misa sa svojim bogatstvom dizati iz dana u dan i činiti ga sve jačim, dok ga ne učini na neki način svemogućim, kao župnika arškoga, koji je udovoljavao ne samo svojim vjernicima nego i tisućama drugih, koji su grnuli svake godine u Ars, da ga čuju i vide.« (Pismo vlc. Vinku KOMERIČKOM, župniku u Mariji Bistrici, Krašić, 11. rujna 1957.)

»I dok se bude sveta Misa služila na zemlji, dotle ima nade za rod ljudski, da će naći u Boga oproštenja po ovoj Žrtvi. Kad se bude odslužila zadnja Sveta misa na zemlji, nema čovjek što više prinijeti Bogu za otkup svojih grijeha i pravda Božja može da istupi i sudi čovječanstvu po djelima njegovim... Sveta misa je najvrjednija žrtva svijeta...«

Sva bogatstva svijeta ne mogu se izjednačiti s vrijednošću Svetе mise.« (Propovijed na Levitski zakonik: Leu I, 1-17)

»Za Izraelce u pustinji čitamo, kad su prvi put opazili manu, da su pitali: »Manhu? – Quid est hoc?« (»Što je to?«, Izl 16, 15.) Koliko više mi, kad kanimo pristupiti k oltaru, moramo da se zamislimo i zapitamo, što kanimo činiti, kad ono, što nama dolazi u ruke nije obična mana u pustinji, nego Kruh života, Isus Krist. Mojsiju nije bilo dozvoljeno približiti se niti gorućem grmu: »Ne appropies huc; solve calceamenta de pedibus tuis, locus enim, in quo stas, terra sancta est.« (»Ne prilazi ovamu! Izuj obuću s nogu! Jer mjesto na kojem stojiš, sveto je tlo!«, Izl 3, 5.) Nama je dano približiti se ne gorućem grmu, nego Kristu pod prilikama kruha i vina... Jakov je nakon sna u kojem je video silaziti i uzlaziti anđele Božje, povikao izvan sebe: »Vere Dominus est in loco isto et ego nesciebam. Quam terribilis est locus iste! Non est hic aliud nisi domus Dei et porta coeli.« (»Zaista se Jahve nalazi na ovome mjestu, ali ja nisam znao. Kako je strašno ovo mjesto! Zaista ovo je kuća Božja i vrata nebeska!«, Post 28, 16-17.) Što bismo istom morali reći mi, koji ne u snu nego u zbilji gledamo, ne ljestve s andelima, nego Gospodara anđela, stvarno prisutnog na oltaru!« (Pismo Vinku KOMERIČKOM, župniku u Desiniću, Krašić, 2. lipnja 1957.)

DOKUMENTI

PREUZVIŠENI
GOSPODINE,

DRŽIM POTREBNIM
PRIOPĆITI TVOJOJ
PRELIZVIŠENOSTI KAKO
SLIJEDI:

1. Prije nekoliko dana, na očigled ljudi, u 7,30 sati, poslije podne, na području župe Odra, zagrebačke nadbiskupije (udaljeno 15 km od Zagreba), od policijske postrojbe »OZNA« ubijen je mladi svećenik Stjepan Povolnjak. Ubijen je potpuno nevin, iz mržnje prema vjeri, jer je bio svećenik sveta i besprijeckorna života. Ubijen je kao pas, bez bilo kakvog procesa, bez ikakva dokaza. Spominjemo, kako je prije Božića 1945. na isti način ubijen, u župi Voloder, mladi svećenik Karlo Delija, koji je bio izveden na ulicu, u šest sati poslije podne, i ubijen kao pas, na prostoru ispred župnog dvora, također bez procesa i bez dokaza. Nadalje, kad se prisjetimo, da su ovih dana odvedeni svećenici Josip Sukner, upravitelj župe Jelenska, i Juraj Žmi-

Postulatura za proglašenje svetim blaženog Alojzija Stepinca je pripremila za tisak knjigu izvornih dokumenta i svjedočanstava o djelovanju zagrebačkog nadbiskupa, blaženog Alojzija Stepinca, za vrijeme 2. svjetskog rata i u poratnom razdoblju.

Po završetku 2. svjetskog rata dogodile su se u Jugoslaviji, uvođenjem komunističke diktature, velike nepravde i progona Katoličke crkve. Tražili su se razlozi i povodi, a često puta izmišljali i planirali, da se na koljena pred bezbožnu vlast baci Katolička crkva. No, ta je Crkva imala hrabre, odlučne i jasne pastire. U njihovu stavu preživjeli su i Crkva i hrvatski narod jednu od najjačih, sudbonosnih, prekretnica u svojoj povijesti.

Čitatelji već u ovom broju *Glasnika* mogu pročitati pismo što ga je blaženi Alojzije 22. svibnja 1946. uputio mons. Josephu Hurleyu, Apostolskom nunciju u Beogradu. Budući da je pismo napisano latinskim jezikom, donosimo ga u hrvatskom prijevodu. Izvorni tekst bit će objavljen s ostalima u posebnoj knjizi dokumenata iz toga razdoblja naše povijesti.

gač, salezijanac (a ne znamo zašto?), moramo zaključiti, da su svi svećenici zajedno s biskupima u Jugoslaviji, bez ikakvih prava, te da od bilo kojeg pojedinca komunista, bez procesa, kao psi, mogu biti ubijeni. (Nadamo se da su Sukner i Žmigač živi i da će se vratiti kući.)

2. Naši svećenici, u zatvoru u Staroj Gradiški, nalaze se u preteškoj situaciji, jer moraju otkopavati leševe ubijenih. Jednako su u takvim prigodama svećenici u logoru u Sisku, gdje su prisiljeni vršiti najniže poslove. Muke sviju ovih su velike.

3. Za vrijeme boravka Titovog ministra u Zagrebu, muška školska mладеž, a što je još gore i ženska, bila je prisiljena manifestirati ulicama gotovo gola, na veliku sablazan roditelja i građana općenito, pa i same školske mладеži. Ja sam nekoliko dana prije ove »slobodne manifestacije« intervernirao kod vlade, i dobio odgovor da ženska mладеž nije »obavezna« na tu manifestaciju, to jest na golotinju. Ali u isto vrijeme, dok sam obavijestio roditelje o njihovoj dužnosti, komunisti su (a što znači vlast), prijetnjama jasno vršili pritisak, da se većina protiv vlastite volje treba pojaviti, gotovo gola, kao što su komunisti htjeli. Jednako tako (čujem ali ne znam za sigurno), da žele to ponoviti 15. lipnja. Jasna je nakana. Žele ogoliti mладеž i uništiti svaku stidljivost, i tako je moralno potpuno pokvariti, kako bi je učinili prikladnim instrumentom bezbožnog i krvavog komunizma.

4. Neophodno je potrebno podjeliti vjernicima sv. Potvrdu. Moji

Bl. Alojzija Stepinac među Božjim narodom u Počupskom, 21. rujna 1936.

će pomoći biskupi poći podijeliti je, ali kako je Nadbiskupija vrlo prostrana, ja bih također morao poći. Molim Vašu Preuzvišenost, da posreduje kod vlade kako bismo slobodno mogli komunicirati s našim stadom.

5. Školska godina uskoro završava u oba sjemeništa. Ako nam se ne dadne temeljna sloboda, oni neće moći nastaviti s radom. Zagrebačka je Crkva naime, zajedno sa sjemeništima, lišena sviju svojih dobara. S druge pak strane je zabranjeno prikupljati sredstva izvan crkava. Novčana sredstva za uzdržavanje 400 i više mladih u oba sjemeništa ne će se uspijeti prikupiti samo u crkvama. Neizbjegno je potrebno također prikupljanje hrane, što može biti samo izvan crkava, ujedno s odobrenjem da se skupljena hrana može dovesti u sjemenište.

6. Nadbiskupski Duhovni Stol nalazi se u vrlo teškom stanju. U cijelosti su oduzeta sva dobra kojima je raspolagao, a dugovi ostavljeni meni, i takvi su da dosižu iznos od 1.000.000 dinara, a i dalje će rasti, ako komunisti, koji /posebno/ mene paklenom mržnjom progone, ostanu na

vlasti u Jugoslaviji. Bilo bi potrebno, da Vaša Preuzvišenost, u zgodnoj prilici, /možda na Duhove/, dođe u Zagreb, kako bi jasno mogla vidjeti o čemu se u stvari radi, i dobiti možda od Svetе Stolice potrebne ovlasti, kako bi se, koliko je moguće, ovo pitanje uredilo.

7. Šaljem Tvojoj Preuzvišenosti 2 primjerka /na hrvatskom i francuskom jeziku/: *Le livre noir sur les atrocités du régime communiste en Croatie*, što je napisala osoba na visokom položaju, ali koja osoba zbog vrlo poznatih razloga mora ostati nepoznata. Neka se i moje ime nikad ne spominje, kada budu govorili o ovoj knjizi. Ova osoba moli Tvoju Preuzvišenost, da se ova knjiga na hrvatskom jeziku, po mogućnosti, tiska u Americi za Hrvate, a i u drugim jezicima, prema mogućosti, objavi. Predajem sve to mudrosti Tvoje Preuzvišenosti. Moje se ime nikako ne smije objaviti. Ako ne bude nikako moguće da se knjiga objavi, bilo iz kojeg razloga, neka se Tvoja Preuzvišenost pobrine, da stvar ostane u najvećoj tajni, kako se ne bi dogodila zla.

8. Za Tvoju osobnu informaciju, šaljem

Ti vijesti o ministru Krajačiću (koji je Ministar unutarnjih poslova u Zagrebu), koji silno mrzi Crkvu, a osobito svećenike. Govore, oni koji ga dobro poznaju, da je već u dobi od 14 godina ubio jednog mladića. Onda je pobegao, i postao komunist. Prvu je ženu otpustio i drugom se oženio. U Španjolskoj (pričao je to sam ministar svom jednom prijatelju), u građanskom je ratu mnoge svećenike ubio

Barbara Stepinac, majka bl. Alojzija Stepinca, na dan Alojzijeve posvećenja za biskupa, okružena je mnoštvom naroda, ali sabrana u radosti i pobožnosti, 24. lipnja 1934.

svojom rukom. Eto takve ministre imamo u komunističkom režimu.

9. Svakoga dana ubijaju ljudi u raznim župama. Nitko ne zna niti zašto niti gdje će umrijeti. Pakleni teror vlada u svim krajevima.

10. Ovih su dana komunisti, očito pod utjecajem govora što ga je Tito održao u Zagrebu, porušili spomenik hrvatskih vojnika, koji su oni podigli za vrijeme rata u čast Bl. Dj. Marije na Bistrici. Laž je, jer komunisti uvijek lažu, da je to bio spomenik takozvanim »Ustašama i Paveliću«.

11. Šaljem Tvojoj Preuzvišenosti priloženo pismo nesretnog svećenika (splitske biskupije koji živi u Zagrebu), (Henrika) Hinka Marića, da ga pošalje sv. Stolici.

12. Držim na završetku, Preuzvišeni Gospodine, da ako nam Tvoje zauzimanje u kratkom vremenu ne donese olakšanje, da moramo sazvati biskupsku konferenciju i izdati novo pastirsko pismo kako bismo upoznali bilo naš narod bilo cijeli svijet, o cijeloj podmuklosti postojećeg režima, »režima ubojica«.

13. Molim Tvoju Preuzvišenost, da možda i ovo pismo spali, ako bi postojala opasnost da bi, na bilo koji način, palo komunistima u ruke.

Tvojoj Preuzvišenosti odani u Kristu

**Zagreb, dana 27. svibnja 1946.
Alojzije Stepinac**

Nadbiskup

Knjigu koju nadbiskup Stepinac ovdje spominje pod naslovom: CRNA KNJIGA O GROZOVITOSTIMA KOMUNISTIČKE VLAĐAVINE U HRVATSKOJ, a Postulatura ju je objavila, u Zagrebu, 2000., možete nabaviti na adresi Postulature, Kaptol 31, 10000 Zagreb; cijena 25 kn + poštارина.

Nastavljamo objavljuvati izabrana poglavlja dnevnika vlc. Josipa Vranekovića, u kojima je on opisao život i stradanja blaženoga Alojzija Stepinca na izdržavanju kazne u Krašiću.

Blaženik je u Krašić prebačen

5. prosinca 1951. Nije istina da je nadbiskup Stepinac za vrijeme izdržavanja kazne zamolio da ga na novo mjesto izdržavanja kazne prati gosp. Josip Manolić. To nije u Nadbiskupovom načinu postupanja, a gosp. Manolić dobro znade da Nadbiskup Stepinac nije ni za vrijeme vožnje u Lepoglavu pjevala ode komunističkom režimu ili njegovom postupku.

Upravo su u pripremi za tisak prva i druga knjiga Dnevnika. Nadamo se da će čitatelji već sada s radošću pratiti Blaženikov uspon na svoju životnu Kalvariju i jačati se silom njegova duha, što ga je podržavao Božji duh u hrvanju s protivnicima Božjim u obliku komunističkih vlastodržaca i bezbožnih ideologa.

9. III. 53.

G. Žučko doveze autom preuzv. g. Banića, časnu majku Flaviju i č. s. Valeriju. Milicionar ih na cesti zapiše i naredi, da se vrate u Zagreb. Šofer se snašao... »Zašto natrag? – Banić je kolega preč. Šimečkoga i ide k njemu. A ove su poglavarice časnih sestara i idu k njima.« Uspjelo je. Autom idu do Šimečkoga, a onda k nama.

10. III. 53.

Eminencija se nahlađio. Šetali do Hutina. Netko došao dvorskim autom iz Zagreba – i vraćen. Stvarno Eminencija je osamljen: kuća – crkva!... Čita knjigu o Poglajenu. »Iz svega vidim, da je duša ruskog čovjeka ostala ista – religiozna... Nevjerojatno se upravo pričinja, što sve nije učinio i doživio Poglajen u Rusiji. Kao oficir ruske armije – on je liječnik. Ne znam, kako je mogao i znao i operaciju slijepog crijeva izvesti. Ne bih toga svega vjerovao, da Fulton Sheen nije napisao predgovor toj knjizi... U ruskom se podzemljmu moli... Skrivaju se ikone... Potajno se krsti i služi sv.

Misa.... Blizu je vijek Majke Božje.«

11. III. 53.

Ovih dana izrađuje kateheze, što će bitiumnoženo za uporabu svećenicima... »U nedjelju ću govoriti o papinstvu, makar budete i Vi govorili kod rane sv. Mise. Potrebno je o tome govoriti. Bog zna što nas još čeka...«

Ujutro je poštom dobio brošuru iz Engleske. Na naslovnoj je strani njegova slika. Tu su brošuru prigodno izdali pred Titov

JOSIP VRANEKOVIĆ - Dnevnik, sv. I.

(4.XII.1951. – 9.VI.1953.)

Arhivska fotografija sela Krašića u kojem je bl. A. Stepinac završio svoj zemaljski život

dolazak u Englesku. – »Ah, toliko pišu o meni – kud sve neću dospjeti!« – ponizno govori.

12. III. 53.

Boli ga, što truli zapadne uvida pogibelj komunizma (Tito – Engleska!), a spas jedino u vjeri! »... Gospodin Bog je nakon 400 godina kaznio Amalećane.«

13. III. 53.

»Prvu sam sv. Misu imao na jaslicama u Rimu. To mi se najviše mililo!« – Siromaštvo – to je njegova oznaka – što ima, to daje!

»Svršio sam Polgajevu knjigu. Koliki će ipak izbjegći pandžama komunizma, kao i on. Otkrit će se tada mnogo toga... Liber scriptus proferretur!«

Silno me se dojmio Verdijev »Dies irae« (»Dan gnjeva«, op. J.B.). Pozvali me u »Zbor«. Išao sam i nije mi krivo. Veličanstveno je i potresno, kad zatrube trublje... Tuba mirum!... Inače sam malo išao u kazalište – i to mi je žao što sam išao. Baš sam jednom o tome razgovarao sa Svetim Ocem. Spomenuo sam mu, da me dosta uznemiruju pozivi i parade uopće. On mi saopći, kako su ga na kongresu u Pešti pozvali u kazalište na priredbu, koju su upriličili njemu na čast, kao izaslaniku Papinom – ali sam otklonio... Na to ovdje Eminencija doda: »E, lako nje-

14. III. 53.

Novine javljaju, da je opet održan u Zagrebu sastanak inicijativnog odbora za Hrvatsku. Navodno da je pristupio i dr. Erjavec, što se čini nevjerljivim. – Eminencija će na to: »Jasno se vidi sve. Oni postupaju točno kao za francuske revolucije, za Henrika VIII. i sl. Ide se za odcjepljenjem od Rima. Onda u pravoslavlje... i nestalo bi hrvatskog naro-

ra za grijeh. Crkva je toliko obzirna s ovakovima. Ona razumije lapsus carnis (tjelesni grijeh, op. J.B.). Dogodi se po nesreći, ali tada treba jadnik, da se podigne... Čak ni posebne kazne ne predviđa Crkva za ovakove, osim, da ga biskup premjesti i osigura nekako, da ne dode do daljnog pada i duhovne vježbe i sl.... Zar si ne bi mogao svaki nesretnik CMD-aš dozvati u pamet,

novni sastanak nekih svećenika – udruženjaša u Zagrebu.

»Ako stoji, što novine donose, da je i kanonik Marić kod toga sudjelovao, onda mu poručite moj: »Et tu, mi Brute!« (»Zar i ti, moj Brute!«, op. J.B.)

17. III. 53.

Bio sam u Zagrebu. Preč. (...) /precrtano prezime, a nazire se prezime Borić, op. J.B./ govor, da se Salis dobro drži. Šest puta su ga zvali, da oponozove »Deklaraciju«. Drugi puta na Udbi se pokolebao, ali konačno ostaje kod svoga. Narod svuda prezire svećenike CMD-aše. Iz Gole istjerani su Tadića. Imat će svećenika, koje je Deklaracija otriježnila.

Preuzv. Bukatko nažalost oponozao »Deklaraciju« – popustio. Javlja svećenicima, da mu svi povrate tekstu »Deklaraciju«. On se ispričava, da nije oponozao »Deklaraciju«, nego samo da mu svećenici natrag pošalju okružnicu sa »Deklaracijom«. Dr. (...) /precrtano i nečitljivo prezime, op. J.B./ ozlojedeno primjećuje: »To je bizantinizam!«

18. III. 53.

»Neće dragi Bog ostaviti nekažnjrenom toliku nevinu prolivenu krv po komunističkim vođama.«

Došao u posjet naš salzejjanac Stj. (...) /prezime nije navedeno, op. J.B./ iz Torina. »Kod nas se samo govor o kardinalu Stepincu« – rekao je ovaj. – Svaka sitnica, što sam mu je saopćio o

Blaženi Alojzije u pratnji mons. Nikole Borića i mons. Sljepana Lackovića, tajnika, s vjernicima pred prvoj postajom križnoga puta u Mariji Bistrici (fotografija je potpisana 6. kolovoza 1944.).

mu bilo. Pacelli je svetac, a ja sam jadan grješnik.« Tu gledaj poniznu dušu kardinalovu, koja silno štuje Svetog Oca!

»Vi ste mlad – rekao mi je – i doživjet ćete preporod Crkve Božje. Ne će to biti vanjski sjaj, nego preporod u dušama. Ja sam u to čvrsto uvjeren. Neka samo dragi Bog dade uspravnost i jedinstvo našem kleru...«

da... Ja tu gledam velikosrđstvo, komunizam. Ali sreća je naša što oni ne računaju s glavnim faktorom, a to je Bog! »Qui sedet in coelis irridebit eos!... Dobro! Ako je koji svećenik pao, pa čemu da se onda dade zastrašiti vlastima, pa onda počinja još veću nevolju! Jedanput će ga staviti u novine, to bože osramotiti – i gotovo je. Neka mu to bude pokoj

kako su Isusa mnogi ostavljali, a Petar će mu: »Kamo ćemo od tebe poći...!«

»Svaki dan molim Sv. Petra, neka ne zaboravi ugovora sa Hrvatima.«

15. III. 53.

»A što mi preostaje, nego svaki dan gore ruke dizati, da se dragi Bog smiluje našem jadnom narodu, da ne popuste biskupi i svećenici.« – Boli ga po-

životu kardinala za nj – i za one, kojima će to pripovijedati – jest velika dragocjenost.

20. III. 53.

Tito u Londonu. Dva aviona izgorjela prigodom parade, kojoj prisustvuje i Tito, a tri se srušila u more kod Gibraltara, kad je tamo parobrodom prolazio. »Digitus Dei« /Prst Božji!, op. J.B.) – kaže Eminencija!

Sutra će Salis opet na saslušavanje radi »Deklaracije« – kažem Eminenciji, pa ćemo i mi opet više moliti nego obično. »A ja cijeli ovaj tjedan – i inače prikazujem sv. Mise na tu nakanu.«

21. III. 53.

Dr. Šcerer, dr. Riesner i Pišonić stigli ovamo.

Eminenciji je potreban primorski zrak, da liječi bronhijalni katar. Ljeđnici će to saopći vlastima. No, Eminencija nikako ne želi ostaviti Krasića. »Vjerojatno ne bi mi više dopustili, da se ovamo povratim, samo da me izluče od naroda a i Vas bi onda više progonili« rekao mi je.

24. III. 53.

Danas smo pokopali župnika iz Slavetića Nikolu Hercega. (...) /precrzano i nečitljivo prezime, op. J.B./ se sa sprovoda navrati ovamo. Udba ga gnjavi. Podmeću mu ženskinje. Miran je, pogotovo nakon razgovora sa Eminencijom.

25. III. 53.

Javljuju i doznajemo, da Titu u Londonu nije bilo baš sjajno, kako se to piše. Pretresano je pitanje

Kardinala i proganjene Crkve. Istina je prodrla!

26. III. 53.

O. Alfons Eterović – dominikanac, kod Eminencije, i u govoru mu veli: »Sve gleda samo u vas, Eminencijo!«

27. III. 53.

Ovamo došla časna gospođa Amadeja Pavlović i u pratinji č. s. ekonom sa Vrhovca. Traži važni savjet kod Eminencije, ali ga i prihvaća. Eminencija je zove »mulier fortis« /»jakom ženom«, op. J.B.)

31. III. 53.

Danas je u župi velika ispovijed. Eminencija ispovijeda od 5 sati ujutro. Pomažu vlč. gg.: Dr. Škreblin, Starčević, Petrović, Đuran, Kadlec, Sajović, Šimečki... Ispovijedili smo 950 osoba.

Prije nekoliko dana poslao sam momka Vladu Ivasića (brat Dragutina Ivasića, isusovačkog časnog brata, op. J.B.) na biciklu do vlč. g. Samboleka, sa pismom u kojem mu (CMD-ašu) saopćujem, da je bolje radi njegovog držanja u ovim odlučnim prilikama za Crkvu Božju, da ne dolazi ovamo na pomoć, a i ja neću doći k njemu. »Radi Tvog držanja – pisao sam dalje – u odnosu prema Tebi ništa me više ne veže, nego da se za Tebe molim.«

2. – 5. IV. 53.

Eminencija sa vjernicima pribiva svaki dan obredima Velikog tjedna.

4. IV. 53.

Eminenciju posjetio dr. Lach i Pišonić.

Proslava Uskrsnuća dira sve do suza. Više muškara-

ca nego žena. Na ulici nema niti jedne jedine osobe. Što vjeruje, u procesiji je, a što ne vjeruje – ode u »mišje rupe!«

Govoreći o svećeničkom podmlatku došli smo na to, da su nedostojni svećenici često krivi, da mnogo zvanja nije sazrelo.

Spomenuo sam kutinski kraj. – »Ja sam skinuo tamo župnika. Nadam se, da mlađi kler neće nasjedati, kako su prije... Kad žena uhvati svećenika, pa ako dođe još i dijete – on je gotov. Jadan je!«

Danas na Veliku Svetu Božićnu željno je isčekivao

MOLITVA U ČAST BLAŽENOG ALOJZIJA STEPINCA, BISKUPA I MUČENIKA

Gospodine, Bože naš,

Ti si blaženom Alojziju Stepincu dao milost

čvrsto vjerovati u Isusa Krista

i spremnost trpjeti za Njega sve do mučeničke smrti.

Pomozi nam slijediti njegov primjer i njegov nauk

da bismo ljubili Krista kako ga je on ljubio

i služili Crkvi kako joj je on služio

sve do darivanja vlastitog života za nju.

Njegova živa vjera u Isusa Krista i postojana ljubav
prema Crkvi

neka nas učvrste u borbama života na putu vječnoga spasenja.

Po njegovu zagovoru udijeli milost svoga blagoslova
našim biskupima, svećenicima, redovnicima i redovnicama,
svećenickim i redovničkim pripravnicima, našim
obiteljima, da budu čvrste u vjeri i blagoslovljene novim i brojnijim životima.

Budi utjeha svim starijim osobama te pomoći bolesnicima i patnicima. Očeve i majke, djecu i mlade očuvaj od unutarnjih i vanjskih pogibelji duše i tijela. Udijeli milost svećenickim i redovničkim zvanja našoj župi, našoj biskupiji i Crkvi u Hrvata.

/Po njegovom zagovoru udijeli mi milost... /

Po Kristu Gospodinu našemu. Amen.

Oče naš, Zdravo Marijo, Sveta Marijo, Slava Ocu...

♦♦♦

Vjernici koji na zagovor sluge Božjega budu uslišani, zadobiju tjelesno ili duhovno ozdravljenje

ili koju osobitu milost, neka opis uslišanja i kompletну liječničku dokumentaciju dostave na adresu:

Dr. Juraj Batelja, postulator
Voćarska 106, pp. 110, 10001 ZAGREB

procesiju. No počele su padati već prve kaplje kiše. Molio je u sobi pred Gospinom slikom: »O draža Majko Božja, ne daj toga baš sada.« – Kiše nije bilo, a procesija tako veličanstvena, da je ne pamte Krašićanci!

Sve misli, riječi i molitve ovih dana kreću mu se oko »prokletog Udruženja« – kako ga on zove. – »Dok se Zagreb i Đakovo bude držalo – dobro će biti. To je kičma!... Ah, pravo je čudo, da se taj naš narod održao. Turci najprije, onda Rusi, i sada ovi. Kad su me drugi puta hapšili, mislio sam na Sibiriju. Teško sada podnašam hladnoću, ali sam mislio: tko ti jamči, da ćeš uopće do Sibirije i doći živ!... Ali eto, još sam tu!«

Na Veliki petak pogorjelo je šest obitelji u Jezerinama. »Posudite na Ordinarijatu nešto novaca na račun onoga što su skupili u Americi, da dadem svakom unesrećenom po koju hiljadu... Da mi stigne otakuda kakova svota, dao bih omaljati svetište crkve, ali jednako tako je i prije bilo!« – Bez dinara je!

7. IV. 53.

Silno osjeća potrebu kretanja. Izisli smo danas i

hodali tri i pô sata na Drčevac, Stjepanicu i kroz Selna kući. Osvježio se. Obnavlja putem uspomene iz mlađih dana na tim mjestima. Nakon 17 g. vidi prvi puta Kupu, Trg i dr.

8. IV. 53.

I danas smo bili vani tri i pô sata. Prema Kučeru – ispred Bukovice – Tržićke – Gračac – Krnežić i onda kući. Putem: »Možda ću još i u Zagreb. Ne veseli me to. Ali eto tako je i prorok govorio: »A, a, a, nescio loquere« (»Ne umijem govoriti«, op. J.B.) a Gospodin će njemu: »Ad multa te mittam« (»Mnogima ću te poslati.«, op. J.B.) – ... Quid sum ego? (»Što sam ja.«, op. J.B.) ... In Te, Domine, speravi!«

Stigli ovamo o. Pankracije Vupora i g. Malčić iz Karlovca.

9. IV. 53.

Stigli dr. Šcerer, dr. Riesner i Pišonić. Eminencija odbija ići na more, jer bi time bio odsječen od svojih. Na ministarstvu rekoše, neka on osobno zatraži mjesto za liječenje, da će mu molbu riješiti istoga dana. – »Ne!«

Bronhjalni katar liječit će grgljanjem dnevno 2 dcl prekipljene vode (1 l.

vode + 1 žlica soli + 10 kapi joda) – i inhalirati 2 puta dnevno (na 1 l. kipuće vode staviti 4-6 kapi carbolat. x).

»A vidim ja: Gospodin kuca na vrata!« – Tako eto smatra svoju slabost kao opomenu: *esto paratus!* (»Budi pripravan!«, op. J.B.)

Dr. Šcerer preporuča, da Eminencija svaki dan šeće po 2 sata. Drugi dan to saopćim Eminenciji, spremim se da ga pratim na šetnju, a on će: »A svaki dan ne! Vi imate tolike svoje dužnosti, i ja ne mogu uzimati to na svoju savjest, da svaki dan izlazimo. Uzeti ću »svoga tajnika« Mrzljaka.« (Juraj Mrzljak, muž Kardinalove sestre Josipe. On mu je nakon dolaska u Krašić jednom zgodom rekao: »Čuj, Lojzek, ti se buš dohodil škrnlaka – na što ga je on smiješći se svojim »škrnlakom«, lagano udario po glavi, op. J.B.) To mu je šogor, koga u šali zove »svojim tajnikom«. (Stvarno sam opterećen poslom, i što ne dospijem po danu uraditi, moram često bdjeti do pola noći, pa i dulje. Dogodilo se, da uopće nisam noću ni legao.)

No, smatram, da mi je jedna od prvih dužnosti sada:

briga za njegovo zdravlje. I zato često, skoro svaki dan izlazimo na šetnju.

10. IV. 53.

Inhalira dnevno 10 min., kako je liječnik propisao.

11. IV. 53.

Dvorskim autom preko Žumberka dolazi ovamo dr. Šeper. Nevrijeme je. Nitko ga nije zaustavio. Začudno! Salis ga šalje. Bit će, da je nešto važnoga! Češće se vraća na Bakarićev govor od 6. IV. o. g., gdje govorи, da Crkva i kler nisu krivi za zločine počinjene u ratu i za »prekrštava-nje«, nego okupator. – »Znacajno« – kaže Eminencija. »Povlače se. Opozivaju. Još će štošta opozvati!«

13. IV. 53.

Prošli smo kroz Donji Pribić, pa preko Hutina na šetnju. Boli ga, što su toliko uništili kapelu na dobru Križevačku biskupiju u Pribiću. »O slavna Bogorodice, smiluj se ti nama!« – uskliknuo je, kad je na kapeli vidio lik Bogorodice.

»Ako dobijem tu pomoć iz Amerike, htio bih, da se lijepo uredi sv.

Zahvaljujemo na svjedočanstvima i ohrabrenjima koja su pismenim putem proslijedili: obitelj MAĐAREVIĆ – Đakovo, fra Karlo JURIŠIĆ – Makarska, Marija KRUŠELJ – Cirkovljani, Luja MODRIĆ – Županja, mr. Stephen P. ATTARD – Malta, Slava-Ana LONČAREVIĆ – Zagreb, Ivanka JAZVO – Orebić, Božica DRAKŠIĆ – Zagreb, Krešimir ČVRLJAK – Zagreb, Zdravko VEGAR – Zagreb, Nedjeljka ANDRIĆ – Slavonski Brod, Zdenka VERŠEC – Zagreb, Zlata BRADIĆ – Čazma (slike s boravka bl. Alojzija u Čazmi i Ivaniću objavit ćemo u sljedećem broju Glasnika), Mirjana CRNOGORAC – Sl. Brod; s. Anijana LELAS – Zagreb.

Budući da nam Zagrebačka banka ne dostavlja redovito imena i prezimena čitatelja i štovatelja bl. Alojzija Stepinca koji uplaćuju svoj dar za postupak njegove kanonizacije ili uplatu za Glasnik, molimo čitatelje i štovatelje da nas razumiju i ispričaju ako njihova imena ne donesemo pravodobno u Glasnikovu popisu.

Ivan, a onda bismo oslikali svetište župne crkve. Nešto bih dao jednom i drugom sjemeništu. Ako bi me nestalo, time bih na neki način nešto unaprijed uplatio za maloga Josipa Mrzljaka (unuk sestre Josipe, op. J. B.), ako podje u sjemenište.«

Šetajući došli smo iznad Krnežića do raspela. O prevratu neki je nesretnik odsjekao glavu na korpusu. Sa mnogo pjeteta Šandor Torbar je načinio glavu i popravio raspelo. Eminencija će: »Ako dođem kada u Zagreb, htio bih na ovom mjestu podići veliki, lijepi križ. Neka bi to bila uspomena ovom vjernom narodu!«

Kad prolazimo kroz polja i vinograde, gdjegod, pa i podalje, susrećemo seljake, da rade, on ih nazdravlja sa: »Bog daj sreću!« – A oni njemu: »Bog vam daj zdravlje!« Lijepo ga susreću, intimno razgovaraju – i poštivaju! Svaki put kad izlazi na šetnju nosi bombone za djecu.

16. IV. 53.

»Meni se čini, da događaji u Indokini znače novu Koreju. Zapad još ne zna, što je komunizam. Komunisti ovaj čas u Koreji popuštaju, ali zato napadaju u Indokini. Poslije će u Indoneziju, pa na Australiju. A onda Engleska i Francuska što će!«

»Čitam u AAS., da je Sveti Otac osnovao u srcu Kine dvije biskupije. Na tom teritoriju ima oko 20.000 katolika i 1.800.000 pogana. Značajno je, da u ovakvim prilikama on to čini. Vjerojatno su tu katoliči čvrsti, a onda Sveti Otac se sigur-

OBAVIJEŠT ČITATELJIMA GLASNIKA

Donosimo popis knjiga koje je o blaženom Alojziju Stepinu objavila Postulatura za njegovo proglašenje blaženim i svetim, a svaki ih čitatelj Glasnika može naručiti na adresu Postulature: Kaptol 31, 10000 Zagreb:

BATELJA J., *Najljepše Mariji. Misli blagopokojnog kardinala-nadbiskupa Alojzija Stepinca o štovanju Majke Božje*, Zagreb, 1990.

BATELJA J., *Živjeti iz vjere. Dušovni lik i pastirska skrb kardinala Alojzija Stepinca*, izd. NDS, Zagreb, 1990.

Sluga Božji Alojzije Stepinac (kratki ilustrirani životopis), Zagreb, 1995.

ALOJZIJE KARDINAL STEPINAC, nadbiskup zagrebački, Propovijedi, govor, poruke 1941-1946, (uvod

no nada, da će i Kini sinuti bolji dani!«

»Ponovno studiram kanone, koji govore o izboru Pape. Tko zna, što se može dogoditi? A molim se, dragom Bogu, da u ovim danima sačuva nam našeg Svetog Oca.«

17. IV. 53.

Ima u ruci Hrvatski Katolički Glasnik iz Chicago. Dobio ga Ivasić u paketu. Na naslovnoj je stranici njegova slika. Na prvoj su stranici citati iz njegovih izjava na sudu i

izjave novinarima 1951.-1953. u Krašiću. Tu su izvještaji o svečanim akademijama, što su ih priredili naši iseljenici u Kanadi, USA i Venezueli. Kad sam mu to saopćio, on samo uzdahne: »Što će mi sve to? – Daj, Bože, da se jednom samo nađem na nebeskoj akademiji.«

18. IV. 53.

Kod večere: »Brojne sam čestitke primio prigodom imenovanja nadbiskupom. Kao da su već onda čestitari slutili, što

me čeka. Te sam čestitke pohranio u Karmelu u Brezovici. Tu imadem i odijelo spremljeno za smrt... Ah, molite se već sada za moga naslijednika, da bude muž jake vjere svetog života i neograničenog pouzdanja u Gospodina Boga.«

19. IV. 53.

»Što bi danas naš narod bez Svetе Stolice? Tko još razumije naše prilike kao Sveti Otac?«

♦♦♦

Hvala svim čitateljima, štovateljima blaženog Alojzija Stepinca u domovini i širom svijeta, za molitve i darove, koji nesebično i velikodušno promiču glas svetosti i mučeništva kardinala Alojzija Stepinca.

♦♦♦

U Spomen-zbirci bl. Alojzija, na Kaptolu 31, možete nabaviti medalju bl. Alojzija, u srebru ili bronci, u posebnom staklenom okviru, koja može biti dragi dar ili uspomena. Cijena je 180 kn.

napisali dr. J. BATELJA i dr. C. TOMIĆ), Zagreb, 1996.

ALOJZIJE-VIKTOR STEPINAC, Pisma iz suđanstva (1951-1960), (predgovor: mons. J. BOZANIĆ, nadbiskup zagrebački; uvod, bilješke i predmetno kazalo napisao dr. J. BATELJA), Zagreb, 1998.

BARBOUR H. – BATELJA – J., *Svetlo na putu života. Dušovni životopis blaženog Alojzija kardinala Stepinca, nadbiskupa zagrebačkoga, mučenika* (uvodno slovo: kard. Franjo KUHARIĆ, nadbiskup zagrebački u miru), Zagreb, 1998.

ALOJZIJE STEPINAC, nadbiskup zagrebački, Propovijedi, govor, poruke (1934. – 1940.) Priredio i predgovor napisao: dr. Juraj BATELJA; proslov: dr. Ante MATE-LJAN, Zagreb, 2000.

Crna knjiga o grozovitostima komunističke vladavine u Hrvatskoj (priredio dr. J. BATELJA), Zagreb, 2000.

PAPINA RIJEĆ**RIJEĆ UREDNIKA**

Žrtva je zalog života 50

STEPINČEVO 2003

Stepinčevu u Zagrebačkoj katedrali 52
 Propovijed nadbiskupa Josipa Bozanića 53
 Propovijed kardinala Crescenzia Sepea 58
 Proslave u domovini i u svijetu 60

TEOLOŠKI PODLISTAK

Katolički vjernik živi u svijetu, ali ne od svijeta
 (Dr. Josip Sabol) 67

KRONIKA

Misa zahvalnica za hrvatske Božje ugodnike 69
 Blaženikovo Podgorje 69
 Makarska: Izložba o Stepinčevu životu i djelu 69
 »Stepinac – izazov našem vremenu« 70
 Novi grob služe Božjeg Miroslava Bulešića 70
 Sestra Marija Petković 71
 Stepinac i Merz 72

MOLITVENA ZAJEDNICA 74

SVJEDOČANSTVA

Studenti o kardinalu Stepincu (Dragica Podunajec) 76
 Misli bl. Stepinca o Euharistiji 80

DOKUMENTI

Pismo što ga je blaženi Alojzije 22. svibnja 1946.
 uputio mons. Josephu Hurleyu,
 Apostolskom nunciju u Beogradu 81

VRANEKOVIĆEV DNEVNIK 83

S BLAŽENIM ALOJZIJEM

Propovijed pravopričešnicima 1954. . . . . V-VIII

Časopis Blaženi Alojzije Stepinac (Skraćeni ključni naslov: Blaž. Alojzije Stepinac) glasnik je Postulature za proglašenje svetim blaženog Alojzija Stepinca te časopis svih njegovih štovatelja, Kristovih vjernika i ljudi dobre volje.

God. 10 (2003.) Broj 2

Cijena: 5 kn; za inozemstvo 2 eura ili 3 USD

Glasnik izlazi četiri puta godišnje s dozvolom crkvenih poglavara.

Izdavač: Postulatura Blaženog Alojzija Stepinca

Voćarska 106, pp. 110

10001 Zagreb

Uređuje i odgovara: Dr. Juraj Batelja, Voćarska 106, pp. 110,
 10001 Zagreb

ZAPISI IZ SPOMEN-ZBIRKE

01. 02. 2003. Vidjevši i čuvši priču o našem Stepincu, još sam uvjerenija da je s pravom proglašen blaženim. Život kardinala Stepinca trebao bi biti putokaz svima nama, jer je to bio život ispunjen vjerom, ljubavlju, davanjem, a prije svega bio je to život jednog Blaženika. Nešto što me se posebno dojmiло, bila je Kardinalova velika ljubav prema Domovini. Njegova nepokolebljivost pred silnim zločincima, ali i njegova spremnost na praštanje. Tko god uđe u ovu prostoriju izaći će odavde ponosan, jer ima tu čast da je Alojzije Stepinac pripadao njegovom narodu, hrvatskom. Jelena Bulat, 4D, Velika Gorica

◆
 Dragi blaženi Alojzije, ti si moj životni uzor dobrote, pravednosti i evandeoske ljubavi. Tvoja Anita

◆
 Blaženi Alojzije Stepinče, budi nam životni putokaz! Učenici O.Š. Ivana Meštirovića na Jarunu sa svojom časnom sestrom Zrinkom

◆
 16. 02. 2003. Blaženi Alojzije, moli za nas da po tvom primjeru i zagovoru, naše uzdanje bude uvijek u Gospodinu. Zahvalne novakinje ss. Milosrdnica

◆
 22. 02. 2003. – Katedra sv. Petra. Vjeroučenici župe sv. Marije na Dolcu u Zagrebu, došli su u ovu »Spomen zbirku«. Neka blaženi Alojzije čuva i zagovorom štiti sve učenice i učenike naše župe, grada Zagreba i naše domovine Hrvatske.

◆
 28. 02. 2003. Nevin, a osuden moli za nas, čuvaj nas od nas samih, usliši naše molitve i budi uz nas. Za sve one koji ne vjeruju, za sve one koji nakon svega poriču. Učenici GVG 4D

◆
 Izmoli utjehu i spas za hrvatsku mladež! Ravnateljica gimnazije Velika Gorica

◆
 10. 03. 2003. Po prvi put mladost Ferdinandovca došla je u sjenu stoljetne katedrale, da bi uz Božji blagoslov i zagovor bl. A. Stepinca dobili snage i pouzdanja za svoje mlađe živote. Neka nam primjer Blaženika svijetli na tom putu. Blaženi Alojzije moli za nas! Vlč. Siniša Dudašek, župnik

Adresa uredništva: Postulatura Blaženog Alojzija Stepinca, Voćarska 106, pp. 110; 10001 Zagreb, telefon: 46 80 426; faks: 46 80 722; »Spomen-zbirka iz ostavštine blaženog Alojzija Stepinca«, Kapitol 31, 10000 Zagreb, telefon: 48 11 781

Sve što se u našem Glasniku navodi ili naziva »čudo«, »svetost«, »svetac« i slično, sve to, u duhu crkvenih propisa, treba uzeti i razumjeti u našem običnom ljudskom načinu izražavanja. O svemu će tomu konačni sud izreći Crkva.

Lektor: Prof. dr. Ante STAMAĆ

Slog: Mario Rogić, dipl. ing., LASER plus

Tiskar: Tiskara PULJKO

• Mons. Josip Mrzljak predvodi euharistijsko slavlje u Krašiću, na 43. obljetnicu smrti kard. Stepinca, 10. veljače 2003.

• Dio zbora mladih iz župe Sv. Barbara Vrapče razgledaju Spomen-zbirku bl. Alojzija Stepinca

• Mali zbor iz Novog Brestja razgleda Spomen-zbirku bl. Alojzija Stepinca

Slika Časnoga sluge Božjega Ivana Merza
pripremljena za njegovo proglašenje blaženim